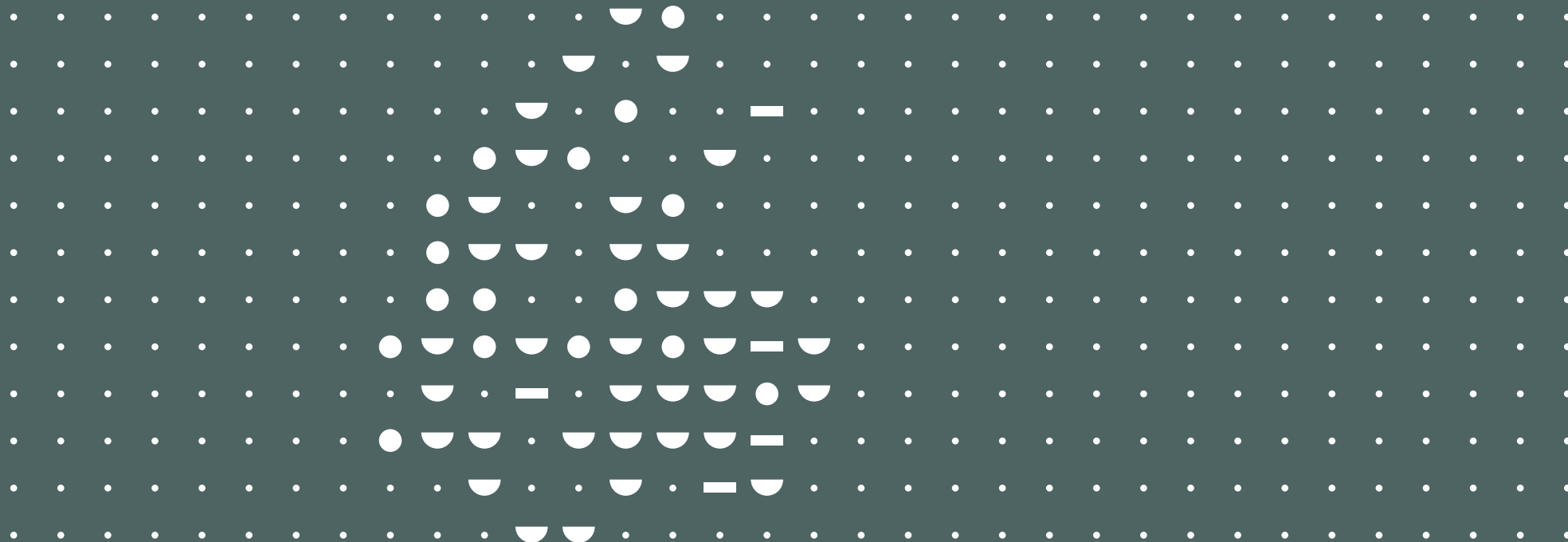

Domstolstruktur 2021

Sammendrag av høringsvar og
effekter av ny domstolstruktur

November 2022

Innhold

1. Sammendrag	3
2. Hva sier høringssvarene?	5
2.1 Innledning	5
2.2 Sammendrag høringssvar	5
2.3 Hvordan fordeler høringsinstansene seg?	6
2.4 Kommentarer til sentrale momenter	8
2.5 Hva er høringsinstansene opptatt av?	10
2.6 Høringssvar fra noen sentrale aktører	15
3. Hva er effektene av ny domstolstruktur så langt?	19
3.1 Innledning	19
3.2 Sammendrag effekter	19
3.3 Tingretten – hovedtrekk	21
3.4 Jordskifterettene – hovedtrekk	27
4. Høringssvar og effekter av ny domstolstruktur, tingrettene	32
Agder tingrett	33
Buskerud tingrett	37
Follo og Nordre Østfold tingrett	40
Haugaland og Sunnhordaland tingrett	43
Helgeland tingrett	46
Hordaland tingrett	50
Indre og Østre Finnmark tingrett	54
Midtre Hålogaland tingrett	57

Møre og Romsdal tingrett	60
Nord-Troms og Senja tingrett	64
Ringerike, Asker og Bærum tingrett	68
Romerike og Glåmdal tingrett	72
Salten og Lofoten tingrett	76
Søndre Østfold tingrett	79
Sør-Rogaland tingrett	83
Telemark tingrett	86
Trøndelag tingrett	89
Vestre Finnmark tingrett	93
Vestre Innlandet tingrett	96
Østre Innlandet tingrett	99

5. Høringssvar og effekter av ny domstolstruktur, jordskifterettene	102
Agder jordskifterett	103
Hordaland jordskifterett	106
Møre og Romsdal jordskifterett	109
Oslo og Østre Viken jordskifterett	112
Sogn og Fjordane jordskifterett	115
Telemark jordskifterett	119
Trøndelag jordskifterett	122
Vestre Innlandet jordskifterett	125
Vestre Viken jordskifterett	128
Østre Innlandet jordskifterett	131

1. Sammendrag

Tidligere Oslo tingrett og Oslo byfogdembete, som var lokalisert i samme tinghus, ble slått sammen til en domstol i omorganiseringen.

Oslo tingrett, Sogn og Fjordane tingrett og Vestfold tingrett samt ni jordskifteretter har ikke endret rettskrets og kommenteres derfor ikke spesifikt i denne rapporten.

I desember 2020 vedtok Stortinget en omorganisering av domstolene i førsteinstans. Bakgrunnen var blant annet Riksrevisjonens kritikk av domstolene i 2019 og flere offentlige utredninger som pekte på forhold som kunne gi bedre rettssikkerhet for borgerne. Det fremgår av stortingsvedtaket at målene med omorganiseringen, er å styrke fagmiljøene i domstolene og bedre ressursutnyttelsen.

Ny struktur trådte i kraft i perioden mai til juni 2021. Alle tidligere rettssteder ble opprettholdt med full aktivitet, men gjennom ny struktur. 60 tingretter ble samlet til 23 tingretter og 34 jordskifteretter ble samlet til 19 jordskifteretter. Av disse ble 20 nye tingretter og 10 jordskifteretter direkte omfattet av vedtaket gjennom utvidelse av rettskretsen. Disse nye rettskretsene har fra to til fire rettssteder, med et samlet lederteam for alle rettssteder, i stedet for som tidligere én domstolleder på hvert rettssted.

I januar 2022 sendte Justis- og beredskapsdepartementet ut på høring et forslag om å reversere ny domstolstruktur. Høringssvarene viser at et flertall av høringsinstansene ønsker dagens struktur. Faginstansenes synspunkt kan oppsummeres med Høyesteretts uttalelse: «*rettssikkerhetshensyn taler mot å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolsreformen i 2021*». Alle domstolledere og et flertall av domstolmedarbeidere ønsker

dagens struktur, og fagforeningene for de ulike stillingskategoriene støtter ikke en full reversering. Blant kommunene som har inngitt høringssvar, er det et knapt flertall som ønsker reversering. Disse representerer imidlertid en langt mindre andel av befolkningen enn de kommunene som ønsker dagens struktur.

Ny struktur medførte en stor omstilling for domstolene. Virkningen av omstillinger tar det gjerne noe tid å få målt. Domstoladministrasjonen så imidlertid allerede i en kartlegging i februar 2022 at mange domstoler kunne vise til effekter i tråd med målene fra Stortinget om **sterkere fagmiljøer og bedre ressursutnyttelse**. En ny kartlegging i oktober 2022 viser forsterkede effekter på begge målområdene. Domstoladministrasjonen presenterer her en samlet oversikt over høringssvarene og effektene av ny domstolstruktur så langt.

- **Kap. 2 Hva sier høringssvarene?**
Sammendrag av høringssvarene og de viktigste punktene høringsinstansene er opptatt av.
- **Kap. 3 Hva er effektene av ny domstolstruktur så langt?** Oppsummering av hvilke effekter domstolene selv mener at ny domstolstruktur har hatt.
- **Kap. 4 Høringssvar og effekter av ny domstolstruktur – tingrettene**
- **Kap. 5 Høringssvar og effekter av ny domstolstruktur – jordskifterett**

Hva sier høringssvarene?

- En rekke faginstanser mener at ny domstolstruktur styrker rettssikkerheten, med raskere saksavvikling, økt kvalitet og et mer enhetlig tilbud av domstolstjenester i hele landet.
- Mange mener at ny struktur har styrket fagmiljøer og kompetansearbeid i domstolene. De som ønsker reversering mener at tidligere struktur er like godt eller bedre egnet til dette.
- Et klart flertall mener at ny struktur gir økt fleksibilitet og bedre ressursutnyttelse. De som ønsker reversering mener dette er mulig å oppnå ved økt samhandling mellom domstoler.
- Flere har foreslått å lovfeste at alle rettssteder skal opprettholdes. Det møter bekymringen mange har for at noen av dagens rettssteder blir nedbemannet eller nedlagt på sikt.
- De som ønsker reversering mener at selvstendige domstoler gir mindre rettssteder bedre vern. De som ønsker å beholde dagens struktur mener derimot at mindre rettssteder nå har fått bedre vern enn før.
- Noen mener at ny domstolstruktur gir økt reisebelastning for brukere og dommere. Kartlegging viser at det i hovedsak er dommerne og ikke sakene som flyttes mellom rettsstedene.

- Mange peker på at reversering vil ha store kostnader for domstolene og vil kreve økte bevilgninger.

Hva er effektene av ny domstolstruktur så langt?

- Nesten alle domstolene har benyttet dommere på tvers av rettsstedene, alle har benyttet saksbehandlere på tvers. Dette oppleves i det alt vesentlige positivt for medarbeiderne.
- Det har utelukkende hatt positive effekter for brukerne at saker behandles på tvers av rettsstedene, bl.a. ved raskere saksbehandlingstid, færre utsettelse og bedre tilbud om rettsmekling.
- For medarbeiderne er det i all hovedsak positive effekter av å ta saker på tvers av rettssteder, bl.a. ved mindre sårbarhet, økt fleksibilitet, bedre og større fagmiljøer, kompetanse i rettsmekling og økt motivasjon.
- Andre effekter som trekkes fram av ny domstolstruktur er bedre ressursutnyttelse, økt spesialisering og raskere oppdatering på lovendringer. I tingrettene behandles barnevernssaker og foreldretvistsaker i mindre grad enn tidligere av dommerfullmektiger.
- Ledelsen i de nye domstolene er i stor grad spredt på to eller flere rettssteder.

2. Hva sier høringssvarene?

2.1 Innledning

Domstoladministrasjonen har gjort en systematisk gjennomgang av de mer enn 400 høringssvar som ble sendt inn innen fristen 26. april 2022, og laget en samlet oversikt. I kap. 4 og 5 er svarene knyttet til hver enkelt rettskrets.

2.2 Sammendrag høringssvar

Her er et kort sammendrag av høringssvarene. I 2.3 og 2.4 er det en utfyllende gjennomgang av de enkelte punktene.

Kommentarer til sentrale momenter i høringssvarene

- *Dagens domstolstruktur – beslutningsgrunnlaget:*
Domstolkommisjonens rapport ga anbefalinger til ny struktur som hovedsakelig ble fulgt ved Stortingets beslutning, med den endring at alle rettssteder ble opprettholdt innenfor ny struktur. Noen få mener at Stortingets beslutning om ny domstolstruktur ikke var tilstrekkelig utredet. Mange er derimot kritiske til at høringsnotatet setter tidligere utredninger til side.
- *Hvor raskt kan vi se effekter av domstolsreformen?* Forslaget om reversering ble fremmet før effekten av reformen var evaluert. Omstillingen har krevd stor innsats av domstolene, og i kartlegging i oktober 2022 rapporterer majoriteten av domstolene

om gode resultater som følge av ny struktur.

- *Sikring av antall rettssteder og minimumsbemanning:* En del høringsinstanser, særlig kommuner og en del medarbeidere i domstolene, er bekymret for at dagens rettssteder blir nedbemannet eller nedlagt på sikt. Det er i høringsuttalelse fra Domstoladministrasjonen foreslått å lovfeste at alle rettssteder skal opprettholdes, et forslag som støttes av flere høringsinstanser.
- *Kostnader ved reversering:* Mange peker på at en reversering vil ha betydelige kostnader for domstolene og forutsetter økte bevilgninger.
- *Bør høringssvarene vektes?* Flere mener at man med utgangspunktet i høringsnotatets premiss hvor «en avgjørelse om å beholde dagens struktur må ha bred støtte hos domstolleder, kommuner og tillitsvalgte i rettskretsen», risikerer å tape av syne overordnede hensyn knyttet til domstolenes organisering, og også risikerer varierende og nokså tilfeldige resultater basert på uttalelser fra rettskrets til rettskrets.

Høringssvar etter temaer

- *Rettsikkerhet, tilgjengelighet og enhetlige tjenester:* Faginstanser viser til at ny domstolstruktur styrker rettsikkerheten, med raskere saksavvikling, økt kvalitet og et mer enhetlig tilbud av domstoltjenester

i hele landet. Mange som ønsker reversering legger også vekt på hensynet til rettssikkerhet, men da sett i sammenheng med nærhet til brukerne. Siden antall rettssteder ikke er redusert og bemanningen opprettholdt, må dette argumentet bero på en misforståelse.

- *Selvstendige domstoler, stedlig ledelse og vern av rettssteder:* Majoriteten av domstolledere, ansatte og fagforeninger i domstolene mener at ny domstolstruktur styrker ledelse og administrasjon, og at mindre rettssteder får bedre vern enn før. De som støtter reversering mener at selvstendige domstoler med stedlig ledelse gir mindre rettssteder bedre vern.
- *Sterke fagmiljøer og styrket kompetansearbeid:* Mange, særlig domstolene, viser til at ny domstolstruktur har styrket fagmiljøer og kompetansearbeid og -utnyttelse i domstolene. De som støtter reversering mener at den tidligere strukturen er like godt eller bedre egnet til dette, uten at dette er nærmere utdypet.
- *Bedre ressursutnyttelse, raskere saksavvikling og mindre sårbarhet:* Et bredt spekter av instanser mener at nye rettskretser gir økt fleksibilitet og bedre utnyttelse av ressursene. En del av de som støtter reversering mener det er mulig å oppnå det samme gjennom økt samhandling mellom domstoler.

- *Geografi og reisebelastning:* Blant kommuner og domstolmedarbeidere som ønsker reversering, mener mange at ny domstolstruktur har gitt økt reisebelastning for brukere og dommere. Tilbakemeldinger fra domstolene viser at det i hovedsak er dommerne og ikke sakene som flyttes mellom rettsstedene.
- *Bedre samarbeid og styrking av sårbare domstoler:* Faginstansene mener at det er vanskelig å oppnå samme fleksible ressursutnyttelse som i dag gjennom andre tiltak. Mange som støtter reversering mener det bør legges til rette for økt samhandling mellom domstoler.

2.3 Hvordan fordeler høringsinstansene seg?

Domstoler/domstolledelse tingretter og jordskifteretter

Ledelsen i alle tingrettene og alle jordskifterettene som er berørt, har gitt svar, i tillegg til øvrige medarbeidere, lokale tillitsvalgte og sentrale fagforeninger. Alle domstoler, representert ved ledelsen, ønsker å beholde dagens struktur.

Medarbeidere ved tingretter og jordskifteretter, herunder medarbeidere representert ved tillitsvalgt

Det er kommet svar fra mange medarbeidere, både enkeltvis og i grupper med flere dommere

og/eller saksbehandlere. En domstol har gitt felles svar for ledelsen og medarbeiderne. Majoriteten av medarbeidere ønsker å beholde dagens struktur. Blant de som har gitt egne høringssvar, er det flere som ønsker hel eller delvis reversering av reformen. Medarbeidere ved noen få tingretter har foreslått en mellomløsning mellom tidligere og ny domstolstruktur.

Høyesterett og lagmannsrettene

Høyesterett og fem av seks lagmannsretter representert ved ledelsen, har svart. De ønsker å beholde dagens struktur. To lagdommere har gitt egne høringssvar med ønske om reversering. Ved én lagmannsrett har lagdommere, representert ved tillitsvalgt, foreslått en mellomløsning mellom tidligere og ny domstolstruktur for lagdømmets tingretter.

Påtalemyndigheten

Riksadvokaten og ti statsadvokatembeter har svart, inkludert det nasjonale statsadvokatembetet. Alle disse ønsker dagens struktur. I tillegg har Politidirektoratet, Økokrim og ti politidistrikt svart. Ni av ti politidistrikt støtter dagens struktur.

Advokater

Separate høringssvar er gitt av både Advokatforeningens hovedstyre, som har bred geografisk representasjon, foreningens lovutvalg og de fleste kretsene

i foreningen. Mange advokatfirmaer, ulike advokatfellesskap og enkeltadvokater har også svart. Hovedtyngden av advokatmiljøet ønsker å beholde dagens struktur. Noen av Advokatforeningens lokale kretser og enkelte advokater/advokatfirmaer ønsker reversering.

Sentrale fagforeninger

Dommerforeningen, Dommerfullmektigforeningen, Nito, Parat, Tekna, LO, NTL, Juristforbundet, Politiets fellesforbund, IKT Norge, Virke, Fellesorganisasjonen, Akademikerne, Akademikerforbundet og Unio har svart. Med unntak for NITO, som ikke gir noen anbefaling, er situasjonen av sentrale fagforeninger i stor grad ønsker å beholde dagens struktur. Parat sier blant annet: «*Dagens ordning ser ut til å ha redusert sårbarheten i de mindre domstolene og ført til bedre ressursutnyttelse. Parat kan ikke se man kan ivareta to så viktige elementer gjennom en ren reversering*».

Tre av fagforeningene som har majoriteten av saksbehandlere som medlemmer (Parat, LO og NTL) peker imidlertid på navngitte domstoler hvor de med støtte i blant annet medarbeiderundersøkelser ber om at det vurderes reversering eller andre tiltak.

Kommuner og fylkeskommuner

Om lag 190 kommuner, fylkeskommuner og kommunale regionråd har avgitt separate

høringssvar. Etter Domstoladministrasjonens vurdering ser svarene ut til å fordele seg nokså likt mellom de som ønsker reversering og de som ønsker å beholde dagens struktur, men med en liten overvekt av de som ønsker reversering. Kommuner som ønsker å beholde dagens struktur har et innbyggertall på cirka 3 millioner, mens de som ønsker reversering har cirka 700 000 innbyggere.

Akademia

Fra akademia er det kommet svar fra Universitetet i Bergen, ved professorer ved juridisk fakultet, som mener dagens struktur bør videreføres.

Andre offentlige virksomheter/fagorganer

Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet, Barneombudet, KS sentralt og flere andre offentlige virksomheter har svart. Alle støtter dagens struktur.

2.4 Kommentarer til sentrale momenter

Hovedformålet med domstolsreformen

Hovedformålet med ny domstolstruktur i 2021 var å bedre ressursutnyttelsen, få mer smidig og raskere saksavvikling, og å styrke fagmiljøene i domstolene. Dette behovet er underbygd av flere omfattende utredninger de senere årene, og er også anerkjent i departementets høringsnotat.

Sikring av antall rettssteder og minimumsbemanning

I ny domstolstruktur ble rettskretsene utvidet og domstolene i førsteinstans ble samlet i større organisasjoner. Samtlige 95 rettssteder for tingretter og jordskifteretter ble beholdt. Bemanning og aktiviteter på rettsstedene skal opprettholdes. Saker skal som hovedregel føres ved samme rettssted som før reformen.

En del høringsinstanser, særlig kommuner, er opptatt av å unngå at dagens rettssteder blir nedbemannet eller nedlagt på sikt. Domstoladministrasjonen foreslo i sitt høringssvar å ta inn i domstoloven at samtlige rettssteder skal opprettholdes og at mindre rettssteder skal ha en minimumsbemanning. Mange høringsinstanser har helt eller delvis støttet Domstoladministrasjonens forslag eller kommet med lignende forslag.

Hvor raskt kan vi se effekter av domstolsreformen?

Forslaget om reversering ble fremmet før effekten av reformen var evaluert. Omstillingsprosesser krever stor innsats over tid. Omstillingen i domstolene omfatter etablering av nye ledelsesstrukturer, nye arbeidsrutiner, nye arenaer for samhandling og kompetansearbeid, utvikling av arbeidsmiljø og organisasjonskultur med videre. Dette har krevd stor innsats, og fra majoriteten av domstoler rapporteres det allerede om gode

resultater. Domstoladministrasjonen har gjennom 2022 kartlagt effektene av endringen, resultatet av denne er inntatt i kapittel 3, 4 og 5.

Dagens domstolstruktur – beslutningsgrunnlaget

Spørsmål som berører domstolenes organisering er grundig behandlet i tidligere utredninger, som Riksrevisjonens rapport fra 2019, Domstolkommisjonens strukturutredning NOU 2019:17 og Særdomstolsutvalgets NOU 2017:8. Noen få (8) høringsinstanser mener likevel at Stortingets beslutning om ny domstolstruktur ikke var tilstrekkelig utredet, fordi den på viktige områder avvek fra Domstolkommisjonens forslag. Et langt større antall (49) høringsinstanser er kritiske til at departementets høringsnotat om reversering setter tidligere utredninger til side uten at grunnlaget for dette er nærmere utredet.

Uavhengig av om man er for eller mot reversering, viser flere til at det er klokt å evaluere effektene av ny domstolstruktur før man gjør eventuelle endringer. En evaluering vil også kunne imøtekomme de som mener at beslutningen om ny domstolstruktur ikke var tilstrekkelig utredet.

Kostnader ved reversering

Mange høringsinstanser peker på at en reversering av domstolstrukturen vil ha betydelige kostnader, uten at dette er nærmere

vurdert i departementets høringsnotat. Noen uttrykker bekymring for at forslaget vil forutsette økte bevilgninger, og frykter at eventuell reversering vil føre til betydelig dårligere økonomi for domstolene.

Bør høringsvarene vektes?

Departementet skriver i høringsnotatet at «*en avgjørelse om å beholde dagens struktur må ha bred støtte hos domstolleder, kommuner og tillitsvalgte i rettskretsen*». Flere høringsinstanser mener at man med dette utgangspunktet risikerer å tape av syne mange overordnede hensyn knyttet til domstolenes organisering, samtidig som man kan få varierende og nokså tilfeldige svar fra de ulike rettskretsene.

Departementets utgangspunkt innebærer at i tillegg til domstolene vil særlig kommunenes høringsvar bli tillagt vekt. Mange faginstanser er kritiske til dette, blant annet med henvisning til domstolenes spesielle rolle i samfunnet. Man mener det er uheldig å legge større vekt på hva en kommune mener om organiseringen av sin lokale domstol, enn på de faglige innspillene fra instanser med særlig helhetlig kunnskap om domstolene, omfattende kontakt med domstolene og som i større grad bringer egen brukererfaring inn i vurderingen.

Mange faginstanser ser det videre som problematisk om det legges særlig vekt på

hva enkelte medarbeidere mener er riktig organisering av egen domstol uten at det samtidig er tanke for en helhetlig organisering av Norges domstoler. Et eksempel som belyser problemet: Noen medarbeidere har framhevet som negativt at arbeidsbelastningen har økt etter reformen, mens andre har framhevet som positivt at den er redusert. Dersom økt belastning for noen skyldes en jevnere arbeidsfordeling mellom medarbeidere, er det som helhet en positiv effekt, selv om det for noen er negativt. På høringstidspunktet stod dessuten medarbeidere midt i en omstillingsprosess som nok ble opplevd belastende i seg selv.

2.5 Hva er høringsinstansene opptatt av?

Rettssikkerhet, tilgjengelighet og enhetlige tjenester

Departementet skriver i høringsnotatet at de *«ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet»*.

Både faginstansene, som ønsker å beholde dagens struktur, og høringsinstanser som ønsker reversering, er enige i dette, men med ulik begrunnelse.

Faginstansene peker på at ny domstolstruktur bidrar til å styrke rettssikkerheten. Dette

begrunnes med at ny domstolstruktur gir raskere saksavvikling og økt kvalitet på domstolenes tjenester, uten at nærhet til brukerne er blitt dårligere. For eksempel skriver Høyesterett i sitt svar at *«rettssikkerhetshensyn taler mot å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolsreformen i 2021»*.

Et mindretall av høringsinstansene som ønsker reversering – en del av kommunene, et mindretall av medarbeidere i tingrettene, noen advokater og et fåtall andre – setter dette i sammenheng med domstolenes nærhet til brukerne. Siden antall rettssteder ikke er redusert og bemanningen opprettholdt, må dette argumentet bero på en misforståelse.

Noen høringsinstanser legger vekt på at ny domstolstruktur bidrar til et mer enhetlig tilbud av domstoltjenester til befolkningen i hele landet. Det gjelder for eksempel rettsmekling, som krever et større fagmiljø å spille på. Det pekes på at rettsmekling kan bidra til raskere behandling og lavere sakskostnader, og er et gode for partene som nå får dette tilbudet.

Enkelte faginstanser har vist til, at for næringslivet er det av stor betydning at de alminnelige domstolene opprettholdes som det foretrukne tvisteløsningsorganet for kommersielle tvister. Denne problemstillingen er ikke berørt i høringsnotatet. Flere

faginstanser har likevel kommentert at sterke fagmiljøer er viktig for at domstolene skal oppfattes som et attraktivt tvisteløsningstilbud for næringslivet, i konkurranse med voldgift og utenlandske domstoler.

Selvstendige domstoler, stedlig ledelse og vern av rettssteder

Flere av instansene som ønsker å beholde dagens struktur har lagt til grunn at dagens domstolstruktur styrker de mindre rettsstedene og gir bedre vern mot nedleggelse enn før. Dette fordi en eventuell overbemanning ved et rettssted kan benyttes andre steder i rettskretsen, og at mindre rettssteder kan tiltrekke seg flere saker fra næringslivet når de er blitt en del av et større fagmiljø. Det kan derfor argumenteres med at ny domstolstruktur bedre ivaretar distriktspolitiske hensyn enn det man vil oppnå ved en eventuell reversering.

En stor andel av høringsinstansene som ønsker reversering, særlig blant kommunene, mener derimot at en gjenopprettelse av tidligere domstoler vil styrke de mindre rettsstedene mot gradvis nedtrapping av aktivitet og gi bedre vern mot framtidig nedbemanning og nedleggelse.

Flere instanser, deriblant Domstoladministrasjonen, har foreslått å vedta domstolstrukturen i domstolloven. Videre er det foreslått å lovfeste en minimumsbemanning

ved mindre rettssteder. Det er også foreslått at forskriftsbestemmelsen om at saker som hovedregel skal behandles der de geografisk hører hjemme, blir flyttet til domstolloven.

En stor andel av kommunene som ønsker reversering, samt et mindre antall medarbeidere i tingrettene og noen få advokater/advokatmiljøer, viser til behovet for selvstendige domstoler med stedlig ledelse. En større andel av domstolmedarbeidere som ønsker reversering har lagt vekt på at mangelen på stedlig ledelse med ny domstolstruktur blant annet fører til dårligere oppfølging av medarbeidere og at ledelsen bruker unødvendig mye tid på reising. Mangelen på stedlig ledelse beskrives som en ulempe. Ledere, medarbeidere og fagforeninger som ønsker å beholde dagens struktur mener likevel at dette hensynet ikke veier like tungt som det som taler for en videreføring av ny domstolstruktur. Flere mener også at ny domstolstruktur legger til rette for at ledelsen og administrasjonen av domstolene styrkes i forhold til tidligere. Videre kan det gjøres forbedringer. Blant annet har Domstoladministrasjonen og flere andre høringsinstanser foreslått at det i domstolloven blir nedfelt som en hovedregel at leder og nestleder er plassert på ulike rettssteder.

Sterke fagmiljøer og styrket kompetansearbeid

Et stort antall høringsinstanser mener at ny domstolstruktur har bidratt til å styrke fagmiljøene, kompetansearbeidet og kompetanseutnyttelsen i domstolene. Blant de som støtter dagens struktur, er dette det enkelthensynet som hyppigst blir trukket fram, og det gis mange eksempler fra domstoler som viser effekten av sterke fagmiljøer i den nye strukturen. Flere viser til at dette er særlig viktig når det gjelder saker som involverer barn, jf. Særdomstolsutvalgets utredning NOU 2017:8, der det anbefales at saker om barn behandles av domstoler som er store nok til å etablere et fagmiljø med særskilt kompetanse på området. Det pekes på at alle domstolene med ny domstolstruktur er store nok til å etablere slike fagmiljø. Det vises i denne sammenheng til uttalelse fra barnefaglig miljø i kapittel 2.6.

Blant de som ønsker reversering er det synspunkter om at den tidligere strukturen er like godt eller bedre egnet til å ivareta sterke fagmiljøer og god kompetanseutvikling i domstolene. Enkelte peker på at god lokalkunnskap styrker kvaliteten på domstoltjenestene, og at dette best ivaretas gjennom den tidligere strukturen. Disse synspunktene kommer i stor grad fra kommunene, noen ansatte i tingrettene og fra noen få advokater/advokatmiljøer.

Når det gjelder barnesaker spesielt, viser enkelte medarbeidere som ønsker reversering til at det er mange slike saker i domstolene, og at alle dommere uavhengig av størrelsen på domstolen får mengdetrening med sakstypen. Det pekes også på at man ved å omgjøre dommerfullmektigstillinger til faste dommerstillinger kommer til å unngå at dommerfullmektiger i små domstoler blir satt til å behandle barnesaker.

Mange høringsinstanser er opptatt av at den samiske dimensjon må ivaretas når domstolstrukturen vurderes. Det vises blant annet til behovet for domstoler som har god kompetanse på samiske rettsforhold og samisk samfunnsliv, kultur og språk. Den samiske dimensjon trekkes fram både blant høringsinstanser som støtter dagens struktur og de som ønsker reversering.

Noen høringsinstanser peker på at ny domstolstruktur styrker tilliten til domstolene. Det vises blant annet til at sterkere fagmiljø og muligheten for moderat spesialisering bidrar til dette. At en part slipper å møte samme dommer i ulike saker, styrker tilliten til domstolene. Andre høringsinstanser mener at tilliten til domstolene heller styrkes ved at man får selvstendige domstoler med lokal forankring og lokalkunnskap.

Bedre ressursutnyttelse, raskere saksavvikling og mindre sårbarhet

Majoriteten og et bredt spekter av høringsinstanser som ønsker å beholde dagens struktur, viser til at ny inndeling av rettskretser gir økt fleksibilitet og bedre utnyttelse av domstolenes samlede ressurser. I denne gruppen finner vi særlig faginstansene inkludert domstolene, og fagorganisasjonene, men også en betydelig andel kommuner (49).

Dette betviles eller imøtegås av noen få kommuner (12), advokatforeninger i tre lokale kretser og en del medarbeidere i domstolene, som mener det er mulig å oppnå det samme gjennom samhandling mellom domstoler på tvers av rettskretsene. De fleste faginstansene mener imidlertid at det ikke vil la seg gjøre å oppnå den samme fleksible ressursutnyttelsen på tvers av rettskretser. Dette utdypes nærmere under.

Saksbehandlingstiden i domstolene har gått ned siden domstolsreformen. Det er ulike oppfatninger om dette har en direkte sammenheng med reformen eller ikke. Noen høringsinstanser gir konkrete eksempler på at saker er blitt behandlet raskere fordi domstolen har flere dommere å spille på. Troms og Finnmark statsadvokatembeter viser til positive effekter av reformen og trekker frem som eksempel at berammelser for tidligere Senja tingrett går raskere, og at den nye Nord-

Troms og Senja tingrett utnytter ressursene godt ved å blant annet flytte dommere mellom rettsstedene etter hvilken kompetanse som er nødvendig i sakene som er til behandling.

Blant noen kommuner (12) og medarbeidere som ønsker reversering, er det imidlertid en utbredt oppfatning at effektiviteten på høringstidspunktet ikke er blitt bedre med ny struktur. Argumentet er at enkelte små domstoler har kortere saksbehandlingstid enn enkelte av de større domstolene. Dette imøtegås av flere høringsinstanser, blant annet fra domstoler, med at rask saksbehandling ikke nødvendigvis betyr effektiv ressursutnyttelse. Flere viser også til at effektiv ressursutnyttelse vil sørge for at saksbehandlingstiden kan gå ned på steder med sprenkt kapasitet.

Av de kommuner som ønsker reversering er 58 kommuner og én fylkeskommune opptatt av behovet for større satsing på domstolene. Av disse ber mange om at en reversering følges opp med flere stillinger til sitt lokale rettssted. Dette er i hovedsak begrunnet med å redusere mindre domstolars sårbarhet ved reversering, men også med ønsket om flere kompetansearbeidsplasser i distriktet. Forslagene er ikke knyttet opp mot saksmengden i de aktuelle domstolene.

Geografi og reisebelastning

Blant kommuner og domstolmedarbeidere som ønsker reversering, er det mange som

vektlegger at ny domstolstruktur har gitt økt reisebelastning. Kommunene viser særlig til at dette gjelder for domstolenes brukere. Kartlegging viser imidlertid at det i hovedsak er dommerne og ikke sakene som flyttes mellom rettsstedene, som er i henhold til forskriften om fordelingen av sakene i domstolene. For jordskifterettene blir rettsmøtene ofte holdt i egnede lokaler i nærheten av berørte eiendommer, mens oppmålings- og merkearbeidet skjer på stedet.

Mange domstolmedarbeidere legger vekt på økt reisebelastning for dommerne, noe som kan oppleves som en ulempe for den enkelte og virke negativt på rekrutteringen til dommeryrket. En større andel medarbeidere mener imidlertid at tilhørigheten til større fagmiljø vil styrke rekrutteringen til de mindre rettsstedene.

Et stort flertall av høringsinstansene som ønsker reversering, er samtidig opptatt av å legge til rette for økt samhandling mellom domstolene, for å oppnå den samme fleksible utnyttelsen av dommerressursene som ny domstolstruktur har åpnet for. Da må nødvendigvis reisebelastningen for dommerne bli omtrent på samme nivå som i dag.

Bedre samarbeid og styrking av sårbare domstoler

Departementet viste i høringsnotatet til at

Riksrevisjonens i sin undersøkelse i 2019 avdekket utfordringer knyttet til domstolenes saksbehandling, saksbehandlingstid og effektivitet, og at det særlig ble pekt på manglende fleksibilitet i ressursutnyttelsen.

Ved en reversering av domstolsreformen ønsker departementet å møte disse utfordringene blant annet ved å omgjøre dommerfullmektigstillinger i mindre domstoler til embetsdommerstillinger. Departementet viser til at det imidlertid er ønskelig å få på plass flere tiltak for å sikre økt fleksibilitet, effektivitet og kompetansedeling mellom domstolene. Her nevnes en endring i domstoloven § 38 for å forenkle overføring av saker mellom sideordnede domstoler. Tilbakemeldingene fra høringsinstansene går gjennomgående på at dette vil by på praktiske problemer og reise prinsipielle spørsmål som ikke er godt nok vurdert fra departementets side.

I høringsnotatet oppfordrer departementet høringsinstansene til å komme med forslag til andre tiltak som kan legge til rette for å bedre ressursutnyttelsen i domstolene, og hvordan mindre domstoler kan styrkes for å redusere sårbarheten ytterligere. Svært mange av kommunene som ønsker reversering viser til at det bør legges til rette for mer samarbeid mellom domstolene, men de har ikke kommet med forslag til mulige tiltak.

Den gjennomgående tilbakemeldingen fra faginstansene, er at det vanskelig lar seg gjøre å oppnå samme fleksible ressursutnyttelse som ny domstolstruktur har åpnet for gjennom andre tiltak. Det er blant annet pekt på at overføring av ressurser eller saker mellom domstolene kan være hensiktsmessig i enkelttilfeller eller i en avgrenset periode, men er lite egnet som langsiktig tiltak for redusert sårbarhet og mer fleksibel ressursutnyttelse. Det er også vist til at en ordning med felles saksinntak utfordrer domstolledelsens selvstendighet og kontroll med egne ressurser, noe departementet selv er inne på.

Domstolmedarbeidere som ønsker reversering mener at det er mye å hente på økt samhandling mellom domstolene, men har få konkrete forslag til hvordan dette kan gjøres. De mest konkrete forslagene kan stikkordsmessig sammenfattes slik:

- Fastsette retningslinjer for avtaler om formelt og praktisk samarbeid mellom en eller flere domstoler
- Endre prosessreglene slik at det kan inngås avtale om å anlegge sak eller overføre sak til en domstol med raskere beramning og kortere saksbehandlingstid
- Legge til rette for at domstoler med ledig kapasitet kan hjelpe domstoler med lang saksbehandlingstid, blant annet ved å sørge for at dette gir uttelling ressursmessig og i statistikken

- Kanalisere visse sakstyper til en poolordning med særlig kompetente dommere

Det fremmes også forslag som innebærer justering, og ikke reversering tilbake til tidligere struktur, gjennom å endre rettskretsgrenser for å sikre et sakstilfang som er stort nok til å opprettholde bemanningen på de minste rettsstedene.

Mange høringsinstanser mener uansett at mulighetene for økt samhandling mellom rettsstedene må utredes nærmere før en kan ta stilling til reverseringsspørsmålet, og at det er høyst usikkert om departementets intensjoner om å innføre tiltak som kan gi en like smidig og fleksibel ressursutnyttelse som man har nå, er realistiske.

2.6 Høringssvar fra noen sentrale aktører

Sentrale fagforeninger

Den norske Dommerforening representerer ca. 90% av landets dommere. Foreningen, ved hovedstyret, anbefaler dagens struktur, men viser til at det kan være behov for justeringer. Ikke alle forhold ved strukturendringen er positive, men dagens struktur gir bedre samlet ressursutnyttelse. Man er kritiske til manglende utredninger og vurderinger i departementets høringsnotat, og finner det vanskelig å ta stilling til de tiltak/forslag som er fremsatt. Departementets foreslåtte tiltak vil ikke løse

utfordringene som begrunnet reformen, avhjelpe sårbarheten til mindre domstoler eller ivareta hensynet til effektiv ressursutnyttelse.

Når det gjelder barnesakene vises det til at det vil være uheldig om reversering innebærer at det reises spørsmål om sentralisering av disse sakstypene.

Dommerfullmektigforeningen støtter Domstoladministrasjonens overordnede standpunkt. De vektlegger særlig at man har store fagmiljøer, bedre forutsetninger for opplæring lokalt (lokale opplæringsløp har ofte manglet i mindre domstoler tidligere), og at egnethetsvurderinger heller enn ressursknapphetshensyn eller sykefravær avgjør tildeling av saker til dommerfullmektiger. Hovedinntrykk er at erfaringene med nåværende struktur i all hovedsak er positive, men medfører noen utfordringer (som kan løses innenfor dagens struktur) – særlig knyttet til stedlig ledelse, personalansvar og oppfølging.

Tekna, som organiserer flesteparten av jordskiftedommerne, mener det ikke er riktig å reversere dagens struktur. Det er likevel behov for å gjøre en evaluering av strukturen, men den må få tid til å virke før man gjør eventuelle endringer.

Parat organiserer mange saksbehandlere, og viser til at: *Dagens ordning ser ut til å ha*

redusert sårbarheten i de mindre domstolene og ført til bedre ressursutnyttelse. Parat kan ikke se man kan ivareta to så viktige elementer gjennom en ren reversering. Da vil man følgelig i relativt nær fremtid måtte starte arbeidet med en ny reform og domstolenes ansatte, og deres brukere, vil bli gående i en evig omstilling hvor det aldri blir ro til produksjon. Dersom departementet ønsker en ny domstolsreform, foreslår vi at man tar seg tid til å evaluere denne reformen i tett dialog med Domstolsadministrasjon, kommunene, de ansattes organisasjoner og brukerne av domstolen, for så å gjennomføre hensiktsmessige endringer i tråd med de ansattes og brukernes behov.»

På bakgrunn av medlemsundersøkelser ber Parat likevel om at man vurderer reversering eller andre tiltak for 12 navngitte tingretter.

LO viser til at de ikke vil gå inn for en generell reversering av domstolstrukturen. For en rekke tingretter og jordskifteretter opplyses det at fleksibiliteten har økt og har medført bedre ressursutnyttelse for både ansatte og brukere. De viser videre til at det er viktig å sikre opprettholdelse av de mindre lokasjonene, uavhengig av om deres status er en domstol eller et rettssted. LO ber departementet særlig vurdere reversering for ti tingretter og en jordskifterett.

NTL, som representerer mange saksbehandlere og noen dommere, viser til at det i deler av landet med korte og enkle reiseveier vil saksfordelingen for alle parter være enklere, og for flere av disse rettskretsene anbefaler NTL å ikke gå tilbake til tidligere struktur. I rettskretser med lengre og tyngre reiseveier kommer nærhetsprinsippet oftere i konflikt med øvrige hensyn, og for en del av disse rettskretsene anbefaler man derfor å gjeninnføre tidligere struktur. Herunder kommer også spørsmål om ledelse, da geografi skaper utfordringer med nødvendig tilstedeværelse i domstolen/rettssteder. NTL anbefaler å gjeninnføre tidligere struktur i ti tingretter og i en jordskifterett. De anbefaler å beholde dagens struktur i 12 tingretter og i de øvrige jordskifterettene.

Advokatforeningens hovedstyre

Advokatforeningen støtter dagens struktur. Tilbakemeldinger fra medlemmene tilsier at advokatene i hovedsak er fornøyd med virkningene av reformen. Bredere fagmiljøer blant dommerne gir mer enhetlig praksis, lokale forskjeller er minsket, forutsigbarhet tilsvarende styrket. Domstolene virker mer effektive og det er bedre ressursfordeling. De støtter departementet i at alle rettssteder bør opprettholdes og viser til at strukturreformen har muliggjort en styrking av lokale rettssteder.

Advokatforeningen slutter seg til Domstoladministrasjonens forslag til lovendringer, og viser til at dette vil motvirke nedleggelse av mindre rettssteder over tid.

En reversering vil skaper fare for klasseskiller mellom domstoler, som kan føre til at de mindre domstolene kommer i andre rekke ved ressurstildeling og heller ikke får kapasitet til å delta i faglig utviklingsarbeid på samme måte som for større domstoler. Dette fører til ulikt domstoltilbud for innbyggerne, som igjen reiser rettssikkerhetsmessige betenknninger.

Flere lokalkretser ønsker en evaluering etter at omorganiseringen har fått virke en stund før de tar stilling til om de ønsker en reversering eller ikke. Fra noen av kretsene er det kommet innspill på at det hos dem er lokale forhold som kan tilsi hel eller delvis reversering, eller endring, av dagens opplegg.

Påtale og politimyndighet

Riksadvokaten deler fullt ut Domstolkommisjonens overordnede syn på behov for endringer i domstolstrukturen. Han slutter seg videre fullt ut til statsadvokatembetenes klare råd om å beholde dagens struktur, basert på deres konkrete erfaringer fra strafferettspleien. Han uttaler at en reversering nå fremstår som ikke tilstrekkelig begrunnet, men vil kunne svekke framdriften og kvaliteten i strafferettspleien samt borgernes rettssikkerhet.

Politidirektoratet erfarer at politidistriktene opplever positive endringer på flere områder som følge av domstolsreformen i 2021. Distriktene peker særlig på kortere berammings- og saksbehandlingstid, sterkere fagmiljøer, bedre samhandling og mer ensartet praksis og rutiner, samt økt fleksibilitet og bedre ressursutnyttelse i domstolene. Ni av ti politidistrikt ønsker å beholde dagens struktur.

Barnefaglig miljø

Et samlet barnefaglig miljø ønsker å beholde dagens struktur og mener at foreslåtte tiltak ikke vil styrke barns rettssikkerhet. Dagens struktur styrker fagmiljø og gir muligheter for spesialisert barnefaglig kompetanse i domstolene.

Buudir (Barne- ungdoms- og familiedirektoratet) viser til Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon artikkel 3 om barnets beste og at disse bestemmelsene bør vektlegges i struktursaken. Dagens struktur tilrettelegger for behovet for spesialisert, barnefaglig kompetanse i domstolene, hvor fagmiljøene er tilstrekkelig store og robuste. Det vises til at reversering kan svekke rettssikkerheten til barn og unge, og at dette må veie tyngre enn distriktpolitikk. De er skeptiske til hensiktsmessigheten av foreslåtte tiltak.

Barneombudet uttaler at reformen viser så langt å ha hatt god effekt, og bør få virke over lengre tid før man eventuelt justerer. Ombudet har vanskelig for å se hvordan reversering styrker barns rettsikkerhet, og viser i den sammenhengen til høringssvar fra Høyesterett og Norges institusjon for menneskerettigheter. Det vises til behovet for reform i lys av domfellelsene i Den europeiske menneskerettsdomstol og Særdomstolsutvalgets vurderinger.

Stine Sofies Stiftelse viser til manglende stillingtagen til hvilken konsekvens en reversering vil kunne ha for voldsutsatte barn. De savner bredere utredning og vurdering av barnets beste. De viser til Barneombudets standpunkt, og høringssvar fra diverse faginstanser. Reformen har positive effekter for saksbehandlingstid og kompetanse, med positive ringvirkninger for saker der barn er involvert.

UNICEF-komiteen i Norge er bekymret for manglende vurdering av barnets beste. Reversering vil svekke den barnefaglige kompetanse i den enkelte domstol, og kan øke saksbehandlingstiden. De er skeptiske til at «kurs og lignende» skal kunne erstatte dagens struktur og iverksatte tiltak.

3.

Hva er effektene av ny domstolstruktur så langt?

3.1 Innledning

Domstoladministrasjonen gjennomførte i februar 2022 en undersøkelse blant domstollederne i de domstolene som omfattes av ny domstolstruktur. Målet var å kartlegge erfaringer med og effekter av ny struktur. I oktober 2022 ble det gjennomført en ny undersøkelse, med i store trekk de samme spørsmålene, men også med noen tillegg og presiseringer. I undersøkelsene svarte domstolene på spørsmål i følgende kategorier:

- **Ressursutnyttelse:** I hvilken grad dommer- og saksbehandlerressurser er flyttet mellom rettssteder etter ny domstolstruktur. Her er det i tillegg gjort mer detaljert kartlegging av antall dager i månedene juni og september hvor dommere har tatt saker på andre rettssteder i domstolen.
- **Fagmiljøer:** Hvilke tiltak domstolene har satt i verk for å styrke fagmiljøene og hvilke resultater man ser av dette arbeidet.
- **Medarbeidere og brukere:** Hva ny domstolstruktur har betydd for medarbeidere og brukere av domstolenes tjenester.
- **Organisering, ledelse:** Hvordan ledelse i de nye rettskretsene er organisert.

3.2 Sammendrag effekter

Her gir vi en kort, samlet oppsummering av de viktigste funnene fra undersøkelsene.

I pkt. 3.3 og 3.4 går vi nærmere inn på *hovedtrekkene* i svarene fra hhv. tingrettene og jordskifterettene. I kap. 4 og 5 presenteres svarene fra hver enkelt domstol.

Ressursutnyttelse

- Nesten alle domstolene rapporterer at de har benyttet dommerressursene på tvers av rettsstedene, flere i stor eller svært stor grad. Dette oppleves i hovedsak positivt fordi man blir mindre sårbar og løser sakene raskere, får flere kollegaer og mer variasjon i arbeidsdagen.
- Alle domstolene benytter saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene, fra i liten til i stor grad. Dette oppleves i det alt vesentlige positivt for saksbehandlerne, gir jevnere arbeidsbelastning, reduserer sårbarheten, og bidrar til redusert saksbehandlingstid og restanser.
- Alle domstoler mener at det utelukkende har gitt positive effekter for brukerne at saker behandles på tvers av rettsstedene. Det pekes bl.a. på raskere saksbehandlingstid, færre utsettelse og bedre tilbud om rettsmekling.

Fagmiljøer

- Alle de nye domstolene har iverksatt tiltak for å styrke fagmiljøene, med mange positive effekter. Særlig økt kompetanse i rettsmekling trekkes fram.

- Andre effekter som trekkes fram er bl.a. større kompetansemiljøer, bedre kvalitet i saksbehandlingen, økt spesialisering på mange saksområder, raskere oppdatering ved lovendringer, flere felles rutiner og maler og sterkere fellesskapsfølelse blant medarbeidere.
- For tingrettene er det grunnlag for å si at ny domstolstruktur har medført at barnevernssaker og foreldretvistsaker i mindre grad enn tidligere behandles av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne ser domstolene utelukkende positive effekter av at de behandler saker på tvers av rettsstedene. Det pekes blant annet på at dette har ført til raskere og mer lik saksbehandlingstid mellom rettsstedene, at man i større grad unngår utsettelse ved f.eks. sykdom og inhabilitet, bedre tilbud om rettsmekling, og bedre service og veiledning.
- For medarbeiderne ser domstolene i det alt vesentlige positive effekter av at de behandler saker på tvers av rettsstedene. Det pekes på at dette har ført til mindre sårbarhet, økt fleksibilitet, bedre effektivitet, bedre ressursutnyttelse, bedre kompetanse i rettsmekling og økt motivasjon. Særlig for de mindre rettsstedene er det positivt å ha blitt del av et større fagmiljø.

Organisering, ledelse

- Alle tingrettene i undersøkelsen har en ledelse som består av sorenskriver og administrasjonssjef og 18 av 20 har også nestleder.
- 15 av 20 tingretter har eller er i prosess med å etablere ledere på alle rettssteder: 8 har rettsstedsansvarlig, 3 planlegger for rettsstedsansvarlig, 4 har allerede spredt ledelse på alle rettssteder.
- Alle jordskifterettene i undersøkelsene har en ledelse som består av jordskifterettsleder. Alle, med unntak av en jordskifterett, har teknisk koordinator og administrativ koordinator. Disse er spredt på to eller flere rettssteder. En jordskifterett har også nestleder.
- Tre jordskifteretter har etablert rettsstedansvarlige på rettssteder der ledelsen ikke er representert.

3.3 Tingrettene – hovedtrekk

Ressursutnyttelse

- En egen rapportering for juni og september viser at alle tingrettene (19 av 20 i juni, 20 av 20 i september) har benyttet dommere/ dommerfullmektige på tvers av rettsstedene, og flere gjør det i stor eller svært stor grad. I cirka halvparten av tingrettene har dommerressurser vært brukt på tvers i inntil 10 dager av juni, mens resten av tingrettene rapporterer om 20-30 dager hvor dommerressurser har tatt saker på andre rettssteder.
 - Samme rapportering viser at dommere reiser både fra store til små – og små til store rettssteder.
 - Rapporteringen viser videre at svært få saker flyttes fysisk mellom rettssteder i en rettskrets. Det er i samsvar med intensjonen med ny domstolstruktur, nemlig at sakene fortsatt skulle gå der de geografisk hørte hjemme.
 - De viktigste årsakene til fleksibel bruk av medarbeidere, er kapasitet, inhabilitet, sykdom og behovet for erfarne dommere med særskilt kunnskap i barnelovsaker/ barnevernssaker.
 - Noen av tingrettene har også behandlet et stort antall saker digitalt (for eksempel konkurssaker) på tvers av rettsstedene uten å flytte sakene fysisk til andre rettssteder.
- Alle tingretter har benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene og flere gjør det i stor eller svært stor grad.
 - Ressursutnyttelse på tvers oppleves i det alt vesentlige positivt for både dommere og saksbehandlerne, gir jevnere arbeidsbelastning, reduserer sårbarheten, og bidrar til redusert saksbehandlingstid og restanser.
 - Tingrettene mener at det utelukkende har gitt positive effekter for brukerne at saker behandles på tvers av rettsstedene. Vurderinger som går igjen hos flere er at dette bl.a. gir raskere saksbehandlingstid, at man i større grad unngår utsettelse ved f.eks. sykdom og inhabilitet, at brukerne får et bedre tilbud om rettsmekling og at brukerne generelt får bedre service og veiledning.

Eksempler på bedre ressurs- utnyttelse i tingrettene:

- «Vi har benyttet dommere fra andre rettssteder i 16 saker. Sakene ville ikke ha blitt avvirket, og måtte ha blitt berammet/omberammet til et senere tidspunkt, dersom dommerne ikke hadde behandlet saker på andre rettssteder enn sitt eget kontorsted.»
- «Det har vært til stor hjelp å kunne ta saker på tvers ved sykemeldinger, slik at det ikke blir så tung belastning på det rettsstedet med sykemeldt ansatt.»
- «Vi mener at vi har fått en bedre ressursutnyttelse som gjør at sakene behandles raskere. Dette er positivt for brukerne. Saker angående barnefordeling/barnevern og straffesaker kan f.eks. bli berammet tidligere hvis dommer fra et annet rettssted har kapasitet til å ta saken(e) tidligere en dommere ved rettssted der saken hører hjemme.»
- «Vi har fått spesielt gode tilbakemeldinger fra aktørene på at barnesakene nå blir behandlet av erfarne dommere med spesialkompetanse på feltet. Dette har vært en av de mest vellykkede effektene av utveksling av ressurs på tvers av rettsstedene.»

Fagmiljøer

- I alle de nye tingrettene er det iverksatt tiltak for å styrke fagmiljøene, og det rapporteres om mange, raske og synlige effekter. Særlig rettsmekling trekkes fram, mange tingretter mener at ny domstolstruktur har gitt et større og mer profesjonelt tilbud i rettsmekling, og at flere saker går til mekling. Ingen melder om negative effekter for fagmiljøene av ny domstolstruktur.
- Andre positive effekter som trekkes fram er bl.a.:
 - Sterkere fagmiljøer, enklere å drive kompetansearbeid, økt faglig virksomhet
 - Økt spesialisering på mange saksområder, både for dommere og saksbehandlere
 - Raskere oppdatering ved lovendringer
 - Større fagmiljøer betyr flere å dele kunnskap og erfaringer med
 - Sterkere fellesskapsfølelse blant medarbeidere
 - Saker behandles mer likt mellom rettsstedene i tingretten
 - Flere felles rutiner og maler
 - Kompetanseløft for dommerne på de minste rettsstedene ved å delta i dømmende virksomhet andre steder

- Tiltakene som tingrettene har satt i gang for å styrke fagmiljøene, er bl.a.:
 - Etablering av fagteam/-grupper, både for dommere, saksbehandlere og på tvers
 - Styrking av fagkompetanse i og økt spesialisering i rettsmekling
 - Felles fagseminarer og andre kompetansetiltak, både for dommere, saksbehandlere og på tvers
 - Dommerlunsjer, både digitalt og fysisk
 - Faste fagsamlinger
 - Kollegastøtte
- Barnevernssaker behandles nå unntaksvis av dommerfullmektiger. I siste undersøkelse meldte kun tre domstoler at slike saker er blitt behandlet av dommerfullmektiger. Det er en nedgang på 5 % fra første undersøkelse.
- Fortsatt behandles foreldretvistsaker av dommerfullmektiger i 40 % av tingrettene. Det er imidlertid en nedgang på 25 % fra første undersøkelse. Det bemerkes imidlertid fra domstolene at dommerfullmektiger som behandler disse sakene har lang erfaring innen fagfeltet.

Eksempler på styrking av fagmiljøene i tingrettene:

- «Medarbeiderne har fått utviklet sin kompetanse gjennom arbeidet i faggruppene, og ved å ha et større arbeidsmiljø og flere å diskutere faglige spørsmål med. Dette har igjen ført til en bedre og mer effektiv behandling av sakene i hele rettskretsen.»
- «Jeg opplever at fagmiljøet på alle tre rettsstedene er vitalisert. Det er lettere å få til et godt kompetansearbeid når man er flere dommere. Spesielt har de mindre rettsstedene kapitalisert på dette.»
- «Størst er effekten på rettsmekling. Svært god statistikk og vi har styrka dei tre minste rettsstadane.»
- «Vi ser at vi mye raskere enn tidligere klarer å oppdatere oss ift. lovendringer. Vi klarer også mer effektivt å avdekke ulike behov/utfordringer som kan gi utslag i interne endringer eller eksempelvis forslag knyttet til lovarbeid.»

Brukere og medarbeidere

Brukere

Tingrettene ser utelukkende positive effekter for brukerne av at medarbeidere kan behandle saker på tvers av rettsstedene. Effekter som trekkes fram er bl.a.:

- Raskere og mer lik saksbehandlingstid mellom rettsstedene
- Man unngår i langt større grad utsettelse ved f.eks. sykdom og andre uforutsette hendelser
- Man unngår i større grad inhabilitet
- Bedre tilbud om rettsmekling
- Bedre service og veiledning
- At dommere i en viss grad kan spesialiseres, er bra for brukerne
- Likere praksis mellom rettsstedene
- Bedre digital bistand på små rettssteder
- Bedre muligheter til å gjennomføre samiskspråklige saker med samiskspråklige dommere
- Bedre erfarings og kunnskapsdeling har betydning i enkeltsaker, bl.a. på barnevernsområdet
- Flere brukere og aktører opplever det som positivt å møte flere/andre dommere og at domstolen tilbyr spesialkompetanse på ulike saksfelt/prosesser.

Eksempler på betydning for brukerne av tingrettene:

- «Mandag i uke 39 dro en dommer fra XX til YY for å avholde et saksforberedende møte i en foreldretvist. Dommeren i YY var syk. Slik unngikk vi utsettelse av en sak. Alle de andre dommerne i YY var opptatt. Saken hastet.»
- «5 dagers straffesak (familievold) var berammet uten at man var oppmerksom på habilitetsproblem hos fagdommer. Ikke andre ledige dommere ved aktuelt rettssted. Mange aktører i saken. Ble løst ved tilførsel av ledig dommer fra det andre rettsstedet og man unngikk lang utsettelse.»
- «Sykefravær meldt på morgenen av en dommerfullmektig. Dommerfullmektig på domsskriving omdirigert til XX, gjennomførte hovedforhandling med flere tiltalte uten at det oppstod forsinkelser for partene.»
- «Ingen saker er avlyst fordi vi mangler dommer, i tillegg har vi fått opp saker tidligere enn ellers ved å bruke dommere fra andre rettssteder. Dette er særlig tydelig på fristsakene. Vi har en nedgang i fristbrudd fra rundt 70% til drøyt 40%.»

Medarbeidere

Tingrettene opplever i det alt vesentlige svært positivt for medarbeiderne (alle grupper) å ta saker på tvers av rettsstedene, enten det handler om fysisk forflytning eller uten å reise. Kun én tingrett mener at arbeidssituasjonen etter ny domstolstruktur oppleves som mer krevende for flere medarbeidere. Effekter som trekkes fram er bl.a.:

- Positivt, hyggelig, betyr mye, gir økt motivasjon, drar lasset sammen
- Mindre sårbarhet, økt, fleksibilitet, mer effektive, bedre ressursutnyttelse
- Større fagmiljø, økt kompetanse hos den enkelte, styrket faglig utvikling – særlig for de mindre rettsstedene er det positivt å ha blitt del av et større fagmiljø
- Bedre/bredere kompetanse i rettsmekling
- Tettere faglig samarbeid blant saksbehandlerne
- Bidrar til bedre samhandling
- Avlastning for medarbeidere
- Skaper fellesskapsopplevelse og øker motivasjonen

Eksempler på betydning for medarbeiderne i tingrettene:

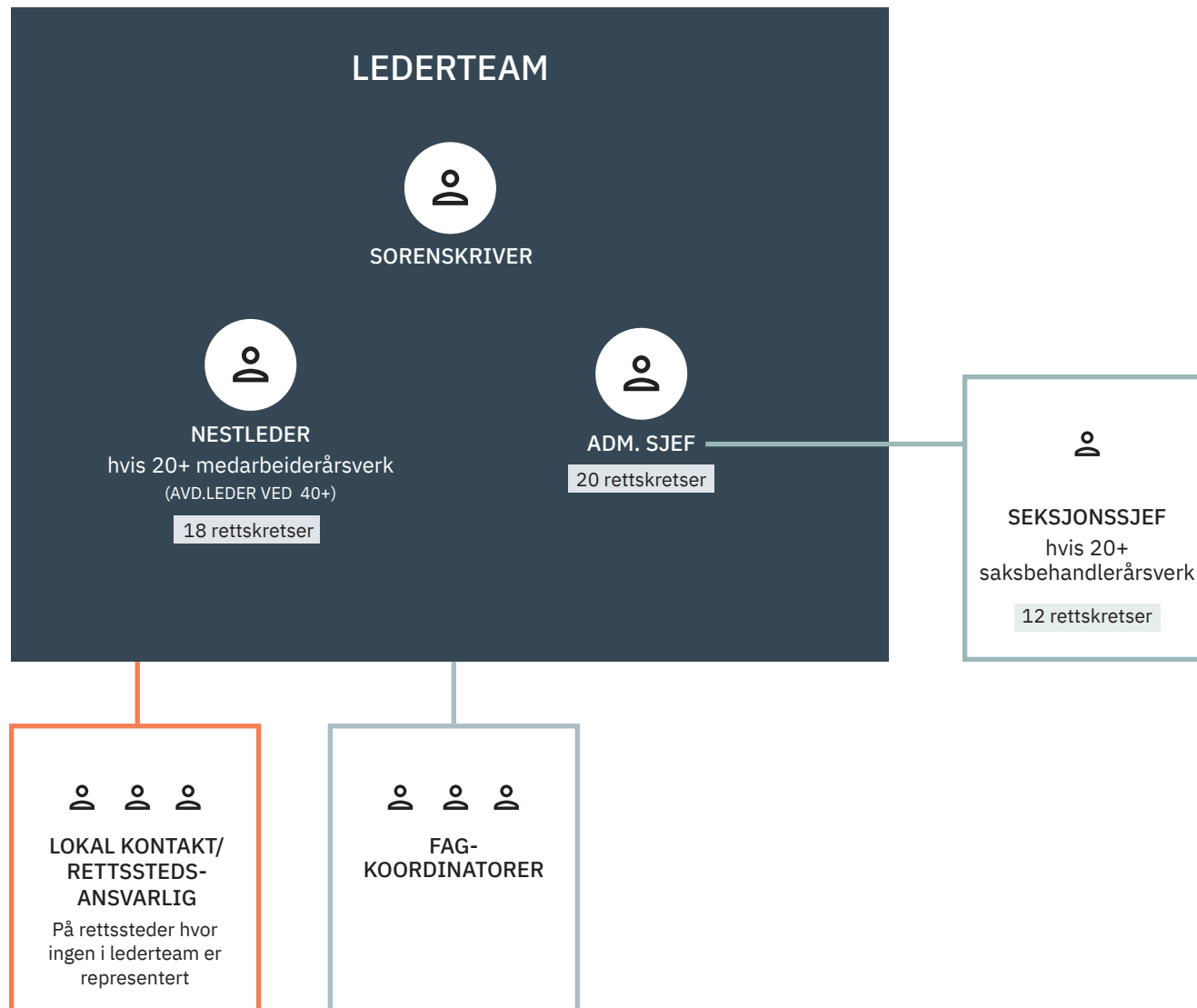
- «Det blir oppfattet ubetinget positivt og fornuftig. Vi har klart å avlaste mellom rettsstedene i krevende perioder knyttet til blant annet saksmengde og sykdom. Det gir en god samhandlingskultur.»
- «Det betyr mye for medarbeiderne våre å jobbe på tvers av rettsstedene. Det gir fleksibilitet og vi samhandler mer og mer.»
- «Det innebærer noe reisebelastning for dommerne, men dommerne synes det er positivt med større fagmiljø for faglig utvikling.»
- «Dommerne er stadig mer positiv til å ta saker ved andre rettssteder enn sitt eget. De har erfart at omfanget av reising er innenfor det akseptable. Det oppleves som berikende, både faglig og sosialt, å ta saker ved andre rettssteder enn sitt eget.»

Organisering, ledelse

Tingrettene har både i 2021 og 2022 jobbet med å organisere ledelse og lederfunksjoner. Mye er på plass, samtidig som det tar tid å utvikle en ny organisasjon og en ledelsesstruktur som fyller behovet i den enkelte domstol. Noen domstoler melder om tilpasninger også utover i 2023.

- Alle tingretter har en ledelse bestående av sorenskriver og administrasjonssjef, og 18 av de 20 i undersøkelsen har også nestleder.
- Fra juni 2022 er det gjort endringer i anbefalt ledelsesstruktur ved at domstolen kan vurdere å opprette en rettsstedsansvarlig på rettssteder hvor ledelse ikke har fast kontorsted.
- Funksjonen Rettsstedsansvarlig er kommet i stand i dialog med domstolledere og tillitsvalgte, og er særlig nyttig på rettssteder hvor medarbeidere har etterlyst større grad at ledelsesrepresentasjon/ kontakt opp mot ledelsen.
- 15 av 20 tingretter har eller er i prosess med å etablere ledere på alle rettssteder: 8 har rettsstedsansvarlig, 3 planlegger for rettsstedsansvarlig, 4 har allerede spredt ledelse på alle rettssteder.
- Rettsstedsansvarlig skal bidra til å sikre god kommunikasjon, involvering og samhandling mellom rettsstedene. Funksjonen skal være en lyttepost for behov på rettsstedet, og samtidig bidra til at ledelsens vedtatte beslutninger blir forankret og gjennomført.

ANBEFALT LEDELSESSTRUKTUR I TINGRETTENE, UTVIKLET I SAMARBEID MED DOMSTOLENE, VÅREN 2021

Koples på egne møtearenaer med domstolledelsen

3.4 Jordskifterettene – hovedtrekk

Ressursutnyttelse

- En egen rapportering for juni og september viser at 8 av 10 jordskifteretter har benyttet dommerressursene på tvers av rettsstedene, og flere gjør det i stor grad. Graden av ressursutnyttelse varierer fra noen ganske få dager - til flere enn 20 dager hvor dommerressurser har behandlet saker på andre rettssteder.
- Samme rapportering viser at dommere reiser både fra store til små – og små til store rettssteder.
- I de fleste jordskifterettene har en stor andel av ingeniørene også gjennomført rettsmøter/saker for andre rettssteder enn der de jobber til vanlig.
- Alle jordskifteretter har i stor eller svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.
- Ressursutnyttelse på tvers oppleves i hovedsak positivt for alle medarbeidergrupper; det gir jevnere arbeidsbelastning, reduserer sårbarheten, og bidrar til redusert saksbehandlingstid og restanser.
- De viktigste årsakene til fleksibel bruk av medarbeidere, er kapasitet, inhabilitet og sykdom.
- De fleste jordskifterettene mener at det har gitt positive effekter for brukerne at saker behandles på tvers av rettsstedene. To mener

at det ikke har hatt noen betydning, men at det heller ikke har vært negativt. Vurderinger som går igjen hos flere er at dette bl.a. gir raskere saksbehandlingstid, at man i større grad unngår utsettelse ved f.eks. sykdom og inhabilitet.

Eksempler på bedre ressursutnyttelse i jordskifterettene:

- «Mange opplever det som positivt å ta saker ved andre rettsstadar, og jobbe saman med andre dommarar/ingeniørar. Utvida erfaring og kompetanse, som gjer at vi totalt sett jobber meir likt på tvers av rettsstadane. Medverkar til betre praksis.»
- «Betre tilgang på rettleiing. Domstolen har fleire ressursar å spele på. Større fokus på rettsmekling. Sjukdom og permisjonar har i mindre grad påverka framdrifta av sakene, då vi kan knyte andre ingeniørar eller saksbehandlarar inn mot sakene.»
- «Positivt mht. å være delaktig i hele domstolens saksavvikling, der det er behov. Samarbeider/lærer av kollegaer på andre rettssteder.»

Fagmiljøer

- I alle de nye jordskifterettene er det iverksatt tiltak for å styrke fagmiljøene, og det rapporteres om mange positive effekter. Særlig rettsmekling trekkes fram, og mange jordskifteretter mener at ny domstolstruktur har gitt styrket kompetanse i rettsmekling og et bedre tilbud til brukerne.
- Andre positive effekter som trekkes fram er bl.a.:
 - Felles arbeidsmetodikk, mer ensartede saksbehandlingsrutiner, bedre praksis
 - Bra med større fagmiljø å spille på, flere som bidrar i faggruppene
 - Mer fokus på aktiv saksstyring
- Tiltakene som jordskifterettene har satt i gang for å styrke fagmiljøene, er bl.a.:
 - Innføring av spesialisering på flere saks- og fagområder
 - Innføring av felles arbeidsplan/saksoversikt, som gir bedre planlegging og tidligere beramning
 - Fagmøter, stillingsgruppemøter, studieturer, kontormøter
 - Interne refleksjonsseminar
 - Fellessamlinger for hele domstolen

Eksempler på styrking av fagmiljøene i jordskifterettene:

- «God motivasjon hjå dei fleste tilsette. God nedgang i sakshandsamingstida. For dei fleste er det noko meir krevjande å jobbe i ein litt større organisasjon enn tidlegare og med 3 rettsstader, det vert meir komplekst. Men tilbagemeldingane går på at det er både effektivt og lærerikt å ha eit større fagmiljø og ha fleire å spele på.»
- «Det er fleire som bidrar i faggruppene. Felles arbeidsmetodikk - beste praksis. Fleire saker vert rettsmekla. Meir fokus på aktiv saksstyring.»
- «Synes som at vi er tryggere på kollegaer på andre rettssteder, hører om mer samhandling enn tidligere. Synes som at det er lettere å ta kontakt med kollegaer på andre rettssteder. God stemning på felles samling i både juni og sept. Bygger ned restanser. Økning i antall avsluttede saker ift. i fjor.»

Brukere og medarbeidere

Brukere

- De fleste jordskifterettene melder om positive effekter for brukerne. Særlig blir et bedre tilbud i rettsmekling trukket fram av mange. To mener at det ikke har hatt noen betydning, men heller ikke negativt.
- Positive effekter som ellers trekkes fram er blant annet:
 - Raskere saksbehandling
 - Færre utsettelse/avlysninger på grunn av sykdom/annet
 - Saker kan flyttes mellom dommere ved samme domstol av blant annet habilitetshensyn
 - Bedre tilgang på veiledning for brukerne
 - Likere og mer forutsigbar behandling mellom rettsstedene

Eksempler på betydning for brukerne av jordskifterettene:

- «Brukarane opplever i færre tilfeller enn tidlegare å møte «same dommaren som sist». Vi har lettare for å unngå inhabilitetsspørsmål.»
- «Med ei eiga rettsmeklingsgruppe, så meiner vi at vi tilbyr eit betre «produkt» til brukarane, der vi tek i vare rettstryggleiken, har fagleg dugleik, leverer kvalitet og samstundes kan hjelpe brukarane til å løyse saka på lågast mogeleg nivå.»
- «Vi tror ikke det har stor betydning for brukernes opplevelse at vi behandler saker på tvers av rettssteder, og målet bør vel være at dette ikke skal ha noen betydning for brukerne.»

Medarbeidere

- Alle jordskifterettene melder om positive effekter for medarbeiderne. Det er ingen negative kommentarer utover at noen melder om at det blir mye reising og lange dager i felt.
- Positive effekter som trekkes fram er blant annet:
 - Det øker motivasjonen med bedre samhandling, større fagmiljøer for erfaringsdeling, faglig utviklingsarbeid og kompetanseutvikling
 - Større fleksibilitet og mindre sårbarhet
 - Økt kompetanse i rettsmekling, og mekling i flere saker
 - Jevnere arbeidsfordeling mellom medarbeidere
 - Jobber mer likt på tvers av rettsstedene, flere felles rutiner
 - Raskere oppstart av saker, kortere saksbehandlingstid
 - Bruker færre ressurser på fellestjenester, som frigjør tid til nye oppgaver
 - Fagteam på tvers av rettsstedene fungerer godt

Eksempler på betydning for medarbeiderne i jordskifterettene:

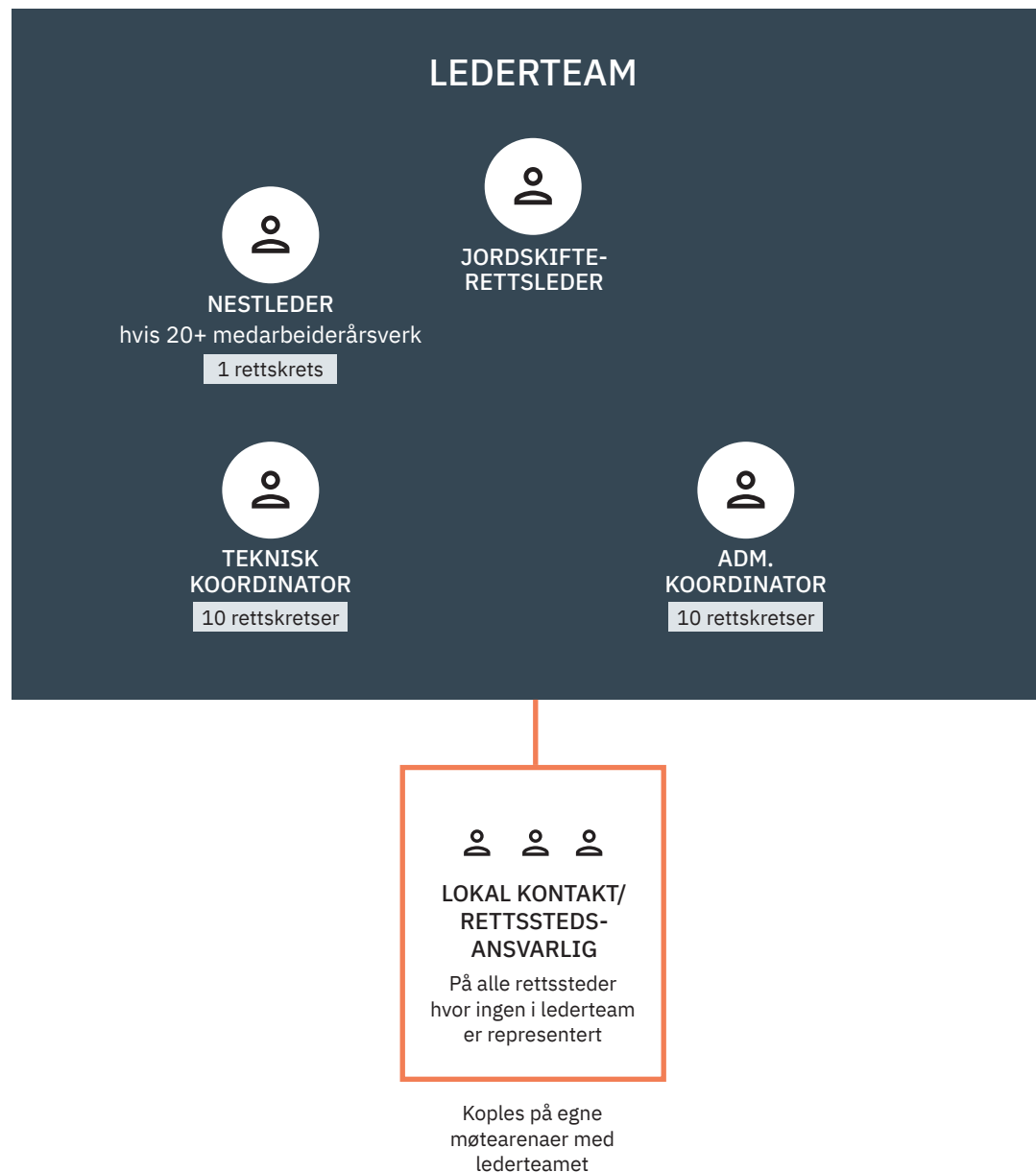
- «Positivt mht. å være delaktig i hele domstolens saksavvikling, der det er behov. Samarbeider/lærer av kollegaer på andre rettssteder.»
- «Utvida erfaring og kompetanse, som gjer at vi totalt sett jobbar meir likt på tvers av rettsstadane. Medverkar til betre praksis.»
- «Det sikrer likere rutiner og en følelse av fellesskap. Alle har ansvar for alt.»
- «Medarbeidarane har fått eit større fagmiljø. Nyttar mindre ressurser på «fellestjenester» (post/telefon osv).»

Organisering, ledelse

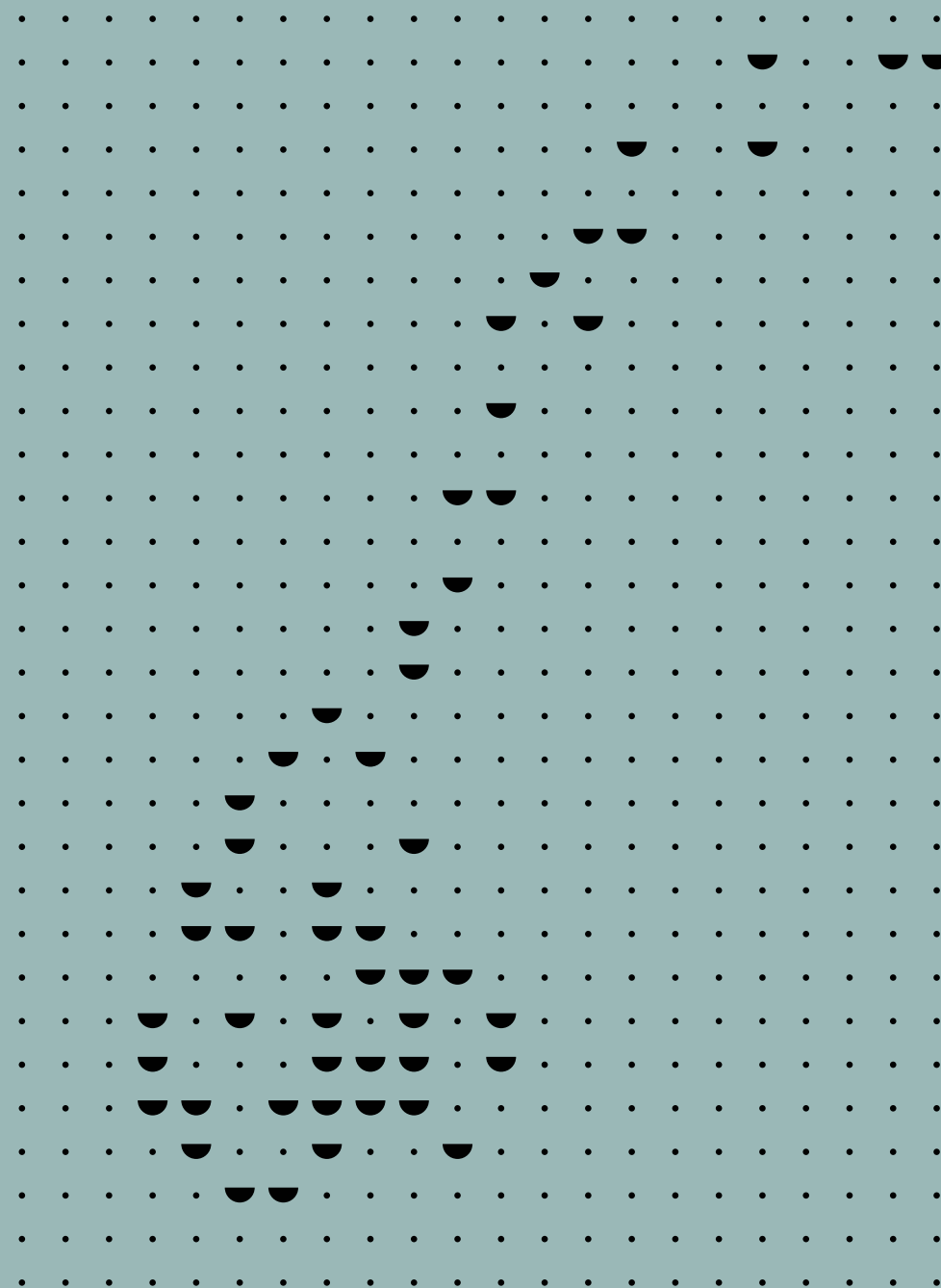
Jordskifterettene har både i 2021 og 2022 jobbet med å organisere ledelse og lederfunksjoner. Mye er på plass, samtidig som det tar tid å utvikle en ny organisasjon og en ledelsesstruktur som fyller behovet i den enkelte domstol. Noen domstoler melder om tilpasninger også utover i 2023.

- Alle jordskifterettene i undersøkelsene har en ledelse som består av jordskifterettsleder, teknisk koordinator og administrativ koordinator. Disse er spredt på to eller flere rettssteder. En jordskifterett har også nestleder.
- Tre av jordskifterettene har etablert rettsstedansvarlige på rettssteder der ledelsen ikke er representert.

ANBEFALT LEDELSESSTRUKTUR I JORDSKIFTERETTENE, UTVIKLET I SAMARBEID MED DOMSTOLENE, VÅREN 2021

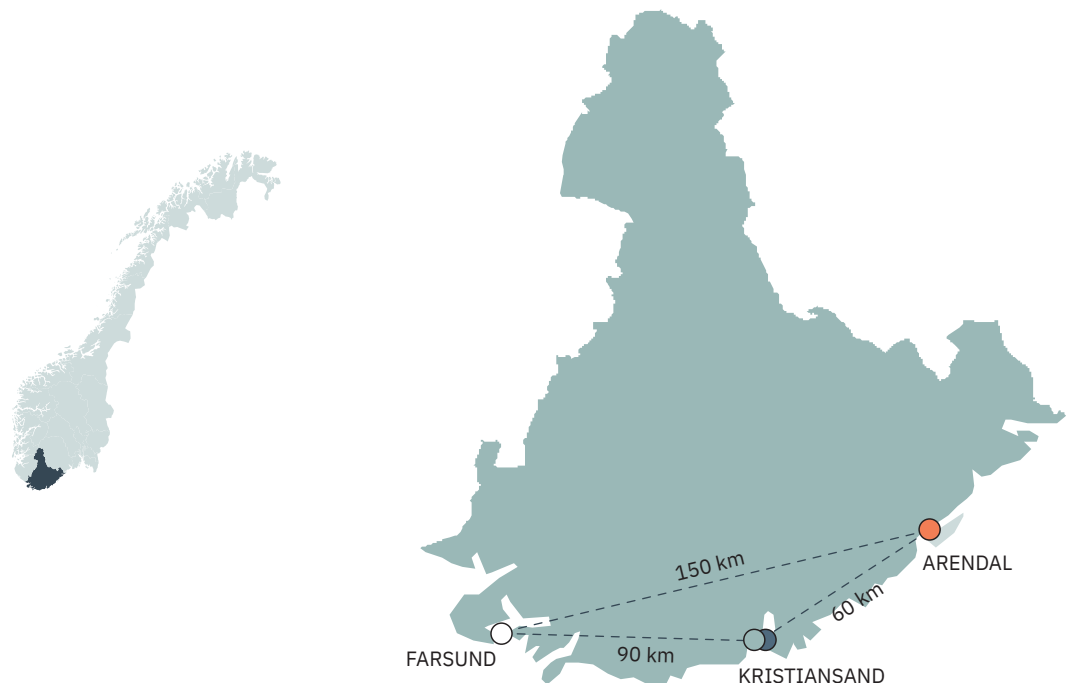

4. Høringssvar og effekter, tingrettene

AGDER TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
FARSUND	○ Sorenskriver	7,6 (3 dommere, 1 dmf.)	Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad og Kvinesdal
KRISTIANSAND	● Avd. direktør ● Seksjonssjef	38 (12 dommere, 4 dmf.)	Kristiansand, Lindesnes, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle, Vennesla og Åseral
ARENDAL	● Nestleder	11,8 (6 dommere, 2 dmf.)	Risør, Grimstad, Arendal, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland og Åmli

Rettstedsansvarlig
Domstolen har formell ledelse alle tre rettssteder og har derfor ikke rettstedsansvarlig.

AGDER TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder ønsker å beholde ny domstolstruktur ved Agder tingrett. Tingretten har allerede kommet langt med å nå målsetningene bak reformen, og har som videre mål å sikre varig, stabil og robust virksomhet ved alle rettsstedene. Ressursutnyttelsen er bedre på tvers av rettsstedene, som alle har representanter i ledelsen og lokaler som prioriteres på lik linje. Rettssøkende publikum opplever samme nærhet, og de profesjonelle aktørene har gitt positive tilbakemeldinger på reformen. Overgangen til delvis fjernledelse har vært en forventet utfordring, men har fungert bra, blant annet gjennom vektlegging av medbestemmelse, digital samhandling og en hensiktsmessig ledelsesstruktur. Domstolleders samhandling og gjennomslagskraft overfor Domstoladministrasjonen oppleves som henholdsvis bedre og større enn før, og domstolenes stemme i allmenheten synes også bedre ivaretatt med dagens ordning. Reversering innebærer betydelig risiko for at strukturendringsbehovet vil forsterkes.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Ansatte ved tillitsvalgte i Dommer- og Dommerfullmektigforeningene, NTL og Parat ønsker å beholde ny domstolstruktur. Medlemmene av

Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen, men unntak av én person, ønsker å beholde ny domstolstruktur, og helst lovfast at alle dagens rettssteder skal bestå. Enkelte utfordringer blir framhevet, knyttet til blant annet felles rutiner, vaner og kulturforskjeller, og økt reisebelastning for ledelsen. Positive effekter, som styrking av organisasjonens helhetlige kompetanse og ressursutnyttelse, anses å veie tyngre enn utfordringene. NTL Agder tingrett, som har medlemmer i Kristiansand og Arendal og representerer 1/3 av alle ansatte ved tingretten, ønsker å beholde ny domstolstruktur. Implementeringen av reformen beskrives som krevende, men dagens store, robuste enhet øker kvalitet og fleksibilitet hva angår ressursutnyttelse, spesialisering og mindre sårbarhet på samtlige rettssteder.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Agder statsadvokatembeter ønsker å beholde ny domstolstruktur i Agder, og antar at den vil virke godt over tid. Som positive effekter nå og på sikt pekes det på likere rutiner innad i kretsen, bedre utnyttelse av dommerressurser, og samarbeid om forbedret straffesaksflyt.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde ny struktur. Advokatforeningen Vest-Agder krets har fått gjennomgående positive tilbakemeldinger på reformen fra sine medlemmer, selv om mange opprinnelig var skeptiske. Kretsen mener ny domstolstruktur bør opprettholdes. Advokatforeningen Aust-Agder krets ønsker helst reversering, eventuelt tilstrekkelig sikring av Arendal som rettssted.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Agder tingrett. NTL anbefaler å beholde ny domstolstruktur for Agder tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering. Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen ved Agder tingrett har avgitt felles høringssvar, se ovenfor under «Ansatte [..]».

AGDER TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Agder tingrett har 11 av 24 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar (Birkenes, Farsund, Flekkefjord, Froland, Iveland, Kristiansand, Kvinesdal, Lillesand, Lindesnes, Lyngdal og Vennesla) ønsker alle at ny domstolstruktur opprettholdes. Det fremgår av høringssvar fra Froland kommune at deres uttalelse bygger på Østre Agder-samarbeidets enstemmige uttalelse vedrørende strukturspørsmålet (kommunene Arendal, Froland, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 15 dager i juni og 13 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra små til store rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til andre rettssteder i juni og september.

- Domstolen har i liten grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at man mye raskere enn tidligere klarer å oppdatere seg ved lovendringer. Man klarer også mer effektivt å avdekke ulike behov/utfordringer som kan gi utslag i interne endringer eller eksempelvis forslag knyttet til lovarbeid.
- Det er mye faglig virksomhet rundt fagdager og kompetansetiltak som kommer alle til gode, også med eksterne aktører. Domstolens fagmiljøer er blitt svært synlige eksternt, noe man mener er med på å skape enda bedre tillit til domstolen.
- Det er etablert 13 faggrupper på tvers av rettsstedene, hver med en faggruppeleder. Fire av disse har kontor ved Arendal rettssted, 9 ved Kristiansand rettssted.
- Flere fora med eksterne aktører.
- Likere praksis hos rettsstedene.
- Utviklet nye rutiner, bl.a. i barnelov- og barnevernssaker.
- Økt aktivitet ved fagdager.
- Har innført spesialisering på flere fagområder. Det innføres nå spesialisering i rettsmekling, som gjelder på tvers av rettsstedene.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Domstolen mener at man med ny domstolstruktur unngår utsettelse på grunn av dommers sykdom eller annen forfallsgrunn, og klarer også i større grad å unngå inhabilitet. For flere saker betyr på tvers-fleksibilitet at saken kan bli behandlet raskere. I straffesaker, og spesielt fristsaker, har dette vært med på at man slipper å kreve aktørbytte. Det er noe som ofte betyr mye for en part. Saker, inkl. fristsaker, gjennomføres som planlagt. I barnesakene er det økt samhandling med familievernkontor, barnevern og sakkyndige.

AGDER TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- For tingretten og medarbeiderne: Ny domstolstruktur oppfattes ubetinget positivt og fornuftig av medarbeiderne. Man har klart å avlaste mellom rettsstedene i krevende perioder knyttet til blant annet saksmengde og sykdom. Det gir en god samhandlingskultur. Det er faggrupper på tvers av rettsstedene som bidrar til økt og lik faglig utvikling. Saker på tvers skaper motivasjon og fellesskapsopplevelse.

BUSKERUD TINGRETT

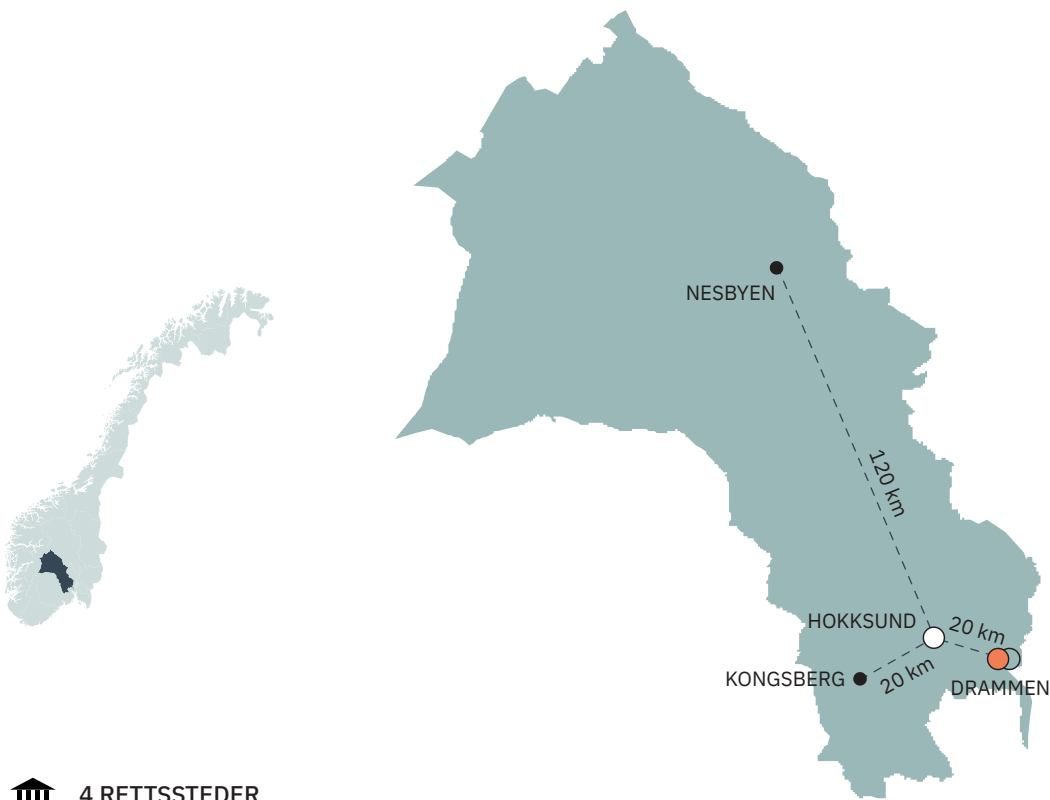
NORGES DOMSTOLER

Felles ledelse siden 2015 mellom tidligere Kongsberg tingrett og Eiker, Modum og Sigdal tingrett.

Domstolene ble sammenslått til Kongsberg og Eiker tingrett i 2016.

Rettstedsansvarlig

Domstolen er i dialog med tillitsvalgte om etablering av rettsstedsansvarlig.

4 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
NESBYEN		4,9 (1 dommer, 1 dmf.)	Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål og Hol
KONGSBERG		6,0 (2 dommere, 1 dmf.)	Kongsberg, Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal
HOKKSUND	○ Sorenskriver	7,4 (1 dommer, 3 dmf.)	Sigdal, Krødsherad, Modum og Øvre Eiker
DRAMMEN	● Nestleder ● Adm. sjef	29,4 (10 dommere, 3 dmf.)	Drammen og Lier

BUSKERUD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder peker på at eksisterende ordning gir mulighet for ressursutnyttelse på tvers, nærhet til det rettssøkende publikum og stor grad av felles erfaringsutveksling. På den annen side er mangelen på stedlig ledelse ved alle rettssteder en utfordring, da ansatte savner nærhet til øverste leder og reisebelastningen på ledelsen blir stor. Domstolleder advarer mot reversering i Buskerud dersom dette er en av få domstoler der det blir aktuelt, og peker på at det er viktig å ha en struktur som gir ro i domstolene og som kan virke på lang sikt. Dette vil ikke en blanding av store og små domstoler bidra til.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De ansatte er delt når det kommer til spørsmålet om reversering. Alle ansatte ved rettssted Nesbyen ønsker reversering, blant annet på grunn av utfordringer knyttet til implementering av felles rutiner og manglende stedlig ledelse. Alle ansatte ved rettssted Kongsberg ønsker også reversering, med lignende begrunnelse som ansatte ved rettssted Hallingdal. Dommerforeningen (på vegne av alle embetsdommere, unntatt sorenskriver, nestleder og dommerne ved rettssted Nesbyen) påpeker at

sammenslåingsprosessen har kommet relativt kort på høringstidspunktet. Syv dommere ønsker å opprettholde ny domstolstruktur, og legger vekt på forbedret ressursutnyttelse og potensialet som ligger i sammenslåingen. To dommere ønsker reversering, med forbehold om at dette vedtas på landsbasis, mens én dommer er nøytral. Flertallet av Dommerfullmektigforeningens medlemmer ønsker å beholde ny domstolstruktur, mens et mindretall ønsker reversering eller forholder seg nøytrale. Parats lokallag ønsker reversering dersom dette gjennomgående vedtas på landsbasis, blant annet fordi sammenslåingsprosessen har kommet relativt kort og de positive effektene for tingretten foreløpig har vært små.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter stiller seg positive til ny domstolstruktur, og framhever blant annet raskere beramning av både fristsaker og andre saker, enklere og mer strukturert samhandling med tingrettene, og organisering av felles faglige seminarer for aktører i sin region.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Buskerud tingrett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Buskerud tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Buskerud tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Buskerud tingrett har 12 av 16 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

BUSKERUD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- Ti ønsker reversering (Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Modum, Nesbyen, Nore og Uvdal, Rollag, Sigdal, Ål).
- En ønsker å beholde dagens domstolstruktur (Øvre Eiker).
- En vil ikke komme med en klar anbefaling (Kongsberg).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 28 dager i juni og 38,5 dager i september. Forflytningene gikk fra Hokksund til Kongsberg.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til andre rettssteder i juni og at to saker er flyttet i september.
- Domstolen har i noen grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at ny domstolstruktur gir større fleksibilitet og økt kompetanseheving.
- Det er etablert faggrupper og fagmøter for dommere og saksbehandlere.

- Man har et prosjekt på tvers av rettsstedene for å utarbeide/forbedre rutiner.
- Kollegastøtte og opplæring på tvers av rettsstedene.
- Samlinger for alle, for dommere og for dommerfullmektiger.
- Det er ikke innført spesialisering ennå.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at 2 barnevernssaker er behandlet av dommerfullmektiger av kapasitetshensyn for å få sakene hurtig opp. 24 foreldretvister er behandlet av dommerfullmektiger, men i alle saker vurderes dens kompleksitet, og dommerfullmektigenes erfaring og kompetanse før tildeling.
- Det er ansatt en fagleder for saksbehandlere, for hele domstolen.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Flytting av saker til andre rettssteder er gjort av hensyn til brukerne, dvs. nært der de befinner seg. Brukerne får veiledning uavhengig av hvor medarbeiderne sitter. Man har midlertidig flyttet en saksbehandler til et annet rettssted (frivillig) for å kunne betjene publikum som kommer på døren.
- For tingretten og medarbeiderne: Å ta saker/arbeide ved andre rettssteder har så langt vært basert på full frivillighet. Domstolen mener at ny domstolstruktur har betydd utveksling av kompetanse, bedre relasjoner, og mer effektiv oppgaveløsning. Noen medarbeidere har arbeidet ved andre rettssteder enn sitt eget, og noen har jobbet med saker for andre rettssteder. Et eksempel er skiftebehandling ved et rettssted. De har i en overgangsperiode manglet kompetanse på dette blant saksbehandlerne, men et annet rettssted har bidratt med veiledning og hjelp til publikum samtidig som saksbehandlerne har hevet sin kompetanse på faget gjennom veiledning fra det andre rettsstedet.

FOLLO OG NORDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
SKI	Sørenskriver Adm. sjef Seksjonssjef	21,1 (8 dommere, 2 dmf.)	Vestby, Nordre Follo, Ås, Frogn, Nesodden og Enebakk
MYSEN	Nestleder	10,0 (3 dommere, 2 dmf.)	Marker, Indre Østfold og Skiptvet

Rettstedsansvarlig

Domstolen har formell ledelse ved begge rettssteder og derfor ikke rettsstedsansvarlig.

FOLLO OG NORDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolens ledergruppe ønsker å beholde dagens struktur, og viser særlig til fordelene av større fagmiljø og bedre ressursutnyttelse. Arbeidsbyrden kan i større grad utjevnes, sårbarheten for sykdom og utsettelse begrenses, ledig kapasitet utnyttes mer effektivt, og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ser ut til og å ha blitt påvirket positivt. Rullerende tilstedeværelse fra ledelsen på de ulike rettsstedene skal sikre tilfredsstillende stedlig ledelse.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Ansatte utenfor ledergruppen har ulike syn på reverseringsspørsmålet. Ansatte organisert i NTL ønsker å beholde dagens struktur. Dommerfullmektigene har ikke erfaring med tidligere struktur, og opplever det som at ny domstolstruktur fungerer fint. Dommerforeningens lokallag ønsker reversering til to selvstendige tingretter. Foreningens medlemmer så ikke behovet for sammenslåing, og har sett liten positiv effekt av den.

Det blir pekt på utfordringer med å finne gode fellesrutiner som fungerer på begge rettssteder, økt reisebelastning for dommerne, og uforutsigbar

tilstedeværelse fra ledelsen. Saksbehandlerne ved rettssted Mysen frykter framtidig nedleggelse, og peker på utfordringer knyttet til felles rutiner og begrenset tilstedeværelse fra ledelsen. Blant medlemmene av Parat, som organiserer et flertall av saksbehandlerne ved rettssted Mysen og omtrent halvparten ved rettssted Ski, ønsker et stort flertall reversering, med i stor grad samme begrunnelse som gjengitt ovenfor.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Oslo statsadvokatembeter har vist til sitt høringssvar fra juni 2020, da dagens domstolstruktur var på høring. Statsadvokatembetet ga der støtte til forslaget om å utvide tingrettens rettskretser og redusere antallet tingretter som administrative enheter, for å gi større fleksibilitet, større faglige miljøer og tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Sentralstyret i Advokatforeningen Østfold og Follo krets legger til grunn at advokatene i kretsen i hovedsak er fornøyde med domstolsreformen slik den fungerer i dag, og at kretsens flertall ønsker å beholde dagens struktur. I tillegg har diverse lokale advokater gitt egne høringssvar, både for dagens struktur og for reversering.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Follo og Nordre Østfold tingrett. NTL anbefaler å beholde ny domstolstruktur for Nordre Østfold tingrett. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Follo og Nordre Østfold tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur. Dommerforeningens lokallag har gitt egen høringsuttalelse, se ovenfor under «Ansatte [..]».

Kommunene i kretsen

I kretsen til Follo og Nordre Østfold tingrett har 6 av 9 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

FOLLO OG NORDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- Tre ønsker reversering (Indre Østfold, Marker, Skiptvedt).
- Tre ønsker å beholde dagens domstolstruktur (Frogn, Nordre Follo, Vestby).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 9 dager i juni og 8 dager i september. Forflytningen gikk begge veier. Pr 30. september er bruk av dommerressurser på tvers av rettsstedene omtrent likt for både Mysen og Ski.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den har flyttet til sammen 5 saker i juni og 14 saker i september til andre rettssteder. Flyttede saker er stort sett fengslinger, som følge av at det er etablert en felles vaktordning for fengslinger. Vaktordningen gjennomføres hhv to uker i Ski og den tredje uken i Mysen.
- Domstolen har i noen grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur har medført at både dommere

- og saksbehandlere har flere å diskutere med på ulike fagområder.
- Det er etablert faggrupper med ansvar for oppdatering/utvikling av felles rutiner. Dommere og saksbehandlere jobber for å kartlegge dømmende og ikke-dømmende oppgaver. Man utvider fagområder der det utnevnes fagansvarlige dommere. Det er faste møter i dommergruppe, dommerfullmektiggruppe og saksbehandlergruppe.
- Det er innført moderat spesialisering for rettsmekling og alternativ behandling/mekling i barnevernssaker.
- Dommerfullmektiger tildeles ikke nye barnelovsaker og barnevernssaker. Dommerfullmektiger gjennomfører i utgangspunktet ikke rettsmeklinger.
- Det utarbeides og etableres oppdaterte sikkerhets- og beredskapsdokumenter, samt skriftlige administrative rutiner og instruksjoner som ikke er knyttet til fagområdene. Det har ikke vært slike rutiner i Mysen tidligere.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Man får opp sakene raskere, særlig fordi dommere brukes på tvers. Ved utløpet av 2021 var saksbehandlingstiden for straffesaker over 90 dager, mens den per 28.02.22 var 73 dager. Klage på akuttvedtak i barnevernssaker kan realitetsbehandles. Det er ikke avlysninger pga. sykdom hos dommere siden man omfordeler saker. Man har god kapasitet til å tilby datoer til hovedforhandling i fristsaker. Brukere har fått mulighet til å påvirke ved hvilket rettssted mekling eller hovedforhandling gjennomføres iht. hva som er praktisk.
- For tingretten og medarbeiderne: Det er flere medarbeidere å benytte ved fravær og ferie. Mer fleksibilitet i arbeidshverdagen særlig ved bruk av ledige dommerressurser. Det å ta saker på tvers gjør det lettere å utarbeide felles rutiner basert på beste praksis. Det er kort avstand mellom rettsstedene (ca. 30 min.), så det er lite belastende å jobbe fra det andre rettsstedet. Å ta saker/arbeide ved andre rettssteder har så langt vært basert på frivillighet.

HAUGALAND OG SUNNHORDLAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden 2019 mellom tidligere Haugaland tingrett (Haugesund) og Sunnhordaland tingrett (Leirvik (Stord)).

Rettstedsansvarlig

Domstolen har formell ledelse på begge rettssteder og derfor ikke rettsstedsansvarlig.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
HAUGESUND	 Sorenskriver Adm. sjef	22,3 (7 dommere, 3 dmf.)	Haugesund, Suldal, Sauda, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira, Vindafjord og Etne
LEIRVIK (STORD)	 Nestleder	8,0 (3 dommere)	Sveio, Bømlo, Stord, Fitjar, Tysnes og Kvinnherad

HAUGALAND OG SUNNHORDLAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolens ledelse (sorenskriver, nestleder og administrasjonssjef), i fellesskap med lokale tillitsvalgte på vegne av Dommerforeningens medlemmer, ønsker å beholde dagens struktur. I sin høringsuttalelse peker de på forbedret ressursutnyttelse, redusert sårbarhet ved sykdom, og større muligheter for å praktisere «merhabilitet» for å sikre brukernes tillit til domstolen. Dagens struktur legger også til rette for økt moderat spesialisering, for eksempel for rettsmekling. Enkelte utfordringer knyttet til daglig stedlig ledelse blir pekt på, men det blir fremhevet at dette blir godt kompensert for ved at ledelsen i utgangspunktet er spredt mellom de to rettsstedene.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Tingrettens medlemmer av Dommerforeningen har gitt felles høringssvar med domstolleder, se ovenfor. Samtlige saksbehandlere ved rettssted Stord er organisert i Parat, og ønsker reversering til en selvstendig domstol med egen domstolleder på Stord, blant annet på grunn av opplevde utfordringer med fjernledelse og frykt for nedbygging av rettsstedet i fremtiden. Samtlige saksbehandlere i Haugesund er organisert i NTL, og peker på

både fordeler og ulemper med dagens struktur. Av disse ønsker omtrent halvparten reversering, mens halvparten er usikre og én ønsker dagens struktur.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Hordaland, Sogn og Fjordane statsadvokatembeter anbefaler å beholde dagens struktur, og peker på at en grundig evaluering over tid synes naturlig før man kan vurdere en endring av dagens struktur. Statsadvokatene opplever så langt ingen negative konsekvenser av strukturreformen, og peker på flere positive effekter. Kommunikasjon med domstolen om beramming er enklere enn tidligere. Domstolen er mer fleksibel ved beramming av fristsaker, og ved valg av lokasjon med hensyn til parter og aktører. Domstolene kan enklere fremskaffe ledig og habil dommer, og det roteres i større grad på hvem som behandler saker ved de mindre rettsstedene.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Haugaland og Sunnhordland krets ønsker også å opprettholde dagens struktur med fortsatt aktivitet ved begge tingrettens rettssteder.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Haugaland og Sunnhordland tingrett. NTL anbefaler å gjeninnføre tidligere struktur for Haugaland og Sunnhordland tingrett. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Haugaland og Sunnhordland tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur. Dommerforeningens lokallag ønsker å beholde dagens struktur, se ovenfor under «Domstolens ledelse» og «Ansatte».

HAUGALAND OG SUNNHORDLAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Haugaland og Sunnhordland tingrett har 7 av 15 kommuner avgitt høringssvar. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker reversering (Fitjar, Stord).
- Fem ønsker å beholde dagens struktur (Bømlo, Haugesund, Karmøy, Kvinnherad, Sveio).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 10 dager i juni og 9 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra det mindre rettsstedet til det større og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den har flyttet 1 sak til andre rettssteder i juni og ingen saker i september.
- Domstolen har i hovedsak benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene i forbindelse med sykdom og annet fravær.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at det er for tidlig å si noe konkret om effekter på fagmiljøet av ny domstolstruktur. Gjennom samarbeid opplever man

imidlertid at man har fått en større kunnskapsbase og samhandler mer og mer på tvers av rettsstedene. Det gjelder både for dommere og saksbehandlere.

- Det er etablert faggrupper, også egne faggrupper for saksbehandlerne, med faggrupeledere i Haugesund og Leirvik.
- Mer strukturert lokal opplæring av dommerfullmektiger. Det er utviklet et introduksjons- og kompetanseløp.
- Har fått på plass årsplan for lokalt kompetansearbeid for dommerne, som systematiserer den lokale fagutviklingen for dommerne.
- Har innført spesialisering innen rettsmekling.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister ble behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Domstolen har bedret avvikling av sakene. Særlig i Sunnhordland har dette ført til at saker har kommet opp raskere. Flytting av saker kan medføre lengre reisevei for noen aktører og kortere for andre. Brukerne får et bedre og mer profesjonelt meklingsstilbud. For brukere innenfor konkurs og skifte er det etablert like rutiner på begge rettsstedene, lik honorering av bostyrere og mer tilgjengelige ressurser innenfor fagfeltet. Det er utarbeidet felles retningslinjer for behandling av sivile tvistesaker.
- For tingretten og medarbeiderne: Medarbeidere som har hatt saker/arbeid ved andre rettssteder har opplevd dette positivt, og har fått bedre forståelse for forholdene der. Tingretten har seksjonsledere ved begge rettssteder med ansvar for ansatte i hele rettskretsen. Dette bidrar til økt grad av samhandling. Dommere har vært positive til å ta saker ved andre rettssteder.

HELGELAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden 2017 mellom tidligere Alstahaug tingrett (Sandnessjøen), Brønnøy tingrett (Brønnøysund) og Rana tingrett (Mo i Rana).

Rettstedsansvarlig

Domstolen har lokale kontakter og har derfor ikke sett behov for rettstedsansvarlig.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
MO I RANA	Sorenskriver Nestleder	11,0 (3 dommere, 2 dmf.)	Nesna, Hemnes, Rana, Lurøy og Træna
SANDNESSJØEN	Adm. sjef	7,3 (2 dommere, 1 dmf.)	Herøy, Alstahaug, Leirfjord, Dønna, Vefsn, Grane og Hattfjelldal
BRØNNØYSUND		6,0 (1 dommer, 1 dmf.)	Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega og Vevelstad

HELGELAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledelsen ønsker å beholde dagens struktur, og viser blant annet til at dagens struktur ivaretar hensynet til brukerne og brukernes behov for nærhet til domstolens tjenester på en utmerket måte. Dagens struktur styrker det som tidligere var små domstoler med få dommere. I tillegg ivaretas hensynet til opprettholdelse av arbeidsplasser i distriktene, ved at de mindre rettsstedene får ta del i domstolens samlede oppgaver. Det trekkes fram som særlig sentralt at dagens struktur skaper et sterkere fagmiljø i distriktene og gir mindre sårbarhet for uforutsette utfordringer, ved at den legger til rette for et tett, nært og forutsigbart samarbeid.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Tillitsvalgte og et stort flertall av de ansatte stiller seg bak en felles høringsuttalelse sammen med domstolens ledelse (til sammen 20 av 23 ansatte) om å beholde dagens struktur. De resterende, tre saksbehandlere, ønsker at rettsstedet de tilhører skal være en selvstendig tingrett med stedlig sorenskriver.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Nordland statsadvokatembeter fremhever positive erfaringer med fleksibel utnyttelse av dommerkapasiteten og stiller seg tvilende til om det finnes tilstrekkelig tungtveiende grunner for reversering. Allikevel anerkjennes det opplevde behovet for lokal ledelse og frykten for nedleggelse.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre støtter dagens struktur. Advokatforeningen Salten og Helgeland krets viser til positive erfaringer med reformen, og støtter dagens struktur.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Helgeland tingrett, basert på lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat har ikke kommentert Helgeland tingrett spesielt i sitt høringssvar. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt støtter dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Helgeland tingrett har 11 av 17 kommuner avgitt høringssvar. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Seks ønsker reversering (Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Sømna, Vevelstad).
- Fem vil beholde dagens struktur (Bindal, Brønnøy, Grane, Rana, Vefsn).

HELGELAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 7 dager i juni og 13 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra små til store rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den har flyttet 1 sak til andre rettssteder i juni og ingen saker i september.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at det å ha et større fagmiljø styrker domstolen på alle felt. Samarbeidet er blitt noe tettere og noe bedre innen de ulike fagmiljøene blant saksbehandlerne. Blant dommerne utveksles erfaringer i stor grad, særlig gjennom systematiske domtermøter, men også der hvor dommerne møtes som følge av at de tar saker hos de ulike rettsstedene. Gjennom utstrakt samarbeid mellom dommerne oppstår det også en grad av spesialisering.
- Felles samling for alle medarbeiderne i mai 2022 med fokus på

samarbeid. I tillegg en fysisk saksbehandlersamling i Bodø (tema samarbeid/team) og en digital dommersamling i september 2022 (jobbe med felles rutiner m.m.). Det har også vært egne embetsdommersamlinger og dommerfullmektigsamlinger våren 2022.

- Nå konsentreres familiesaker til dommerne, noe som ikke var mulig tidligere.
- Bedre kapasitet for å gjennomføre interne kompetanseløft, bl.a. med egne dommersamlinger med gjennomgang av domstolens kvalitetsgrunnlag.
- Har innført spesialisering innen familiesaker, rettsmekling og ellers der dommerne har særskilt kompetanse.
- Det er etablert en nestleder uten personalansvar ved rettssted Mo i Rana.
- I perioden februar-oktober 2022 har ingen av dommerfullmektigene tatt barnevernssaker, men det forekommer ellers. I samme periode har dommerfullmektiger behandlet ca 8 foreldretvister. Dette skyldes for begge saksområdene dels at 50% av dommerressursene er dommerfullmektiger, og dels at noen av dommerfullmektigene har nokså lang arbeidserfaring.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Domstolen mener at man har fått en bedre ressursutnyttelse som gjør at sakene behandles raskere. Dette er positivt for brukerne. For eksempel kan saker angående barnefordeling/barnevern og straffesaker bli berammet tidligere hvis dommer fra et annet rettssted har kapasitet til å ta saken(e) tidligere en dommere ved rettssted der saken hører hjemme. Saksbehandlerturnuser har økt fleksibiliteten og gitt en jevnere arbeidsfordeling/-belastning mellom saksbehandlerne ved de tre rettsstedene. Dette har vært positivt og gitt raskere behandling, bl.a. for en del skiftesaker. Flere ganger er utsettelse av rettssaker unngått fordi domstolen har flere dommere å fordele belastningen på. Tidligere gjennomførte dessuten dommerne

HELGELAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

delvis saker selv om de var syke, noe som egentlig ikke er heldig. Brukerne får tilgang til flere dommere, slik at f.eks. personer som av ulike grunner er i retten gjentatte ganger slipper å møte samme dommer hver gang.

- For tingretten og medarbeiderne: Blant dommerne har det alltid (fra felles ledelse ble etablert i 2015/16) vært positivitet mht. å ta saker på tvers av rettsstedene, men enkelte dommere har hatt større reisebelastning enn andre. Blant saksbehandlerne har det vært større skepsis til å ta saker på tvers, men man har gjennom en saksbehandlerturnus fra mai 2021 laget et system der saksbehandlerne i større grad enn før tar saker på tvers (uten at saksbehandlerne forflytter seg fysisk). At man i større grad tar saker på tvers har gjort domstolen mindre sårbar ved fravær/ferie. Man har også fått et tettere faglig samarbeid blant saksbehandlerne. De aller fleste medarbeiderne omtaler effekten av dette som svært positivt, og kanskje særlig dommerfullmektigene som setter stor pris på å tilhøre et større faglig og sosialt fellesskap.

HORDALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
BERGEN	○ Sorenskriver ● Direktør ● Avdelingsledere	81,6 (31 dommere, 7 dmf.)	Bergen, Voss Herad, Samnanger, Bjørnafjorden, Austevoll, Øygarden, Askøy, Vaksdal, Modalen, Osterøy, Alver, Austrheim, Fedje og Masfjorden
LOFTHUS	Rettstedsansvarlig planlegges fra 2023	4,0 (1 dommer, 1 dmf.)	Ullensvang, Eidfjord, Ulvik og Kvam

Rettstedsansvarlig

Domstolen jobber med å få på plass en rettsstedansvarlig fra 2023.

HORDALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder og ledergruppen anser en samlet tingrett for å gi bedre og mer effektiv bruk av offentlige midler enn to separate tingretter, blant annet på grunn av muligheten for bedre ressursutnyttelse og begrensningen av sårbarhet ved rettssted Lofthus. Det pekes også på at dagens struktur innebærer at arbeidsplassene på Lofthus sikres, ettersom det som tidligere var Norges minste domstol har for liten saksinngang sammenlignet med dagens bemanning. Av utfordringer pekes det på den lange reisetiden mellom rettsstedene, og manglende stedlig ledelse ved rettssted Lofthus.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Ansatte ved rettssted Bergen har ikke avgitt en egen høringsuttalelse. Alle fire ansatte ved rettssted Lofthus – en dommer, en dommerfullmektig og to saksbehandlere - ønsker reversering. Begrunnelsen for dette knytter seg blant annet til den store forskjellen mellom de to sammenslåtte organisasjonene, økt byråkrati, utfordringer med etablering av fagfellesskap på tvers av rettssteder med lang reisevei mellom, og at

manglende stedlig ledelse ved rettssted Lofthus medfører manglende likestilling av rettsstedene.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Hordaland, Sogn og Fjordane statsadvokatembeter anbefaler å beholde dagens struktur og peker på at en grundig evaluering over tid synes naturlig før man kan vurdere en endring av dagens struktur. Statsadvokatene opplever så langt ingen negative konsekvenser av strukturreformen, og peker på flere positive effekter. Kommunikasjon om beramming er enklere enn tidligere, og domstolene er mer fleksible ved beramming av fristsaker, og ved valg av lokasjon med hensyn til parter og aktører. Domstolene kan enklere fremskaffe ledig og habil dommer, og det roteres i større grad på hvem som behandler saker ved de mindre rettsstedene.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Hordaland tingrett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Hordaland tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Hordaland tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt anbefaler å beholde dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Hordaland tingrett har 7 av 18 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Fire ønsker reversering (Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Ulvik).
- To ønsker å beholde dagens struktur (Bergen, Voss).
- En tar ikke stilling til spørsmålet (Samnanger).

HORDALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger ikke har vært benyttet ved det andre rettsstedet i juni og 1 dag i september. Forflytningen gikk fra Lofthus til Bergen.
- Rapporteringen for disse månedene gir ikke et riktig bilde av situasjonen samlet. Grunnen er at det ved rettssted Lofthus bare er to dommere, så det er små tall og ikke hver måned at saker flyttes. Begge dommerne ved rettssted Lofthus har behandlet rettsaker fysisk ved rettssted Bergen. Begge dommerne ved rettssted Lofthus har behandlet rettssaker fysisk ved rettssted Bergen, inkludert både på Voss og i Bergen tinghus. Det har også vært dommere fra rettssted Bergen som har behandlet saker ved rettssted Lofthus, særlig i Odda.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til det andre rettsstedet i juni og september.
- Her er det tilsvarende som ovenfor med små tall. I stor grad forsøkes det å ikke flytte sakene til det andre rettsstedet, men heller flytte dommerne av hensyn til de som skal møte i domstolen. Et eksempel på dette er at en sak ble flyttet fra Bergen til Lofthus av hensyn til tiltalte og hans forsvarer, mens vitne uansett skulle møte digitalt. Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur har ført til at saker behandles mer likt ved at man har gode rutiner for de fleste områdene. Man ser at sakene kommer raskere opp enn før. Det er også enklere å drive kompetansearbeid internt via alle de faggruppene domstolen har etablert.
- Man har startet et småkravsprosjekt. Det er en liten gruppe tingrettsdommere på rettssted Bergen som behandler alle småkrav i Bergen. Dette for å utvikle rutiner og erfaring med aktiv saksstyring i småkrav. Planen er at disse erfaringene etter prøveperioden skal brukes til at flere dommere kan behandle småkrav effektivt. Vurderingen er at småkravene blir bedre skåret til og at det er lettere å få digital behandling av disse sakene – effektiv saksstyring. Videre berammer saksforberedende dommer også sak fra rettssted Bergen på dommerfullmektig i Lofthus når saken behandles digitalt.
- Det er etablert faggrupper både for dommere og saksbehandlere, med bl.a. ansvar for rutiner på sine områder. Dette skjer på tvers av rettsstedene.
- Det er innført spesialisering i småkrav og tinghusservice, med dedikerte saksbehandlere som tildeler saler og følger opp at salene fungerer.
- Dommer ved rettssted Lofthus behandler flere barnevernssaker. Vedkommende deltar i en gruppe som forbereder alle barnevernssaker i tingretten.
- Flere dommere og saksbehandlere tar initiativ og følger opp faglig utvikling på sine områder.
- Rutiner er styrket og følges opp i større grad av alle.
- Felles fagseminar hvor andre domstoler deltar.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker og én foreldretvist er blitt behandlet av dommerfullmektiger. Det var avlastning for tingrettsdommer på Lofthus. Saken var enkel, det er en erfaren dommerfullmektig som har egne barn og som er fylt 40 år.

HORDALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Innbyggere i Hardanger har fått et tilbud om rettsmekling som de bare hadde rent sporadisk før, som var veldig personavhengig og hvor også dommerfullmektiger rettsmeklet. Nå tilbys rettsmekling med spesialiserte og erfarne tingrettsdommere. Eksempel: En sak ble berammet på Voss (rettssted Bergen), med dommer fra Lofthus. Det gir bedre utnyttelse av ledig ressurs på Lofthus og saken kan behandles på to dager og ikke tre som det ville blitt hvis rett skulle berammes i Bergen. Et annet eksempel: En sak ble flyttet fra rettssted Lofthus til rettssted Bergen for å unngå mulige habilitetsproblemer. Den ene parten hadde advokat fra Voss og den andre fra Bergen. Saken ble rettsmeklet på Voss og forlikt. Man fikk benyttet den store rettsmeklingskompetansen som er bygget opp i Bergen og partenes advokater sparte reisetid (kostnader).
- For tingretten og medarbeiderne: Det har blitt mer reisetid for medarbeidere i forbindelse med saker/arbeid på det andre rettsstedet. På dommersiden har det ført til at dommer i Lofthus saksforbereder flere barnevernssaker fra alle kommuner i rettskretsen, ikke bare egen. Gjennom det økes kompetansen. Dommerfullmektig på Lofthus har saker som gjelder fengslinger som behandles skriftlig og digitalt. Slike

saker hadde man ikke tidligere ved rettssted Lofthus. For rettsmeklere ved rettssted Bergen gir det ytterligere kompetanseutvikling å rettsmekle i Odda, Norheimsund, Voss og Lofthus, som tidligere skjedde i forholdsmessig liten grad. Dommere i skjønnsgruppen har hatt flere saker i Odda på grunn av inhabilitet, noe som også er kompetanseøkende.

INDRE- OG ØSTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
VADSØ	● Adm. sjef	9,7 (2 dommere, 2 dmf.)	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Båtsfjord og Sør-Varanger
TANA	○ Sorenskriver	6,9 (2 dommere, 1 dmf.)	Kautokeino, Karasjok, Tana og Nesseby

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke rettsstedansvarlig, men har formell ledelse ved begge rettssteder.

INDRE- OG ØSTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolens ledelse ønsker å beholde dagens struktur. Ledelsen vektlegger blant annet at reformen sikrer et bredere og sterkere fagmiljø, at økt fleksibilitet gir bedre ressursutnyttelse, og profesjonalisering av arbeidsmiljøarbeid. Flere dommere i samme organisasjon løser habilitetsproblematikk typisk for svært små domstoler. Ledelsen legger særlig vekt på at dagens struktur gir et bedre grunnlag for å styrke og videreutvikle domstolen som samisk ressursdomstol. Tidligere Indre Finnmark tingrett hadde for få saker og for få dommerressurser til å kunne fylle denne oppgaven godt.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De ansatte i tingretten er delt når det kommer til strukturspørsmålet. Tillitsvalgte og organiserte i Parat og NTL (saksbehandlere ved rettssted Vadsø) støtter reverseringsforslaget. Denne gruppen peker særlig på utfordringer knyttet til kulturforskjeller og arbeidsmiljøutfordringer, negative konsekvenser for samisk språkbruk ved rettssted Tana, og manglende tilstedeværelse fra ledelsen ved rettssted Vadsø. De øvrige tillitsvalgte og ansatte har ikke ønsket å gi uttalelse til reverseringsspørsmålet. Domstolens ledelse har imidlertid oppfattet

det slik at de fleste mener dagens struktur er fordelaktig når det gjelder styrking av fagmiljø og fleksibilitet, men at noen også mener at den reduserte bruken av samisk språk ved rettssted Tana er uheldig.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Troms og Finnmark statsadvokatembeter peker på at beslutningsgrunnlaget for en eventuell reversering er svakt, viser til positive erfaringer med reformen og foreslår at dagens struktur opprettholdes. Ettersom dagens struktur sikrer et større faglig miljø og færre habilitetsutfordringer, anses reversering som uheldig for den samiske dimensjonen i rettspleien.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Indre og Østre Finnmark tingrett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Indre og Østre Finnmark tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Indre og Østre Finnmark tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur, og ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Indre og Østre Finnmark tingrett.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Indre og Østre Finnmark tingrett har to av elleve kommuner avgitt høringssvar:

- Vadsø kommune ønsker reversering
- Tana kommune ønsker å beholde dagens struktur

Særlig om samisk dimensjon og Porsanger kommune

Porsanger kommune ønsker å fortsatt tilhøre Vestre Finnmark tingrett. Indre og Østre Finnmark tingrett ønsker overføring med tilknytning til rettssted Tana, som tidligere. Det samme gjør forskergruppa for same- og

INDRE- OG ØSTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

urfolksrett ved Universitetet i Tromsø. LO, NTL og Parat uttrykker støtte til overføring. Vestre Finnmark tingrett mener at Porsanger kommunes eget ønske bør tillegges vekt, og peker på at kommunens tilhørighet til Vestre Finnmark tingrett bidrar til å styrke ivaretagelsen av den samiske dimensjon i deres rettskrets. Sametinget var kritisk til prosessen der Indre Finnmark tingrett ble sammenslått med Øst-Finnmark tingrett, og har uttalt at Porsanger kommune bør føres tilbake sin tidligere rettskrets. Sametinget har videre uttalt at vernetingsreglene bør endres, slik at flere samiske saker fra hele landet vil bli behandlet i den nye foreslåtte rettskretsen i Indre og Østre Finnmark tingrett. Norges institusjon for menneskerettigheter understreker at Porsangers befolkning har rett til å bruke samisk språk i rettsvesenet, og at dette må sikres uansett hvilken krets kommunen tilhører – og at dette eksempelvis kan skje gjennom overføring av kommunen til Indre og Finnmark tingrett, eller gjennom ordninger for overføring av samiske saker.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger ikke har vært benyttet ved andre rettssteder i juni og til sammen 7 dager

i september. Forflytningen gikk begge veier; fra det minste rettsstedet til det største og omvendt.

- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet saker til andre rettssteder i juni og september.
- Domstolen har i liten grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur vil medføre bedre kvalitet i saksforberedelser og gjennomføring av rettsmøter.
- Man arbeider med utforming av rutinebeskrivelser. Faste møter for saksbehandlere og dommere.
- Videreføring av beste praksis fra rettsstedene.
- Det er etablert faggrupper på tvers.
- Spesialisering i samiske og samiskspråklige saker er styrket ved at rettssted Tana fikk tilført ny embetsdommer.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Fleksibel bruk av rettssaler gir kortere saksbehandlingstid. Bedre muligheter til å gjennomføre samiskspråklige saker med samiskspråklige dommere.
- For tingretten og medarbeiderne: Dommerne er positive til å arbeide på det andre rettsstedet, men det er enkelte praktiske utfordringer på grunn av ulike rettssalsutforminger.

MIDTRE HÅLOGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden 2019 mellom tidligere Ofoten tingrett (Narvik) og Trondenes tingrett (Harstad).

Rettstedsansvarlig

Domstolen har rettstedsansvarlig i Narvik og har dermed ledelse ved alle tre rettssteder.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
NARVIK	● Rettsstedansvarlig	8,0 (3 dommere)	Narvik, Lødingen, Evenes, Gratangen, Lavangen og Salangen
HARSTAD	● Adm.sjef ● Nestleder	8,5 (2 dommere, 2 dmf.)	Harstad, Kvæfjord, Tjeldsund og Ibestad
SORTLAND	○ Sorenskriver	6,5 (2 dommere, 1 dmf.)	Hadsel, Bø i Vesterålen, Øksnes, Sortland og Andøy

MIDTRE HÅLOGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledelsen ønsker å videreføre dagens struktur, og viser blant annet til at reformen sikrer bedre utnyttelse av samlet kapasitet hos saksbehandlere og dommere. Nærmere bestemt vises det til bedre muligheter for avlastning ved sykefravær, for kanalisering av enkelte dommeroppgaver til første ledige dommer, enklere praktisering av habilitetsreglene og færre utsettelse. Det pekes også på at dagens struktur kan bidra til sterkere fagmiljø, høyere fagkompetanse og en mer ensartet praksis enn tidligere. Den nye ledelsesstrukturen anses å gi en mer dynamisk ledelse av domstolen, og gjør det enklere å fremme domstolens interesser overfor DA og andre myndigheter. At lederen er mindre tilstede på de ulike rettsstedene, trekkes fram som en ulempe med reformen.

Ansatte

Det er delte oppfatninger blant de ansatte. De ni saksbehandlerne ved rettsstedene Narvik og Sortland, og de to dommerne (en fast og en konstituert dommer) ved Narvik, ønsker reversering av reformen. Standpunktet begrunnes blant annet med frykten for at DA aktivt vil jobbe

for nedleggelse av de to rettsstedene. Det vises også til at selvstendige domstoler gir bedre utnyttelse av ressursene enn dagens ordning. Tre av p.t. fire dommerfullmektiger (den siste stiller seg nøytral) ønsker å videreføre dagens struktur, og støtter Dommerfullmektigforeningens høringssvar. Det vises til at dagens struktur kan bidra til bedre opplæring av nyansatte, en jevnere arbeidsbyrde for de ansatte, færre omberammelser og større mulighet for spesialisering. Det pekes på som en ulempe med reformen at den gir større reisebelastning og mindre stedlig ledelse. De ansatte ved rettssted Harstad har ikke avgitt høringssvar.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Troms og Finnmark statsadvokatembeter peker på at beslutningsgrunnlaget for en eventuell reversering er svakt, viser til positive erfaringer med reformen og foreslår at dagens struktur opprettholdes. Nordland statsadvokatembeter fremhever positive erfaringer med fleksibel utnyttelse av dommerkapasiteten og stiller seg tvilende til om det finnes tilstrekkelig tungtveiende grunner for reversering. Allikevel anerkjennes det opplevde behovet for lokal ledelse og frykten for nedleggelse.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Midtre Hålogaland krets støtter reversering, og peker blant annet på store reiseavstander mellom rettsstedene, behovet for stedlig ledelse og faren for nedleggelser.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Midtre Hålogaland tingrett, basert på lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Midtre Hålogaland tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering.

MIDTRE HÅLOGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Midtre Hålogaland tingrett har 8 av 15 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner:

- Alle kommunene som har sendt inn høringssvar (Salangen, Narvik, Hadsel, Andøy, Bø, Øksnes, Lødingen og Sortland) ønsker reversering av reformen.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 23 dager i juni og 12 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra mindre til større rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den til sammen har flyttet 5 saker til andre rettssteder i juni og 1 sak i september.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur har ført til et betydelig sterkere fagmiljø. Nå har man mulighet for å diskutere juridiske problemstillinger med andre ansatte i hele domstolen. Dette var det i liten grad mulighet til før sammenslåingen pga. få ansatte.
- Det er på tvers av rettsstedene nedsatt grupper for sivilprosess, straffeprosess og skifte.
- Faste jevnlige dommer- og saksbehandlermøter for å diskutere faglige problemstillinger.
- Interne fagseminarer.
- Etablert felles fagmøter for bl.a. deling av avgjørelser og annet materiell.
- Det er innført spesialisering i rettsmekling og barnesaker.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Så langt har det ikke vært noen negative opplevelser, prosessledende avgjørelser i komplekse saker er drøftet med flere dommere og dette har betydning både for saksavviklingen og brukerne. I sak med flere parter hvor partene tilhører det ene rettsstedet, men er fysisk nærmere det andre rettsstedet, har saken vært avholdt på nærmeste rettssted med dommer fra opprinnelig rettssted. I sommer ble midlertidige avgjørelser i barnesaker behandlet raskt ved at dommer fra annet rettssted reiste for å avvikle sakene.
- For tingretten og medarbeiderne: Alle er positivt innstilt til å ta saker/arbeide ved andre rettssteder, selv med lang reisevei mellom rettsstedene og at overnatting er nødvendig. Det har vært til stor hjelp å kunne ta saker på tvers ved sykemeldinger, slik at det ikke blir så tung belastning på det rettsstedet med sykemeldt ansatt. Det å behandle et større antall saker av én type gir faglig utvikling.

MØRE OG ROMSDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

4 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
KRISTIANSUND	● Seksjonssjef	9,7 (4 dommere)	Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Smøla og Aure
MOLDE	● Nestleder	8,6 (4 dommere)	Molde, Vestnes, Rauma, Aukra og Hustadvika
ÅLESUND	○ Sorenskriver	19,5 (6 dommere, 2 dmf.)	Ålesund, Ulstein, Hareid, Stranda, Sykkylven, Sula, Giske og Fjord
VOLDA		6,8 (2 dommere, 1 dmf.)	Vanylven, Sande, Herøy, Ørsta og Volda

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke rettsstedsansvarlig, men lokal kontakt ved rettssted Volda.

MØRE OG ROMSDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledergruppen ved Møre og Romsdal tingrett ønsker å opprettholde dagens struktur. Dagens ordning beskrives som en desentralisert og fremtidsrettet struktur, der nærhet til brukerne og kompetansearbeidsplasser sikres, samtidig som organisasjonen på sikt vil høste stordriftsfordeler knyttet til eksempelvis felles systematisk kvalitetsarbeid. Det pekes på at bedre ressursutnyttelse allerede har gitt god effekt, blant annet ved at den samlede saksbehandlingstiden allerede er redusert.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Dommerforeningens tillitsvalgte har gitt uttrykk for at alle dommerne er enige i at endringer av tidligere domstolstruktur var nødvendig, men at fire rettssteder i samme rettskrets i praksis er for vanskelig å håndtere – særlig på grunn av avstand og ulikhet mellom rettsstedene, og hvordan domstolens ledelse er organisert. Dommerne er enige om at hver domstol bør ha minst 6-8 dommere, men er ikke enige om hvordan dette bør organiseres i Møre og Romsdal. Enkeltdommere ved rettssted Volda og rettssted Molde har avgitt egne høringssvar til støtte

for reverseringsforslaget. Fast ansatte ved rettssted Kristiansund – både dommere og saksbehandlere - ønsker enten full reversering eller delvis reversering til tre domstoler. Saksbehandlerne ved rettssted Volda er stort sett fornøyde med dagens ordning, men ønsker allikevel full reversering på grunn av utfordringer med samarbeid på tvers av rettsstedene og frykt for nedbygging av rettsstedet. Parats lokallag slår fast at et flertall av saksbehandlerne i tingretten ønsker reversering.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Møre og Romsdal statsadvokatembeter anser nye Møre og Romsdal tingrett som en forbedring av rettspleien når det gjelder straffesaker. Erfaringene med de fire tidligere domstolene var også gode, men statsadvokatene ser nå ytterligere forbedringer, særlig når det gjelder fleksibel bruk av ressurser. Dette har gitt mulighet for rask(ere) berammelser og smidig gjennomføring av hovedforhandlinger.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Innenfor Advokatforeningen Møre og Romsdal krets er meningene delte. Lokallagene for Romsdal og Nordmøre støtter regjeringens forslag om reversering. Lokallaget på Sunnmøre har ikke inngitt egen høringsuttalelse. Advokater på Søre Sunnmøre, som sogner under Sunnmøre lokallag, støtter regjeringens forslag. Advokater i Ålesund har ikke inngitt egen høringsuttalelse, men flere advokater har tatt til orde for å beholde dagens struktur.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Møre og Romsdal tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Møre og Romsdal tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering. Se under «Ansatte [...]» om høringsuttalelsen fra Dommerforeningen Møre og Romsdal krets.

MØRE OG ROMSDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Møre og Romsdal tingrett har 20 av 26 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- 17 ønsker reversering (Aukra, Aure, Averøy, Fjord, Gjemnes, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Rauma, Sande, Smøla, Sunndal, Surnadal, Tingvoll, Vestnes, Volda, Ørsta).
- Tre ønsker å beholde dagens struktur (Ulstein, Vanylven, Ålesund).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 21 dager i juni og 75,5 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra mindre til større rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til andre rettssteder i juni og september.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur har hatt størst effekt på rettsmekling. Man har svært god statistikk og har styrket de tre minste rettsstedene.
- Har utpekt flere fagansvarlige og etablert flere faggrupper for både dommere og saksbehandlere. Faggruppeledere og koordinatorene er plassert på alle rettssteder.
- Faggruppe/spesialisering med en dommer fra hver av de fire rettsstedene som forbereder straffesaker. I oktober startet man med saksfordeling på tvers av rettsstedene. Denne gruppen starter også i oktober med oppnevninger av forsvarer og bistandsadvokat.
- Faggruppe for tvangssalg deler sakene likt og på tvers - både for saksbehandlerne og dommerne. Det innebærer f.eks. at saksbehandler og dommer i Volda kan behandle sak som hører under Kristiansund og omvendt.
- Det er innført spesialisering for dommere på saksforberedelse straff og rettsmekling.
- Saksbehandlerne jobber nå mer spesialisert enn tidligere.
- Samhandling med eksterne, aktørkonferanser og aktørmøter.
- Som hovedregel er det nå slutt på at dommerfullmektiger tar barnelovsaker og barnevernssaker.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Litt tidlig å si ennå, men generelt har man fått tilbakemelding fra brukere som ser det som positivt at de møter flere dommere på rettsstedet. Det er også en styrke for brukerne at man nå kun møter embetsdommere i barnelovsaker og barnevernssaker. Man har noen få eksempel på flytting av saker etter ønske fra parter og aktører, pga. geografi og redusert reisebelastning, og for å få bedre lokaler for gjennomføring av sak. Advokater og aktorat har meldt om positive erfaringer med større dommergruppe og variasjon.

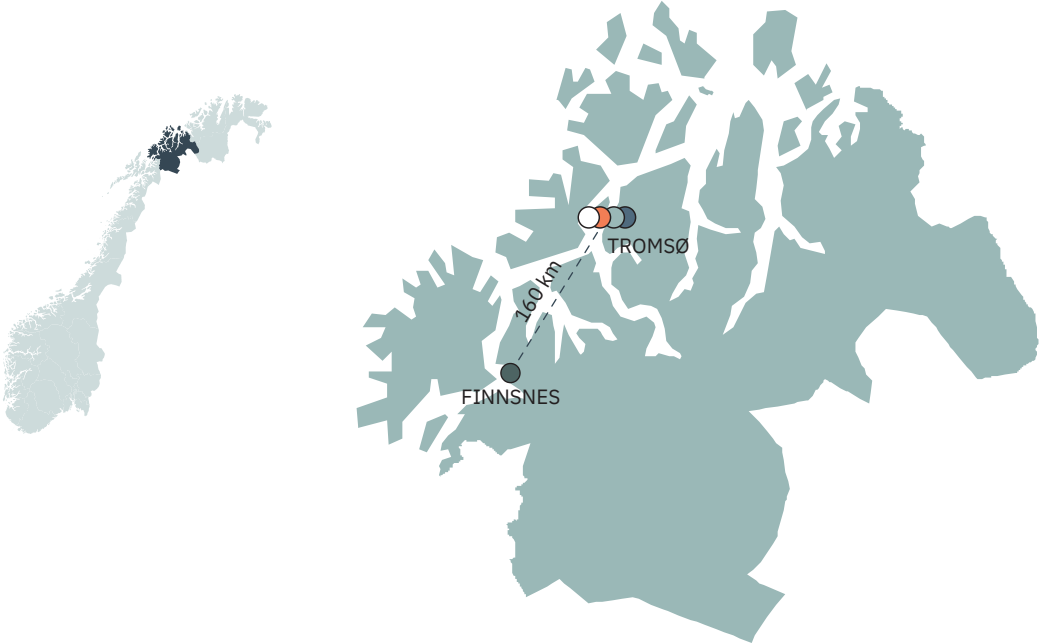
MØRE OG ROMSDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- For tingretten og medarbeiderne: De fleste av både dommere og saksbehandlere er positive til å arbeide ved andre rettssteder, men noen ønsker ikke å reise. Man har særlig sett positive faglige effekter av kunnskapsdeling på tvers når det gjelder rettsmekling. Man ser også positive effekter av større fagmiljø og mer uformelle treff og kontakt på tvers. Gjennom god ressursutnyttelse har man fått redusert saksbehandlingstid.

NORD-TROMS OG SENJA TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

 2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
TROMSØ	Sorenskriver Nestleder Adm.sjef Seksjonssjef	25,0 (10 dommere, 2 dmf.)	Tromsø, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Svalbard
FINNSNES	Rettsstedsansvarlig	7,8 (3 dommere, 1 dmf.)	Bardu, Målselv, Sørreisa, Dyrøy og Senja

Rettstedsansvarlig
Domstolen har rettsstedsansvarlig på Finnsnes og dermed ledelse ved begge rettssteder.

NORD-TROMS OG SENJA TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledergruppen bestående av sorenskriver, nestleder, administrasjonssjef og seksjonssjef har avgitt høringssvar på vegne av seg selv, men har også innhentet innspill fra ansatte og fagforeningene. Deres hovedsyn er at dagens domstolstruktur bør beholdes, fordi den bidrar til større fagmiljø, økt kvalitet og bedre ressursutnyttelse i domstolene. Reformen har blant annet medført utjevning av arbeidsbelastningen i domstolen, og saker som involverer barn behøver i mindre grad å behandles av dommerfullmektiger. Den relativt korte geografiske avstanden mellom rettsstedene oppfattes ikke som noen særlig utfordring. Videre støtter ledergruppen at rettsstedene, bemanning og etablering av lokal ledelse lovfestes, dersom dette kan inngå som et kompromiss i den politiske behandlingen av domstolstrukturen.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen ved Nord-Troms og Senja tingrett gir uttrykk for at alle dommere og dommerfullmektiger ved domstolen ønsker å beholde dagens domstolstruktur, med den betingelse at rettsstedene forblir likestilt og det finnes representanter

for ledergruppen ved begge rettssteder. Unntak gjelder to dommere ved rettssted Finnsnes (en av dem støtter ikke reversering, men stiller seg nøytral i høringsrunden). Fem av 14 saksbehandlere ved rettssted Tromsø, ved sin tillitsvalgte i Samfunnsviterne, ønsker å beholde dagens struktur. Samlet sett ønsker både et stort flertall av ansatte, både blant dømmende og administrativt ansatte, å beholde dagens struktur. Samlet sett innebærer dette at det er fire saksbehandlere og en dommer ved rettssted Finnsnes som har gått inn for reversering. Det er også disse fem representantene som har hatt innvirkning på standpunktene til LO og Parat.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Troms og Finnmark statsadvokatembeter peker på at beslutningsgrunnlaget for en eventuell reversering er svakt, viser til positive erfaringer med reformen og foreslår at dagens struktur opprettholdes. Den nye tingretten synes å utnytte ressursene godt ved å flytte dommere mellom rettsstedene etter hvilken kompetanse som er nødvendig i sakene som er til behandling.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Troms krets uttrykker at deres medlemmer også synes å være mot reversering, og peker på positive effekter som økt fleksibilitet og raskere beramming i tingrettene.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Nord-Troms og Senja tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Nord-Troms og Senja tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering, og deres lokallag i Nord-Troms og Senja tingrett har avgitt felles høringssvar mot reversering (les under «Ansatte» ovenfor).

NORD-TROMS OG SENJA TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Nord-Troms og Senja tingrett har 6 av 13 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Fire ønsker reversering (Bardu, Dyrøy, Målselv, Sørreisa),
- To ønsker å beholde dagens struktur (Tromsø), forutsatt at opprettholdelse av rettsstedet Finnsnes sikres i lovs form (Senja).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at domme/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 26 dager i juni og 28 dager i september. Forflytningene gikk begge veier, fra Finnsnes til Tromsø når det gjelder straffesaker, vanlige tvistesaker og vaktsaker, og fra Tromsø til Finnsnes når det gjelder barnesaker og rettsmekling. Det har vært flere dommere/dommerfullmektiger som har reist fra Finnsnes til Tromsø enn motsatt, noe som har sammenheng med at det har vært bedre kapasitet ved rettssted Finnsnes enn i Tromsø.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til annet rettssted i juni og 2 dager i september.

- Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen mener at ny domstolstruktur gir mer enhetlig behandling av saker mellom rettsstedene, og at felles rutiner og større fleksibilitet for medarbeidere gir raskere berammings- og saksbehandlingstid.
- Man har inkludert saksbehandlere og dommere ved begge rettsstedene inn i faggrupper, med fordeling av fagansvar til ansatte ved begge rettsstedene.
- Det er etablert rettsstedansvarlig på Finnsnes og faggruppeledere/-koordinatorer e.l. i Tromsø og på Finnsnes.
- Felles fagseminar for alle ansatte hvor det ble diskutert samhandling mellom dommere og saksbehandlere ved gjennomføring av retts- og fagsaker.
- Det er etablert flere felles faggrupper, felles dommermøter og saksbehandlermøter, og felles kompetansetiltak.
- For dommere er det innført spesialisering innen rettsmekling, foreldretvister, tvang og skifte/konkurs, for saksbehandlere innen foreldretvister, tvang, skifte/konkurs.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Utelukkende positive tilbakemeldinger fra brukere/aktører på at saker, i hovedsak barnelovsaker, behandles ved det andre rettsstedet. Slik unngås utsettelse, og man har fått spesielt gode tilbakemeldinger fra aktørene på at barnesakene nå blir behandlet av erfarne dommere med spesialkompetanse på feltet. Dette har vært en av de mest vellykkede effektene av utveksling av ressurser på tvers av rettsstedene.
- For tingretten og medarbeiderne: De fleste medarbeiderne er positive til arbeide ved det andre rettsstedet. Særlig dommerne rapporterer at

NORD-TROMS OG SENJA TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

det er positivt med et større fagmiljø å spille på. Man har brukt mye tid på felles rutiner, og de ansatte har i stor grad vært nødt til å forholde seg til skrevne rutiner slik at praksisen blir lik på rettsstedene. Noen synes dette er fint og liker at det skjer ting, mens andre nok har syntes at dette er litt masete. Erfaringen er at spesielt dommerne er fornøyde med at man har felles rutiner som gir mer rettferdig og ensartet arbeidsfordeling, pluss mer effektiv saksbehandling.

RINGERIKE, ASKER OG BÆRUM TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

 2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
HØNEFOSS	 Rettsstedsansvarlig	7,9 (3 dommere, 1 dmf.)	Ringerike, Hole, Jevnaker og Lunner
SANDVIKA	 Sørenskriver Nestleder Adm. sjef Seksjonssjef	36,5 (13 dommere, 3 dmf.)	Bærum og Asker

Rettsstedsansvarlig
Domstolen har rettsstedansvarlig på Hønefoss og dermed ledelse ved begge rettssteder.

RINGERIKE, ASKER OG BÆRUM TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder har avgitt felles høringssvar med tillitsvalgte for Dommerforeningen, Dommerfullmektigforeningen, NTL og Parat, der det fremgår at 42 av domstolens 45 ansatte, herunder samtlige lokale tillitsvalgte og domstolleder, ønsker å beholde dagens struktur (nærmere om mindretallets syn under «Ansatte [...]»). Flertallet fremhever at domstolen tilbyr samme tilgjengelighet som før, og at den nye strukturen gir mulighet for løpende avlastning mellom rettsstedene ved behov. Den økte fleksibiliteten innebærer utveksling av dommerressurser, normalt ved at dommerne flytter på seg (ikke sakene), og at saker enklere kan overføres til ny dommer ved habilitetsproblemer. Domstolleder mener det er vanskelig å se for seg at man skal oppnå den samme fleksibiliteten med to selvstendige domstoler. En utfordring er at rettsstedet i Hønefoss ikke har daglig stedlig ledelse.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

42 av tingrettens ansatte ønsker dagens struktur, mens tre av åtte ansatte ved rettssted Hønefoss ønsker reversering. En dommer ved rettssted Hønefoss har avgitt eget høringssvar til støtte for reverseringsforslaget,

og viser til bekymring for manglende likestilling mellom rettsstedene og nedbygging av rettssted Hønefoss på sikt, med negative konsekvenser for både det rettssøkende publikum og kompetansearbeidsplassene i regionen. Av ledelsens oppsummering av mindretallets syn fremheves de samme momentene, sammen med blant annet fraværet av fast lokal ledelse og en oppfatning av at fagmiljøene ikke er nevneverdig styrket.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter fremhever positive effekter av dagens struktur, blant annet raskere beramning av både fristsaker og andre saker, enklere og mer strukturert samhandling med tingrettene, og organisering av felles faglige seminarer for aktørene. Oslo statsadvokatembeter har vist til sin tidligere støtte til forslaget om å utvide tingrettens rettskretser og redusere antallet tingretter som administrative enheter, for å gi større fleksibilitet, større faglige miljøer og tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse. Hedmark og Oppland statsadvokatembeter peker på positive effekter av reformen, blant annet bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet totalt sett, mulighet for bedre samkjøring og kommunikasjon mellom etatene, og en oppfatning av at domstolens ledelse er mer profesjonalisert.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Ringerike, Asker og Bærum tingrett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Ringerike, Asker og Bærum tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Ringerike, Asker og Bærum tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt støtter dagens struktur. Deres lokallag har ved sine tillitsvalgte avgitt høringssvar sammen med domstolens ledelse, se ovenfor under «Domstolens ledelse».

RINGERIKE, ASKER OG BÆRUM TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Ringerike, Asker og Bærum tingrett har 5 av 6 kommuner avgitt høringssvar. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker reversering (Jevnaker, Ringerike).
- Tre ønsker å beholde dagens struktur (Asker, Bærum, Lunner).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 7 dager i juni og 10 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra mindre til større rettssted og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til annet rettssted i juni og september.
- Domstolen har i liten grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at rettsstedene jobber seg sammen i økende grad. Det er positivt med et større fagmiljø og verdifullt å bli kjent med hverandres rutiner.

- Nye felles rutiner for håndtering av barnevernssaker. Ny felles mal for planmøter i tvistesaker. Nye felles rutiner for forberedelse/gjennomføring av straffesaker for å følge opp de nye bestemmelsene i straffeprosessloven. Felles rutiner i skiftesaker (registrering av dødsfall mv).
- Det er lavere terskel for å spørre om avlastning på tvers av rettsstedene.
- Felles faglunsjer i dommergruppen om aktiv saksstyring i sivile saker, utmåling av sakskostnader, implementering av nye regler i straffeprosessloven, rettspraksis om rusavhengiges befatning med narkotika til egen bruk og søk i internasjonale rettskilder.
- Arbeidsgruppe med dommere og saksbehandlere som kartlegger likheter og ulikheter når dommerne setter rett ved de to rettsstedene, som et utgangspunkt for å samordne rutiner.
- Det er etablert felles faggrupper.
- Felles fagseminarer med alle medarbeidere er avholdt/planlagt.
- Noe spesialisering for dommere er innført, og domstolen jobber for økt spesialisering av saksbehandlerne.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker er blitt behandlet av dommerfullmektiger. Tre saker om foreldretvister er blitt behandlet av erfaren dommerfullmektig som tidligere har arbeidet med dette fagfeltet i flere år som advokat.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Dommere har trådt til på tvers av rettsstedene for at saker skal kunne avvikles som planlagt/innenfor rimelig tid. Ikke minst gjelder dette barnelovsaker, der dommere fra Sandvika har bistått i Hønefoss som følge av manglende dommerkapasitet på det minste rettsstedet i en periode. Man har et konkret eksempel på en barnevernssak (overprøving av akuttvedtak) som kom inn i slutten av mai 2022, der ansvarlig dommer i Hønefoss viste seg å kunne være inhabil, og der en dommer fra Sandvika steppet inn på kort varsel, slik at rettsmøte kunne holdes tidlig i juli fremfor å måtte utsettes. I skiftesaker (dødsfallsregistrering) har man klart å holde

RINGERIKE, ASKER OG BÆRUM TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

saksbehandlingstiden nede i Hønefoss i en periode med sykdom/vakanse på saksbehandlersiden der. En erfaren saksbehandler fra Sandvika bistår flere dager per uke for å behandle disse sakene. Det gir brukerne et bedre servicenivå enn om man skulle ha brukt en vikar som først måtte læres opp i Hønefoss.

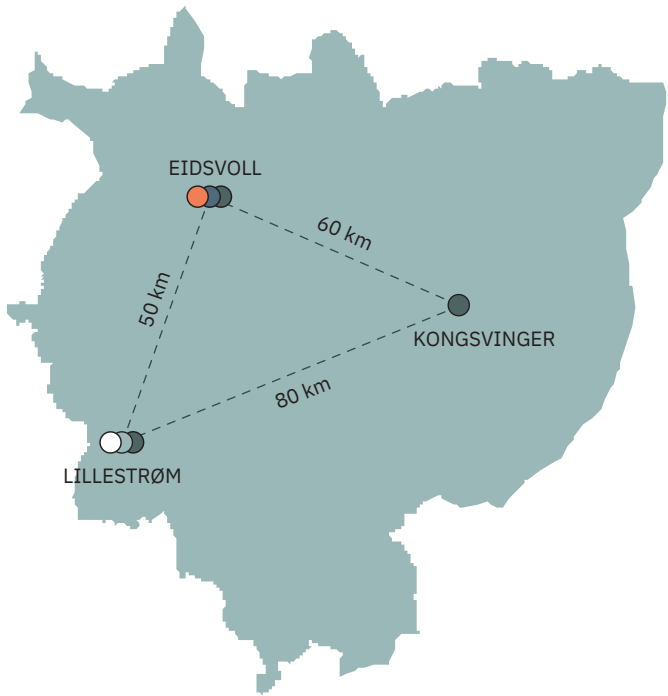
- For tingretten og medarbeiderne: Man oppdager ulike måter å behandle saker på rent praktisk og får innsikt i andre rutiner, noe som gir rom for å utvikle seg faglig. Det har vært blandet interesse blant både dommerne og saksbehandlere for å ta saker/arbeide på det andre rettsstedet. Noen liker den variasjonen som det innebærer, mens andre ikke gjør det. I en travel hverdag med høyt arbeidspress trives mange best der man er og med de oppgavene som man allerede har.

ROMERIKE OG GLÅMDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
LILLESTRØM	Sorenskriver Adm. sjef Rettstedansvarlig	33,6 (10 dommere, 4 dmf.)	Aurskog-Høland, Rælingen, Lørenskog, Lillestrøm, Nittedal og Gjerdrum
EIDSVOLL	Nestleder Seksjonssjef Rettstedsansvarlig	19,0 (7 dommere, 2 dmf.)	Ullensaker, Nes, Eidsvoll, Nannestad og Hurdal
KONGSVINGER	Rettstedsansvarlig	9,5 (3 dommere, 1 dmf.)	Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog og Grue

Rettstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedsansvarlig ved alle tre rettssteder.

ROMERIKE OG GLÅMDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder, nestleder og administrasjonssjef ønsker å beholde dagens struktur. Målene om å styrke de faglige sidene ved driften og forbedre ressursutnyttelsen synes oppnådd. Reversering eller endring allerede nå vil oppleves som er stort tilbakeskritt, både faglig, organisatorisk og effektivitetsmessig. Ledelse og tillitsvalgte er spredt mellom rettsstedene, men fordelene med fast stedlig ledelse kan ikke veie tyngre enn ulempene som vil følge av reversering.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Alle dommere, dommerfullmektiger og medlemmer at NTL lokalt ønsker å beholde dagens struktur. Dommerforeningens medlemmer støtter dagens struktur. Det pekes på stordriftsfordeler knyttet til ressursutnyttelse, større muligheter for kompetanseutvikling og spesialisering, samtidig som enkelte utfordringer fremheves, slik som økt avstand til ledelsen og mellom ansatte, og mer tidkrevende kommunikasjon og samarbeid mellom ansatte ved ulike rettssteder. Flere av dommerne ønsket opprinnelig en egen domstol på Romerike, gjennom den planlagte sammenslåingen av Øvre og Nedre Romerike tingrett, men er enige om at det er bedre å opprettholde dagens ene tingrett i stedet for å reversere til tre. Parats lokallag ønsker

ikke å ta et standpunkt til reverseringsspørsmålet, men peker på fordeler og ulemper ved begge løsninger og et ønske om ro i organisasjonen.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Oslo statsadvokatembeter har vist til sitt høringssvar fra juni 2020, da dagens domstolstruktur var på høring. Statsadvokatembetet ga der støtte til forslaget om å utvide tingrettens rettskretser og redusere antallet tingretter som administrative enheter, for å gi større fleksibilitet, større faglige miljøer og tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse. Hedmark og Oppland statsadvokatembeter er av den oppfatning at domstolsreformen virker etter sin hensikt, og peker blant annet på bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet totalt sett, mulighet for bedre samkjøring og kommunikasjon mellom etatene, og en oppfatning av at domstolenes ledelse er mer profesjonalisert. Statsadvokatembetet presiserer at det anses viktig at alle rettsstedene opprettholdes, også på sikt.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker dagens struktur. Advokatforeningen Romerike krets ønsker også dagens struktur, og trekker blant annet frem at reformen sikrer bedre ressursutnyttelse og større fagmiljøer, i tillegg til å bevare domstolenes nærhet til brukerne.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Romerike og Glåmdal tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Romerike og Glåmdal tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt støtter dagens struktur. Dommerforeningens lokallag har avgitt egen høringsuttalelse, se ovenfor under «Ansatte [...]».

Kommunene i kretsen

I kretsen til Romerike og Glåmdal tingrett har 10 av 16 kommuner avgitt høringssvar. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Tre ønsker reversering (Aurskog-Høland, Eidsvoll, Hurdal).
- Syv ønsker dagens struktur (Gjerdrum, Kongsvinger, Lørenskog, Nes, Nittedal, Sør-Odal, Ullensaker).

ROMERIKE OG GLÅMDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 28 dager i juni og 37 dager i september. Forflytningen gikk begge veier; fra mindre til større rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den har flyttet til sammen 7 saker til annet rettssted i juni og 4 saker i september.
- Domstolen har i svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at ny domstolstruktur har vitalisert fagmiljøet ved alle tre rettsstedene. Det er enklere å få til et godt kompetansesamarbeid når man er flere dommere. Spesielt har de mindre rettsstedene kapitalisert på dette.
- Digitale dommermøter hver 14. dag og saksbehandlermøter hver 14. dag. Det lages agendaer med klar faglig profil. Man har også hatt inne eksterne bidragsyttere.
- Faggrupper innenfor straff, tvistesaker, konkurs/skifte og tvang/gjeld med jevnlig møter. Disse er organisert på tvers av rettsstedene.

- To seminarer i domstolen per år samt ett regionalt dommermøte i lagsognet.
- Det rapporteres fra studiepermisjonene.
- Man har laget et kompetansekompas hvor man har kartlagt spesialkompetansen til hver enkelt dommer. Mye fagstoff deles på intranettet.
- Et eget forum for dommerfullmektiger som møtes en gang i måneden under ledelse av nestleder.
- Det er laget en overordnet kompetanseplan for dommere/dommerfullmektiger.
- Dommermøtene er gode arenaer for erfaringsdeling.
- Det er innført spesialisering innenfor flere saksområder: Skjønn, småkrav, skifte/konkurs, tvang og gjeld, farskap/foreldreansvarssaker, forvaring og oppnevninger etter straffeprosessloven § 100 annet ledd og § 107a tredje ledd.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker er blitt behandlet av dommerfullmektiger. Når det gjelder saker om foreldretvister har man i tre saker brukt en dommerfullmektig som har arbeidet mye med foreldretvistsaker som advokat.
- Det er faggruppeledere ved alle tre rettsstedene, for ulike fagområder.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Det viktigste er at man får avviklet sakene som planlagt. Brukerne får sakene raskere opp og dette er utelukkende positivt. Man unngår avlysninger ved at dommerne tar saker ved andre rettssteder enn sitt eget. I skiftesakene får brukerne hjelp ved alle tre rettsstedene uavhengig av hvor dødsfallet hører til fordi man arbeider heldigitalt og fordi det er skiftemedarbeidere på alle tre rettsstedene. Systematisk arbeid med barnelovsaker og barnevernssaker er med på å heve kvaliteten på arbeidet. Økt spesialisering i fagsaker for både dommere og saksbehandlere hever kvaliteten på arbeidet.
- For tingretten og medarbeiderne: Dommerne er stadig mer positive til å ta saker ved andre rettssteder enn sitt eget. De har erfart at

ROMERIKE OG GLÅMDAL TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

omfanget av reising er innenfor det akseptable. Det oppleves som berikende, både faglig og sosialt, å ta saker ved andre rettssteder enn sitt eget. Ved dette får man behandlet andre sakstyper enn man ellers gjør og møtt kollegaer som man ellers kun treffer på skjerm. For saksbehandlerne er det å jobbe på tvers den nye normalen. Det gir rom for mer spesialisering, noe som oppleves som positivt for den enkelte og som høyner kvaliteten på domstolens leveranse. Ulempen ved å arbeide på tvers på saksbehandlernivå er at det blir mindre kontakt mellom saksbehandlerne og dommerne på det enkelte rettsstedet. Videre kan det være utfordringer der man trenger bistand med avvikling av sakene. Vi har løst dette ved lokal backup og ved å involvere driftskoordinator enda mer. Både dommere og saksbehandlere opplever at de har mye å gjøre, selv om man er riktig besatt i forhold til ressursfordelingsmodellen. For å redusere følelsen av høyt arbeidstrykk er det viktig at digitaliseringen videreføres.

SALTEN OG LOFOTEN TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
BODØ	Sorenskriver Nestleder Adm. sjef	17,0 (5 dommere, 3 dmf.)	Bodø, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Steigen, Røst, Værøy og Hamarøy
SVOLVÆR	Domstolen planlegger for rettsstedsansvarlig	6,1 (2 dommere, 1 dmf.)	Flakstad, Vestvågøy, Vågan og Moskenes

Felles ledelse siden 2018 mellom tidligere Lofoten tingrett (Svolvær) og Salten tingrett (Bodø).

Rettstedsansvarlig

Domstolen planlegger for rettsstedsansvarlig.

SALTEN OG LOFOTEN TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledelsen ønsker å beholde dagens struktur og viser til at domstolen er mer robust enn før, med større fleksibilitet og mindre sårbarhet ved sykefravær, ferieavvikling, mv. Personalressurser brukes på tvers av rettsstedene, noe som gir bedre ressursutnyttelse og enklere håndtering av inhabilitet og hastesaker. Større og sterkere faggrupper styrker muligheten for faglig utveksling og utvikling. Reformen har gitt stor forbedring i den digitale kompetansen blant de ansatte. Tilgjengelig IT-kompetanse er særlig styrket ved rettssted Svolvær. Ny ledelsesstruktur gir bedre ledelseskompentanse. Totalt sett anses rettssikkerheten for brukerne styrket. Ledelsen viser til at en reversering av reformen vil gi stor størrelsesforskjell mellom domstolene, noe de mener vil medføre hard kamp om ressursene. Ledelsen har forståelse for at det er lokal frykt for nedbygging av rettssted Svolvær, og mener rettsstedet bør sikres en minimumsbemanning. Fordelene med den nye strukturen oppfattes å være langt større enn ulempene.

Ansatte

Tingrettsdommerne og dommerfullmektigene har samme syn som ledelsen om å beholde dagens struktur, og tingrettens høringssvar er avgitt på vegne av ledelsen og dommerne. Det er ikke avgitt høringssvar fra andre ansatte, men det opplyses å være delte oppfatninger blant saksbehandlerne.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Nordland statsadvokatembeter fremhever positive erfaringer med fleksibel utnyttelse av dommerkapasiteten og stiller seg tvilende til om det finnes tilstrekkelig tungtveiende grunner for reversering. Allikevel anerkjennes det opplevde behovet for lokal ledelse og frykten for nedleggelse.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre støtter dagens struktur. Advokatforeningen Salten og Helgeland krets viser til positive erfaringer med reformen, og støtter dagens struktur.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Salten og Lofoten tingrett, basert på lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat har ikke kommentert Salten og Lofoten spesielt i sitt høringssvar. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt støtter dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Salten og Lofoten tingrett har 16 av 16 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To kommuner ønsker å beholde dagens struktur (Hamarøy og Rødøy).
- Seks kommuner ønsker reversering (Lofotrådet bestående av Røst, Værøy, Flakstad, Moskenes, Vestvågøy og Vågan).
- Åtte kommuner tar ikke stilling til reverseringsspørsmålet i sitt høringssvar (Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Sørfold og Steigen).

SALTEN OG LOFOTEN TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 6 dager i juni og 1 dag i september. Forflytningene gikk fra større til mindre rettssted.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til annet rettssted i juni og september.
- Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Man ser meget gode resultater for rettsmekling. Det er innført spesialisering i rettsmekling og en egen rettsmeklingsgruppe er opprettet.
- Ferdigstilling av gruppearbeid med kartlegging av rutiner og rutinetilpasning.
- Noe frustrasjon, men samtidig større muligheter for å bli bedre og utvide horisonten.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at noen få barnevernssaker

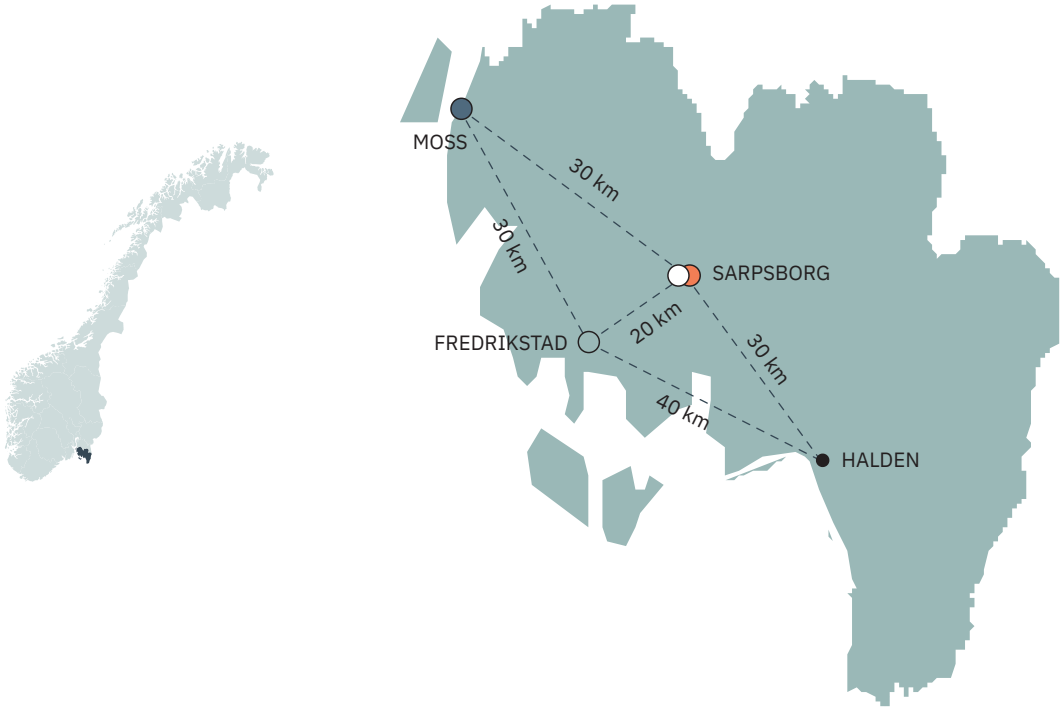
og foreldretvister er blitt behandlet av en dommerfullmektig med barnefaglig kompetanse.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Det er bedre meklingsstatistikk. Ellers merker ikke brukerne noe til reformen. En sak fra Svolvær ble flyttet til Bodø fordi partene hadde tilhørighet på den siden av fjorden. Det var en praktisk og rimeligere løsning.
- For tingretten og medarbeiderne: Det oppleves positivt å ta saker/arbeid ved det andre rettsstedet, særlig for medarbeidere ved det mindre rettsstedet. Man har fortsatt bare tatt straffe-/tvist-/ENE-dommer og VAKT-saker på tvers av rettsstedene. Medarbeiderne ved det minste rettsstedet opplever dette som mer krevende enn ved det største rettsstedet. På noen områder har man ikke gjort endringer fordi det ikke har betydning for fordeling.

SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

4 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden 2018 mellom tidligere Fredrikstad tingrett og Halden tingrett.

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig i Halden. De andre tre rettsstedene har ledere.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
MOSS	● Seksjonssjef	12,0 (4 dommere, 1 dmf.)	Moss, Råde og Våler
SARPSBORG	○ Sorenskriver ● Nestleder	12,8 (4 dommere, 1 dmf.)	Sarpsborg og Rakkestad
FREDRIKSTAD	● Adm. sjef	17,0 (5 dommere, 2 dmf.)	Fredrikstad og Hvaler
HALDEN		9,8 (4 dommere, 1 dmf.)	Halden og Aremark

SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolleder, administrasjonssjef og tillitsvalgte for Dommerforeningen, Dommefullmektigforeningen og Parat viser til at et stort flertall av de ansatte ønsker å beholde dagens struktur, og at denne fungerer godt (se nedenfor under «Ansatte [...]»). Det pekes på at ressursutnyttelsen er bedret, ved at dommerressursene – i liten grad sakene – kan flyttes på ved behov, også på kort varsel. Kompetansearbeidsplasser er beholdt lokalt. Moderat spesialisering, etablering av felles faggrupper og rutiner, profesjonalisert opplæring for dommerfullmektigene og styrket fokus på hastesaker fremheves som positive effekter av dagens struktur. Av utfordringer pekes det blant annet på mindre tilstedeværelse fra domstolleder, selv om domstolleder fordeler sin tid likt mellom rettsstedene. Fravær av daglig ledelse bøtes delvis på ved at ledelsen er spredt på tre av rettsstedene, hvor ledelsen jevnlig er til stede ved alle fire rettssteder.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Av 53 medarbeidere er det 10 som ønsker reversering, fordelt på tre tingrettsdommere ved rettssted Moss og syv saksbehandlere. Tre

saksbehandlere er nøytrale. De tre dommerne ved rettssted Moss som ønsker reversering begrunner dette særlig med frykt for nedleggelse av rettsstedet og med at begrenset stedlig tilstedeværelse fra ledelsen oppleves som uheldig for driften. Av Parat lokallags høringssvar fremgår det at av 30 saksbehandlere (28 av dem organisert i Parat) er syv for reversering, 18 for dagens struktur og tre nøytrale. Ansatte ved to av rettsstedene er delt, mens det ved to av rettsstedene er tilnærmet enighet om å beholde dagens struktur.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Oslo statsadvokatembeter har vist til sitt høringssvar fra juni 2020, da dagens domstolstruktur var på høring. Statsadvokatembetet ga der støtte til forslaget om å utvide tingrettens rettskretser og redusere antallet tingretter som administrative enheter, for å gi større fleksibilitet, større faglige miljøer og tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Sentralstyret i Advokatforeningen Østfold og Follo krets legger til grunn at advokatene i kretsen i hovedsak er fornøyde med domstolsreformen slik den fungerer i dag, og at kretsens flertall er mot reversering.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Søndre Østfold tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Søndre Østfold tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommefullmektigforeningen nasjonalt ønsker dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Søndre Østfold tingrett har 5 av 9 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker reversering (Halden, Moss).
- To vil beholde dagens struktur (Fredrikstad, Sarpsborg).

SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Rakkestad kommune, som tilhører rettskretsen til Søndre Østfold, har gitt uttalelse sammen med Indre Østfold regionråd til støtte for reversering knyttet til Follo og Nordre Østfold tingrett, rettssted Mysen. Rakkestad kommune har ikke inngitt uttalelse som gjelder Søndre Østfold tingrett.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet ved andre rettssteder til sammen 23 dager i juni og 42 dager i september. Forflytningene har gått mellom alle rettsstedene.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den til sammen har flyttet 2 saker til andre rettssteder i juni og 7 i september.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen har innført moderat spesialisering for dommere innenfor bl.a. rettsmekling, entreprise og store kommersielle tvister. Domstolen erfarer at partene etterspør gruppene for moderat spesialisering. Rettsmeklingstilbudet er bedre kjent utad, og det er lettere å motivere til rettsmekling.

- Det er etablert faggrupper for saksbehandlere på tvers av rettsstedene. Faggruppene er spesialisert og løser oppgavene innad i gruppene. Det er blant annet innført spesialisering innen barnesaker, småkrav, skifte/konkurs, tvang/gjeld og behandling av innsynsbegjæringer. Dette gir likere tilbud til brukerne og færre henvendelser til ledelse og dommere.
- Det er også etablert ressursgrupper for dommer på utvalgte områder, slik som barnerett. Gruppene har et særlig ansvar for å bidra til kompetanseutvikling, fremme lik og god samhandling internt og med aktørene.
- Domstolen opplever at felles fag-/ressursgrupper bidrar til kompetanseheving, likere saksbehandling og praksis. Gruppene bidrar til økt systematisk erfaringsdeling for både dommere og saksbehandlere.
- Det er utarbeidet felles retningslinjer/rutiner på de fleste saksområdene. Dette sikrer likere behandling av sakene, gir bedre saksflyt og mer forutsigbarhet for brukerne.
- Domstolen har gjennomført flere kompetansetiltak med både interne og eksterne bidragsyttere. I tillegg til fagseminarer/fagdager har domstolen faste digitale møtearenaer for hhv dommere, saksbehandlere og grupper av medarbeidere (eksempelvis rettet mot en bestemt faggruppe eller dommerfullmektiggruppen). Det er laget et program for høsten 2022 med fokus på et styrket fagmiljø.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Flere saker har kommet opp raskere ved å bruke dommere fra andre rettssteder på tidspunktene hvor aktørene kan stille. Dette er særlig tydelig på fristsakene. Man har en nedgang i fristbrudd fra rundt 70% til ca 43%. Brukerne har unngått at saker blir avlyst der en dommer har fått forfall. Flere rettssaler og meklingsrom gir større fleksibilitet for beramning. Ingen melder at reiseavstand er et problem

SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

der saker flyttes. Begjæringer om rekonstruksjon kan behandles i egen tingrett, i stedet for å bli overført til Oslo.

- For tingretten og medarbeiderne: Større fleksibilitet og mer robust domstol. Man har kunnet behandle alle sakstyper uavhengig av fravær. Saksbehandlere har samme fagkompetanse uavhengig av rettssted og jobber sammen om saksporteføljen. Saker har kommet opp tidligere, og det har ikke vært avlysninger eller utsettelse som følge av interne forhold. Noen synes det er en belastning å ha rettsmøter et annet sted og at arbeidsuken er mer uforutsigbar. Andre gir tilbakemeldinger om avveksling, mulighet for justert portefølje, fordypning, nye impulser, og en opplevelse av å bidra til et best mulig domstoltilbud for brukerne.

SØR-ROGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
STAVANGER	○ Sørenskriver	38,2 (16 dommere, 3 dmf.)	Stavanger, Sola, Randaberg, Strand, Hjelmeland og Kvitsøy
SANDNES	● Nestleder ● Adm. sjef ● Seksjonssjef	22,1 (8 dommere, 2 dmf.)	Sandnes, Hå, Klepp, Time og Gjesdal
EGERSUND	● Rettsstedsansvarlig	3,8 (2 dommere)	Eigersund, Sokndal, Lund, Bjerkreim og Sirdal

Rettsstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedsansvarlig i Egersund og har dermed ledelse ved alle tre rettsstedene.

SØR-ROGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse og ansatte (ved sine tillitsvalgte)

Domstolleder og tillitsvalgte fra NTL, Parat og Dommerforeningen ved Sør-Rogaland tingrett har avgitt felles høringsuttalelse til støtte for å beholde dagens domstolstruktur. Ingen ansatte i tingretten har tilkjennegitt et ønske om reversering. Deres oppsummerte vurdering er at dagens desentraliserte løsning har styrket rettssikkerheten og tilbudet til befolkning og næringsliv i hele rettskretsen, blant annet gjennom styrking av rettssted Egersund og forbedret saksbehandlingstid ved rettssted Sandnes. Dommerforeningen ved Sør-Rogaland tingrett har avgitt et eget høringssvar i tillegg til fellesuttalelsen omtalt ovenfor, der de også gir uttrykk for støtte til dagens domstolstruktur.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Rogaland statsadvokatembeter ønsker å beholde dagens domstolstruktur, og peker blant annet på at de positive tilbagemeldingene fra domstolene hittil tyder på at reformen virker etter sin hensikt. Embetet har også et klart inntrykk av at saker berammes raskere enn tidligere i regionen, blant annet på grunn

av omdisponering av ressurser mellom rettssteder, og at det nå kan arbeides mer systematisk med kompetanseutvikling i tingretten(e).

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens domstolstruktur. Advokatforeningen Sør-Rogaland krets ønsker også å beholde strukturen, og peker på at særlig tingrettens minste rettssted, Egersund, etter deres syn har blitt styrket av reformen.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Sør-Rogaland tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Sør-Rogaland tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens domstolstruktur. Dommerforeningen ved Sør-Rogaland tingrett har avgitt høringssvar, se ovenfor.

Kommunene i kretsen

- Alle 16 kommuner i kretsen til Sør-Rogaland tingrett har avgitt felles høringssvar til støtte for å beholde dagens domstolstruktur i sin nåværende form.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved andre rettssteder 24 dager i juni og 32 dager i september. Forflytningene gikk begge veier; fra mindre til større rettssteder og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til annet rettssted i juni og 1 sak er flyttet i september, og da på grunn av manglende rettssalskapasitet ved det minste rettsstedet.
- Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

SØR-ROGALAND TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at kollegaer i større grad tenker «vi og oss», som bidrar til en mer effektiv utnyttelse av ressursene og ansatte som er fornøyde med faglig utvikling og fellesskap. Særlig gjelder dette dommerne ved de to minste rettsstedene, som ikke har hatt anledning til sammenlignbare opplegg tidligere.
- Alle faggruppene er nå etablert og aktive. Disse består av dommere på tvers av rettsstedene - noen rene faggrupper og andre også tildelingsgrupper.
- Saksbehandler-team etter fagområder, på tvers av rettsstedene og tilsvarende faggruppene for dommere, er opprettet.
- Fagsamlinger for hhv. saksbehandlere og dommere, herunder fagsamling for dommere annenhver onsdag i utvidet lunsj.
- Dommerne i Egersund har fast straffesaksturnus i Sandnes for å få tilstrekkelig antall saker og få bedre tilhørighet i et større faglig miljø.
- For dommerne ved de minste rettsstedene gir det et kompetanseløft å delta i dømmende virksomhet andre steder.
- Rettsmeklingsgruppe er satt sammen på tvers.
- Det er innført spesialisering på flere rettsområder: Rettsmekling, skjønn, småkrav, tvang/gjeld, skifte/konkurs, oppnevninger i straffesaker og behandling av større kommersielle tvister/”storkrav”.

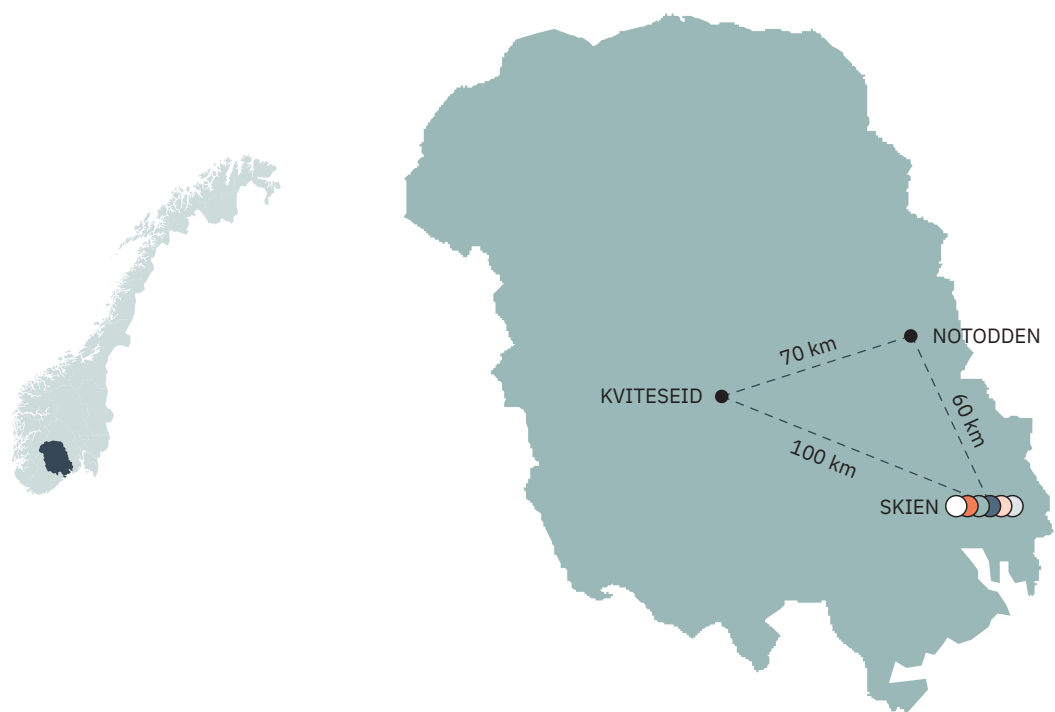
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.
- Det er etablert seksjonsleder for saksbehandler-teamene ved rettsavdeling Sandnes/Egersund, og tilsvarende i Stavanger. I tillegg er det en seksjonsleder på tvers av alle rettsstedene for fellestjenester og administrasjon.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Vesentlig redusert saksbehandlingstid i straffesakene og raskere behandling av hastesaker. Bedre utnyttelse av dommerkapasiteten på tvers av rettsstedene, og bedre utnyttelse av fasiliteter, gir færre utsettelse og kortere saksbehandlingstid. Stort fagmiljø. Bedre erfarings- og kunnskapsdeling på særlig barnerett- og barnevernsområdet har hatt betydning i enkeltsaker.
- For tingretten og medarbeiderne: Det betyr mye for medarbeiderne å jobbe på tvers av rettsstedene. Det gir fleksibilitet og man samhandler mer og mer. Det er liten motstand mot å ta saker/arbeide ved andre rettssteder, og flere dommere ber om å få saker andre steder. Man har en delt sentralbordløsning, saksbehandler-team på tvers av rettsstedene og fra slutten av 2022 skal alle skifte-, tvang-, konkurs- og gjeldssaker saksbehandles på tvers av rettsstedene. Dommerne ser stor verdi i å «dra lasset sammen», og det gir en egen stolthetsfølelse å være del av et team som sammen klarer å løse forventingen fra lovgiver og samfunn om å levere riktige avgjørelser til rett tid. Ingen av de to minste rettsstedene klarte dette før strukturendringen. Domstolen opplever at man er klart mindre sårbare og utvilsomt mer effektive, jf. betydelig nedgang i saksbehandlingstid i straffesakene.

TELEMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
KVITSEID		4,0 (1 dommer, 1 dmf.)	Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje
NOTODDEN		5,7 (2 dommere, 1 dmf.)	Notodden, Midt-Telemark, Tinn og Hjartdal
SKIEN	Sørenskriver Nestleder Adm. sjef Seksjonssjef	27,0 (8 dommere, 3 dmf.)	Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nome

Rettstedsansvarlig

Av ulike årsaker avventer domstolen å konkludere med om det skal etableres rettsstedsansvarlig.

TELEMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Domstolens ledelse ønsker å beholde dagens struktur. Det pekes særlig på at reformen har medført utjevning av de ansattes arbeidsbelastning, mindre sårbarhet ved sykdom og inhabilitet, tilsynelatende hurtigere saksavvikling, og vesentlig bedre muligheter for faglig utvikling og eventuelt mild spesialisering. Av utfordringer pekes det på avstanden mellom rettsstedene, etablering av felles rutiner og begrensningene nærhetsprinsippet legger på mulighetene for å planmessig flytte rettsmøter mellom rettsstedene. Ved eventuell reversering anbefales en todeling til Øvre Telemark tingrett (rettsstedene Notodden og Kviteseid) og Nedre Telemark tingrett (rettssted Skien), da rettsstedene Notodden og Kviteseid er for små til å fungere som fullverdige tingretter hver for seg.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De ansatte i tingretten synes å være delt når det kommer til strukturspørsmålet. Dommerne ved rettssted Notodden og Skien (organisert i Dommerforeningen) ønsker at dagens struktur videreføres, og peker på bedre ressursutnyttelse, sterkere fagmiljø, mindre sårbarhet

for sykdom og enklere håndtering av habilitetskonflikter. Saksbehandlerne ved rettsstedene Notodden og Kviteseid, samt embetsdommeren på Kviteseid, støtter reversering, men ønsker felles ledelse for Aust-Telemark og Vest-Telemark tingrett, eventuelt en sammenslåing av disse to til Øvre Telemark tingrett (inkludert tilførsel av en kommune fra Nedre Telemark til hvert tingrett/rettssted). Begrunnelsen er at intensjonen om styrket ledelse og faglig utvikling ikke oppleves å være innfridd, at de geografiske avstandene mellom rettsstedene er store, og en opplevelse av at rettsstedene ikke er reelt likestilte.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter stiller seg positive til dagens struktur, og fremhever blant annet raskere beramning av både fristsaker og andre saker, enklere og mer strukturert samhandling med tingrettene, og organisering av felles faglige seminarer for aktører i sin region.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Telemark krets viser til at det er engasjement for reversering fra advokater i Øvre Telemark, og ønsker av denne grunn to tingretter i Telemark – Øvre og Nedre.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO ber om at reversering vurderes for Telemark tingrett, basert på sine lokale tilbakemeldinger. Det samme gjør NTL. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Telemark tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Telemark tingrett har 15 av 17 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

TELEMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- Syv ønsker reversering (Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord, Tokke, Vinje).
- Syv vil beholde dagens struktur (Bamble, Kragerø, Midt-Telemark, Nome, Porsgrunn, Siljan, Skien).
- En tar ikke stilling til spørsmålet (Hjartdal).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved andre rettssteder 25 dager i juni og 33 dager i september. Forflytningene gikk fra Notodden til Skien (16+24), fra Kviteseid til Skien (4+4), fra Kviteseid til Notodden (4+4), fra Skien til Notodden (1) og fra Skien til Kviteseid (1).
- I samme rapportering oppgir domstolen at den ikke har flyttet noen saker til andre rettssteder i juni og at 3 saker er flyttet i september.
- Domstolen har i økende grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Fagmiljøet er styrket, og det oppleves en positiv innstilling både hos dommere og saksbehandlere.
- Det er etablert faggrupper for saksbehandlere og dommere. Blant faggruppelederne er alle rettssteder representert.
- Opplæring på IKT på alle rettssteder.
- Dommerlunsjer på tvers av rettssteder.
- Plan om faste fagsamlinger lokalt og regionalt
- Det er ikke innført spesialisering, men det vurderes.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at en dommerfullmektig har hatt fire barnevernssaker og fem foreldretvistsaker i perioden. Han er erfaren og har jobbet flere år med slike saker som advokat. To andre dommerfullmektiger har til sammen hatt ni saker. Begge er erfarne og er vurdert som egnet av tidligere sorenskriver.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Sakene har kunnet komme opp raskere. Økt fleksibilitet på hvor saken skal gå, f.eks. hvor alle parter bor et annet sted enn der saken hører hjemme. Bedre digital bistand ved de små rettsstedene.
- For tingretten og medarbeiderne: Det oppleves gjennomgående positivt å ta saker/arbeide ved andre rettssteder, selv om det gir økt reisebelastning. Faglig bra for dommerfullmektiger ved små rettssteder.

TRØNDELAG TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
NAMSOS		5,0 (2 dommere)	Namsos, Lierne, Raarvikhe (Røyrvik), Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Leka og Nærøysund
STEINKJER		17,0 årsverk (5 dommere, 2 dmf.)	Steinkjer, Meråker, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Snåase (Snåsa) og Inderøy
TRONDHEIM	Sorenskriver Nestleder Adm. sjef	46,0 (16 dommere, 5 dmf.)	Trondheim, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Melhus, Sakun, Malvik, Selbu, Tydal, Heim, Orkland og Rindal
BREKSTAD		5,0 (2 dommere)	Frøya, Osen, Indre Fosen, Hitra, Ørland og Åfjord

Felles ledelse siden 2018 mellom tidligere Fosen tingrett (Brekstad) og Sør-Trøndelag tingrett (Trondheim).

Rettstedsansvarlig

Domstolen har tillitsvalgte og verneombud ved samtlige rettssteder. Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlige, noe samtlige tillitsvalgte og verneombud er enige om at de ikke ønsker.

TRØNDELAG TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledelsen fraråder reversering, og mener det er for tidlig å evaluere behovet for eventuelle justeringer. I etableringsåret for den nye strukturen oppnådde den nye tingretten bedre resultat enn det de fire tidligere tingrettene klarte, og resultatene er enda bedre i 2022. I tillegg yter tingretten domstolstjenester med høyere kvalitet i hele rettskretsen gjennom et forutsigbart og likt tilbud, som ivaretar behovet for bedret ressursutnyttelse i sterkere fagmiljøer med videreført lokal forankring på de fire rettsstedene. En annen organisering enn nåværende eller tidligere struktur er ikke utredet, og det foreligger ikke et forsvarlig grunnlag for å beslutte et kompromiss med to tingretter i Trøndelag, slik noen har tatt til orde for. Den nye strukturen har styrket distriktsprofilen i domstolen, blant annet har tingretten fått på plass nye faste dommerembeter ved de to minste rettsstedene. En reversering vil nødvendigvis sette arbeidsplassene i distriktet i fare om kort tid.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Det er delte oppfatninger blant de ansatte. Saksbehandlerne ved Brekstad ønsker å opprettholde et eget rettssted på Brekstad, og tar ikke stilling

til om en egen Fosen tingrett er ønskelig eller ikke. På vegne av flertallet av embetsdommerne tar lokal tillitsvalgt for Dommerforeningen til orde for to selvstendige tingretter i Trøndelag. Hvis det ikke er politisk flertall for to tingretter, ønsker flertallet av dommerne at dagens struktur opprettholdes. Dette med unntak av dommerne på Steinkjer, som i så fall ønsker full reversering. Fire av dommerne ved rettssted Trondheim har i et eget høringssvar gitt uttrykk for at de ønsker dagens struktur videreført. Dommerne sett under ett fremhever i korte trekk mangelen på fast stedlig ledelse og økt reisebelastning som utfordrende. Som positive sider av strukturen fremheves mer ensartet tilbud til brukerne, utjevnet saksbehandlingstid og bedre ressursutnyttelse, og muligheten for moderat spesialisering.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Trøndelag statsadvokatembeter viser til en rekke positive erfaringer med reformen så langt, og frykter at en reversering vil forsinke og vanskeliggjøre en nødvendig modernisering.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Medlemmene av Advokatforeningen Trøndelag krets har gitt ulike innspill til reverseringsspørsmålet, noen for og noen mot, og enkelte foreslår en todeling med rettsstedene Namsos og Steinkjer som én domstol og Brekstad og Trondheim som den andre.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Trøndelag tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Trøndelag tingrett. Parat ber om at reversering eller andre tiltak vurderes for Trøndelag tingrett, basert på sin medlemsundersøkelse. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Trøndelag tingrett har 20 av 38 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner:

TRØNDELAG TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- 17 ønsker reversering (Flatanger, Frøya, Grong, Høylandet, Inderøy, Leka, Lierne, Namsos, Namsskogan, Nærøysund, Osen, Overhalla, Røyrvik, Snåsa, Steinkjer, Verdal, Ørland).
- Tre ønsker å beholde dagens struktur (Hitra, Levanger, Trondheim).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved andre rettssteder 57 dager i juni og 29 dager i september. Forflytningene gikk begge veier; fra mindre rettssteder til større og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den til sammen har flyttet 5 saker til andre rettssteder i juni og ingen saker i september.
- Domstolen har i svær stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.
- Det er utarbeidet en bacheloroppgave «Har domstolsreformen lyktes i Trøndelag tingrett?» av Magnus Bjørkeng Aaløkken, student i statsvitenskap, offentlig politikk og administrasjon (OPA) ved NTNU. Konklusjonen i avhandlingen er at domstolen oppfyller målsetningene / behovene den endrede tingrettsstrukturen skulle ivareta, og at de minste rettsstedene har de største fordelene av den nye organiseringen.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at ny domstolstruktur fører til at tingretten er mindre sårbar, mer effektiv og at saker gjennomføres mer tillitsvekkende til brukernes beste. Felles rutinebeskrivelser sikrer lik og forutsigbar praksis. Det er blitt jevnere arbeidsbelastning på medarbeiderne, også fordi saker så langt det lar seg gjøre fordeles uavhengig av dommerens og saksbehandlerens geografiske kontorsted. Dette skaper en helt ny fleksibilitet og mer rasjonell arbeidsform enn det som før var mulig.
- Dommerne er delt inn faggrupper på tvers av geografi, som gir sterkere fagmiljøer og moderat spesialisering. Domstolen har ni faggrupper. Å opprette ytterligere en faggruppe for skjønnssaker er under vurdering. Faggruppene jobber godt. Domstolen har etablert fire saksbehandlersteam med hver sin teamkoordinator som styrer hvert sitt saksbehandlersteam.
- Dommerne møtes ukentlig og har 6-7 dommermøter i året, samt fagdager med alle medarbeidere.
- Saksbehandlerne er delt inn i team med spesialisering for alle, også disse på tvers av geografi. Det gjennomføres regelmessig internseminarer, saksbehandlermøter mv.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Domstolen har svært få avlysninger av saker - i tilfelle avlysning gjelder dette årsaker utenfor domstolen. Når både dommere og saksbehandlere er fleksible og jobber sammen gir dette god gevinst for brukerne. Dette gjelder alle sakstyper. Alle konkurssaker gjennomføres eksempelvis digitalt ved at dommeren sitter på sitt kontor, og partene kan enten koble seg opp digitalt fra tinghuset på rettsstedet de hører til, eller delta annetsteds fra.

TRØNDELAG TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Saker med fysiske rettsmøter gjennomføres ved det rettsstedet der saken før sammenslåingen ville «hørt hjemme». Behandling av saker ved andre rettssteder skjer kun etter felles ønske fra aktørene, og domstolen aksepterer kun helt unntaksvis å flytte saker. Tingretten unngår bruk av dommerfullmektiger i barnelovsaker og barnevernssaker. Tingretten har lagt til rette for økt bruk av mekling i norddelen av fylket.

- For tingretten og medarbeiderne: Det gir generelt god samhandling og lik praksis at medarbeidere tar saker/arbeider med saker ved alle rettssteder. Saksbehandlerne jobber i team på tvers av rettsstedene. Saksbehandlerne har saker på alle fire rettssteder, uavhengig av hvor de selv har kontorsted. Dommere ved alle fire rettssteder har i perioden hatt saker ved andre rettssteder enn der de har kontorsted. Medarbeiderne er motiverte for å jobbe sammen. Dette gir en bedre faglig utvikling og like rutiner som gjennomføres ved alle rettssteder. I tillegg har domstolen faggrupper med dommere og saksbehandlere som sørger for god faglig utvikling, utvikling av rutiner mv.

VESTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

 2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
ALTA	Sorenskriver Adm. sjef	7,7 (2 dommere, 1 dmf.)	Alta, Kvænangen og Loppa
HAMMERFEST	Rettsstedsansvarlig	5,6 (1 dommer, 2 dmf.)	Hammerfest, Hasvik, Måsøy, Nordkapp og Porsanger

Felles ledelse siden 2019 mellom tidligere Alta tingrett og Hammerfest tingrett.

Rettsstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedansvarlig i Hammerfest og har dermed ledelse ved begge rettssteder.

VESTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Sorenskriveren har avgitt høringssvar på vegne av alle ansatte ved tingretten. Ledelsen og øvrige ansatte ved tingretten ønsker å beholde dagens domstolstruktur. Det pekes særlig på sammenslåingen har gitt økt fleksibilitet, mindre sårbarhet for fravær og sykdom, og sikring av kompetanseutvikling blant de ansatte.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Ansatte og tillitsvalgte er enige om at de ønsker å beholde dagens struktur, se ovenfor.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Troms og Finnmark statsadvokatembeter peker på at beslutningsgrunnlaget for en eventuell reversering er svakt, viser til positive erfaringer med reformen og foreslår at dagens struktur opprettholdes.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre støtter dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Vestre Finnmark tingrett.

- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Vestre Finnmark tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Vestre Finnmark tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullm ktigforeningen nasjonalt støtter dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt eget høringssvar knyttet til Vestre Finnmark, men tillitsvalgte og medlemmer har gitt felles høringssvar sammen med øvrige ansatte, se ovenfor.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Vestre Finnmark tingrett har syv av åtte kommuner avgitt felles høringssvar, og tre av disse har avgitt egne høringssvar i tillegg.

- Kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger ønsker å beholde dagens struktur.
- Kvænangen kommune har ikke avgitt høringssvar.

Særlig om samisk dimensjon og Porsanger kommune

Porsanger kommune ønsker fortsatt å tilhøre Vestre Finnmark tingrett. Vestre Finnmark tingrett mener at Porsanger kommunes eget ønske bør tillegges vekt, og peker på at kommunens tilhørighet til Vestre Finnmark tingrett bidrar til å styrke ivaretagelsen av den samiske dimensjon i rettskretsen. Indre og  stre Finnmark tingrett ønsker overføring av Porsanger til rettssted Tana, som tidligere. Det samme gjør forskergruppa for same- og urfolksrett ved Universitetet i Tromsø. LO, NTL og Parat uttrykker støtte til overføring. Sametinget synes ikke å ha tatt endelig stilling til reverseringsspørsmålet og spørsmålet om Porsanger i høringsrunden. Norges institusjon for menneskerettigheter understreker at Porsangers befolkning har rett til å bruke samisk språk i rettsvesenet, og at dette må sikres uansett hvilken krets kommunen tilhører – og at dette eksempelvis kan skje gjennom overføring av kommunen til Indre og Finnmark tingrett, eller gjennom ordninger for overføring av samiske saker.

VESTRE FINNMARK TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 7 dager i juni og 11 dager i september. Forflytningene gikk begge veier mellom de to rettsstedene.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den har ikke flyttet noen saker til annet rettssted i juni og september.
- Domstolen har i svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at ny domstolstruktur gir bedre ressursutnyttelse og kompetanseheving, bedre faglig oppdatering og raskere implementering av endringer.
- Fagsamlinger både for dommere og saksbehandlere.
- Det er innført mild spesialisering innen flere saksområder. Siden undersøkelsen i februar er det innført spesialisering i barnesaker.

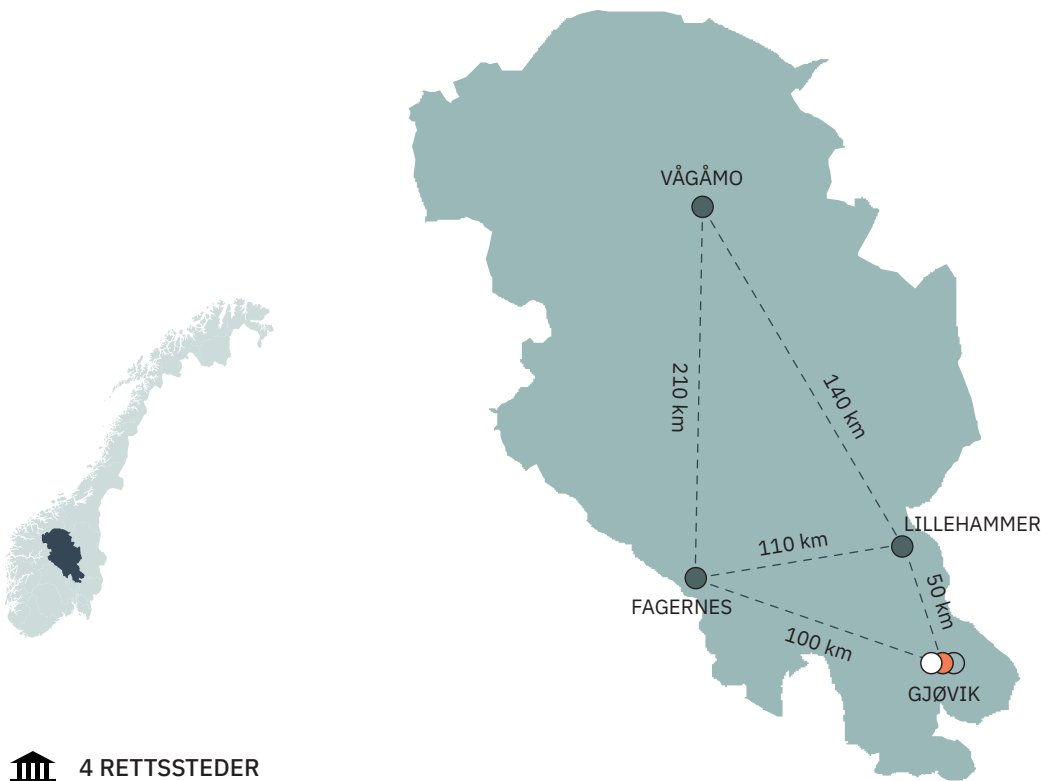
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.
- Det er etablert en faggruppeleder for konkurssaker i Alta.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Saker blir behandlet raskere og på en bedre måte. Mandag i en uke gjennomfører en dommer i Hammerfest enedommersaker fra Alta og Hammerfest. Mandag i neste uke gjennomfører en dommer i Alta enedommersaker i Alta og Hammerfest. Er det en dommer i Alta som har enedommer-dag, tar hen sakene fra Hammerfest digitalt.
- For tingretten og medarbeiderne: Det virker som at alle setter pris på miljøforandringene ved å ta saker/arbeide ved det andre rettsstedet. Bra motivasjon, god kompetanseutveksling og ressursutnyttelse.

VESTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

4 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
FAGERNES	● Rettsstedsansvarlig	4,0 (1 dommer, 1 dmf.)	Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slindre, Øystre Slindre og Vang
LILLEHAMMER	● Rettsstedsansvarlig	7,0 (3 dommere)	Lillehammer, Sør-Fron, Ringebu, Øyer og Gausdal
VÅGÅMO	● Rettsstedsansvarlig	4,0 (1 dommer, 1 dmf.)	Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron og Sel
GJØVIK	○ Sorenskriver ● Nestleder ● Adm. sjef	16,4 (5 dommere, 1 dmf.)	Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Gran, Søndre Land og Nordre Land

Felles ledelse siden 2017 mellom tidligere Nord-Gudbrandsdal tingrett (Vågåmo) og Sør-Gudbrandsdal tingrett (Lillehammer).

Rettsstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedansvarlige ved de tre rettsstedene uten formell ledelse.

VESTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledergruppen og de tillitsvalgte for Dommerfullmektigforeningen, NTL og Parat Gjøvik har avgitt felles høringssvar, der det fremgår at et flertall på 19 av 30 ansatte ønsker å beholde dagens domstolstruktur. Ni ønsker endring, mens to er nøytrale. Det fremheves at dagens struktur gjør driften ved de fire rettsstedene mer effektiv og fleksibel, og mindre sårbar. Det pekes blant annet på at de minste rettsstedene er sikret minimumsbemanning, bedre ressursutnyttelse synes allerede å ha gitt positiv effekt på den samlede saksbehandlingstiden, fagmiljøene er større og bedre, og felles rutiner sikrer i større grad likebehandling.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Blant dommere organisert i Dommerforeningen er meningene delte mellom støtte, motstand og nøytralitet til forslaget om reversering. Alle ansatte – dømmende og administrativt - ved rettssted Lillehammer, unntatt én, ønsker reversering av domstolstrukturen. Hovedbegrunnelsen for dette er knyttet til de store geografiske avstandene mellom rettsstedene og ellers innad i rettskretsen, at antallet rettssteder er for mange for én ledelse, og at rettsstedene ikke oppleves som likestilte. De ansatte støtter opprettholdelse av et samarbeid med rettssted Vågå, eventuelt som en

felles domstol i Gudbrandsdalen. Etter høringsrunden har andelen ansatte ved rettssted Lillehammer som ønsker reversering minket. Av ansatte ved rettssted Vågå ønsker et flertall reversering, med tilsvarende begrunnelse som ansatte ved rettssted Lillehammer.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Hedmark og Oppland statsadvokatembeter er av den oppfatning at domstolsreformen virker etter sin hensikt, og peker blant annet på bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet totalt sett, mulighet for bedre samkjøring og kommunikasjon mellom etatene, og en oppfatning av at domstolenes ledelse er mer profesjonalisert. Statsadvokatembetet presiserer at det anses viktig at alle rettsstedene opprettholdes, også på sikt.
- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Oppland krets ønsker å beholde dagens struktur. Lokallaget peker på reformen har fått virke for kort til at man kan trekke konklusjoner om virkningene, men at enkelte advokater allerede har merket økt fleksibilitet ved beramming av rettssaker, og at ingen advokater i kretsen har meldt om negative konsekvenser av reformen så langt.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Vestre Innlandet tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Vestre Innlandet tingrett. Parat har bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt ønsker å beholde dagens struktur. Dommerforeningen ved sin lokale tillitsvalgte har avgitt eget høringssvar, se ovenfor under «Ansatte».

Kommunene i kretsen

I kretsen til Vestre Innlandet tingrett har 13 av 24 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- 10 ønsker reversering (Dovre, Gausdal, Lesja, Lom, Sel, Skjåk, Vestre Slidre, Vågå, Øyer, Øystre Slidre).

VESTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

- Tre ønsker å beholde dagens struktur (Nord-Aurdal, Nord-Fron, Sør-Aurdal).

Etnedal og Vang har behandlet spørsmålet i kommunestyremøte og ønsker å beholde dagens struktur, men har ikke inngitt høringssvar. Fire av seks kommuner i Valdres ønsker altså å beholde dagens struktur.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 10 dager i juni og 16 dager i september. Forflytningene gikk begge veier; fra mindre rettssteder til større og omvendt.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den til sammen har flyttet 1 sak til andre rettssteder i juni og 2 saker i september.
- Domstolen har i liten grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at ny domstolstruktur har gitt sterkere fagmiljøer, som bedrer saksbehandlingen for både dommere og saksbehandlere.

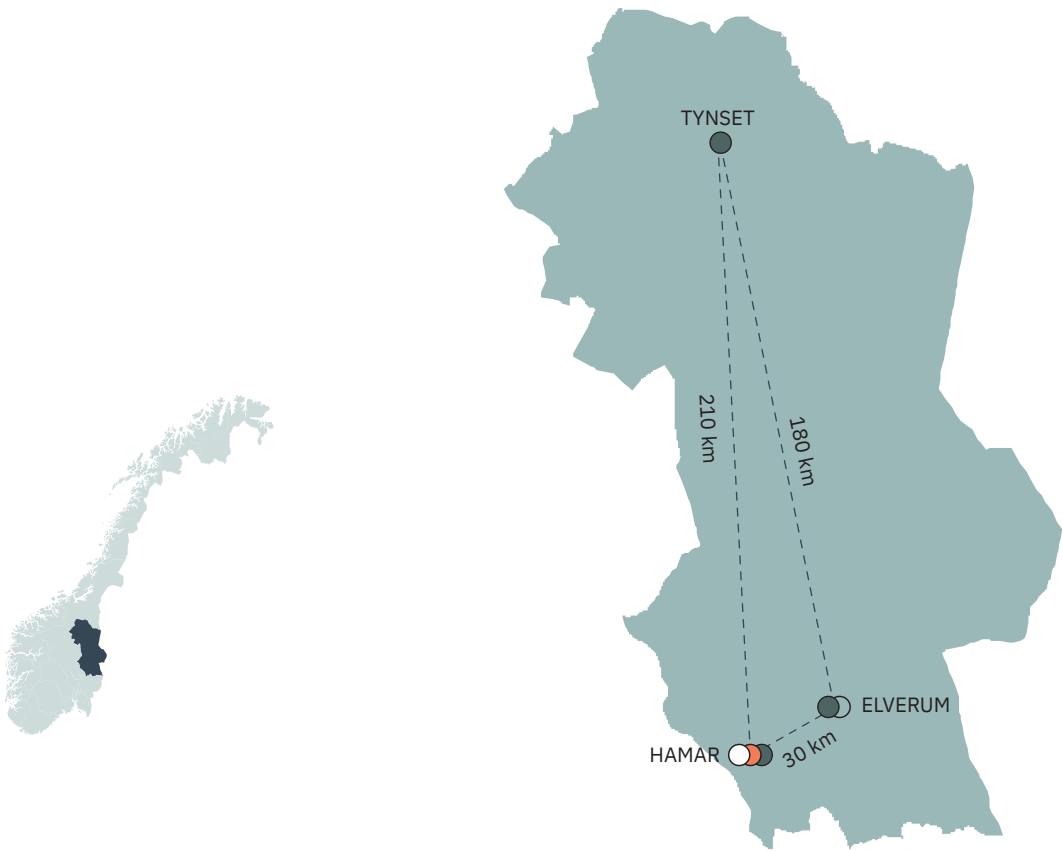
- Det er opprettet faggrupper med dommere og saksbehandlere innenfor alle saksområder. Disse har utarbeidet felles rutiner og retningslinjer. Medarbeiderne har utviklet sin kompetanse gjennom arbeidet i faggruppene, og ved å ha et større arbeidsmiljø og flere å diskutere faglige spørsmål med. Dette har igjen ført til en bedre og mer effektiv behandling av sakene i hele rettskretsen.
- Digitale dommerlunsjer med faglige diskusjoner annenhver tirsdag. De fungerer bedre nå ettersom man er blitt mer vant til å ha digitale møter.
- Det er innført spesialisering innenfor flere saksområder.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.
- Det er etablert en faggruppeleder/fagkoordinator ved rettssted Gjøvik.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Man har benyttet dommere fra andre rettssteder i 16 saker. Sakene ville ikke ha blitt avviklet, og måtte ha blitt berammet/ omberammet til et senere tidspunkt, dersom dommerne ikke hadde behandlet saker på andre rettssteder enn sitt eget kontorsted. Det gjelder ulike typer saker, blant annet en barnevernssak, samt straffesaker. Det oppleves greit at saker flyttes til andre rettssteder. Dommere med erfaring fra store entreprisesaker har klart å få til minnelige ordninger i flere saker. Videre har man en viss spesialisering når det gjelder skjønn, og en dommer i Vågå avholdt et skjønn ved rettssted Lillehammer. Det har vært positivt for brukerne at sakene har blitt behandlet raskere, og med en dommer med en viss spesialkompetanse i skjønnssaken.
- For tingretten og medarbeiderne: De dommerne som har behandlet saker på andre rettssteder synes det har vært positivt og hyggelig å utvide arbeidsmiljøet. Det har vært en avlastning for saksbehandlerne at saksbehandlere fra andre rettssteder har behandlet saker fra andre rettssteder enn sitt eget.

ØSTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
HAMAR	Sorenskriver Nestleder Rettsstedsansvarlig	16,2 (5 dommere, 1 dmf.)	Hamar, Ringsaker, Løten og Stange
ELVERUM	Adm. sjef Rettsstedsansvarlig	9,7 (3 dommere, 1 dmf.)	Åsnes, Våler, Elverum, Trysil og Åmot
TYNSET	Rettsstedansvarlig	4,0 (2 dommere)	Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os

Felles ledelse siden 2018 mellom tidligere Nord-Østerdal tingrett (Tynset) og Sør-Østerdal tingrett (Elverum).

Rettsstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedansvarlige ved alle tre rettsstedene.

ØSTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse og ansatte (ved sine tillitsvalgte)

Domstolleder og de tillitsvalgte for Parat, NTL, Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen er enige om at dagens domstolstruktur fungerer godt og bør opprettholdes. Det pekes blant annet på økt fleksibilitet i saksavviklingen og frigjøring av ressurser til systematisk kompetansearbeid og profesjonalisering av ledelsen. At de ansatte og ledelsen sitter spredt på ulike rettssteder anses som en utfordring som domstolen er i stand til å imøtegå på en god måte. De tillitsvalgtes syn har bred forankring hos de ansatte. Kun én av 31 ansatte ønsker reversering.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Påtalemyndigheten: Hedmark og Oppland statsadvokatembeter er av den oppfatning at domstolsreformen virker etter sin hensikt, og peker blant annet på bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet totalt sett, mulighet for bedre samkjøring og kommunikasjon mellom etatene, og en oppfatning av at domstolenes ledelse er mer profesjonalisert. Statsadvokatembetet presiserer at det anses viktig at alle rettsstedene opprettholdes, også på sikt.

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen Hedmarken krets ønsker også å beholde dagens struktur. Den anses som en klar forbedring, blant annet gjennom bedre ressursbruk og forhindring av lokale forskjeller på praksis og rutiner som aktører og brukere møter i domstolene.
- Arbeidslivsorganisasjoner: LO har ikke bedt om reversering for Østre Innlandet tingrett. NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Østre Innlandet tingrett. Parat har ikke bedt om reversering. Ledelsen i Dommerforeningen og Dommerfullmektigforeningen nasjonalt er mot reversering. Dommerforeningens lokallag har gitt tilleggskommentarer til domstolens felles høringssvar, til støtte for dagens struktur.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Østre Innlandet tingrett har 12 av 17 kommuner avgitt høringssvar, enten alene eller sammen med andre kommuner. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Fem ønsker reversering eller endring (Os, Rendalen, Tolga, Tynset, Våler).
- Syv ønsker å beholde dagens struktur (Alvdal, Elverum, Folldal, Hamar, Løten, Ringsaker, Stor-Elvdal).

ØSTRE INNLANDET TINGRETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at dommere/dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen ved annet rettssted 23 dager i juni og 27 dager i september. Forflytningene gikk fra Elverum til Hamar.
- I samme rapportering oppgir domstolen at den til sammen har flyttet 4 saker til andre rettssteder i juni og 3 saker i september.
- Domstolen har fra og med september 2022 lagt om arbeidsfordelingen blant saksbehandlerne slik at de løser oppgaver på tvers av rettsstedene. Erfaringen så langt er økt fleksibilitet, mindre sårbarhet og bedre ressursutnyttelse.
- Bruk av dommerne på tvers av rettsstedene gir en bedre ressursutnyttelse, økt fleksibilitet og jevnere saksfordeling.

Fagmiljøer

- Det er etablert faggrupper på tvers av rettsstedene.
- Mer spesialiserte fagteam for saksbehandlerne og fagdiskusjoner og fagsamarbeid på tvers av rettsstedene.
- Egne fagdager for dommere og saksbehandlere.
- Siden forrige undersøkelse er det innført lett spesialisering innen

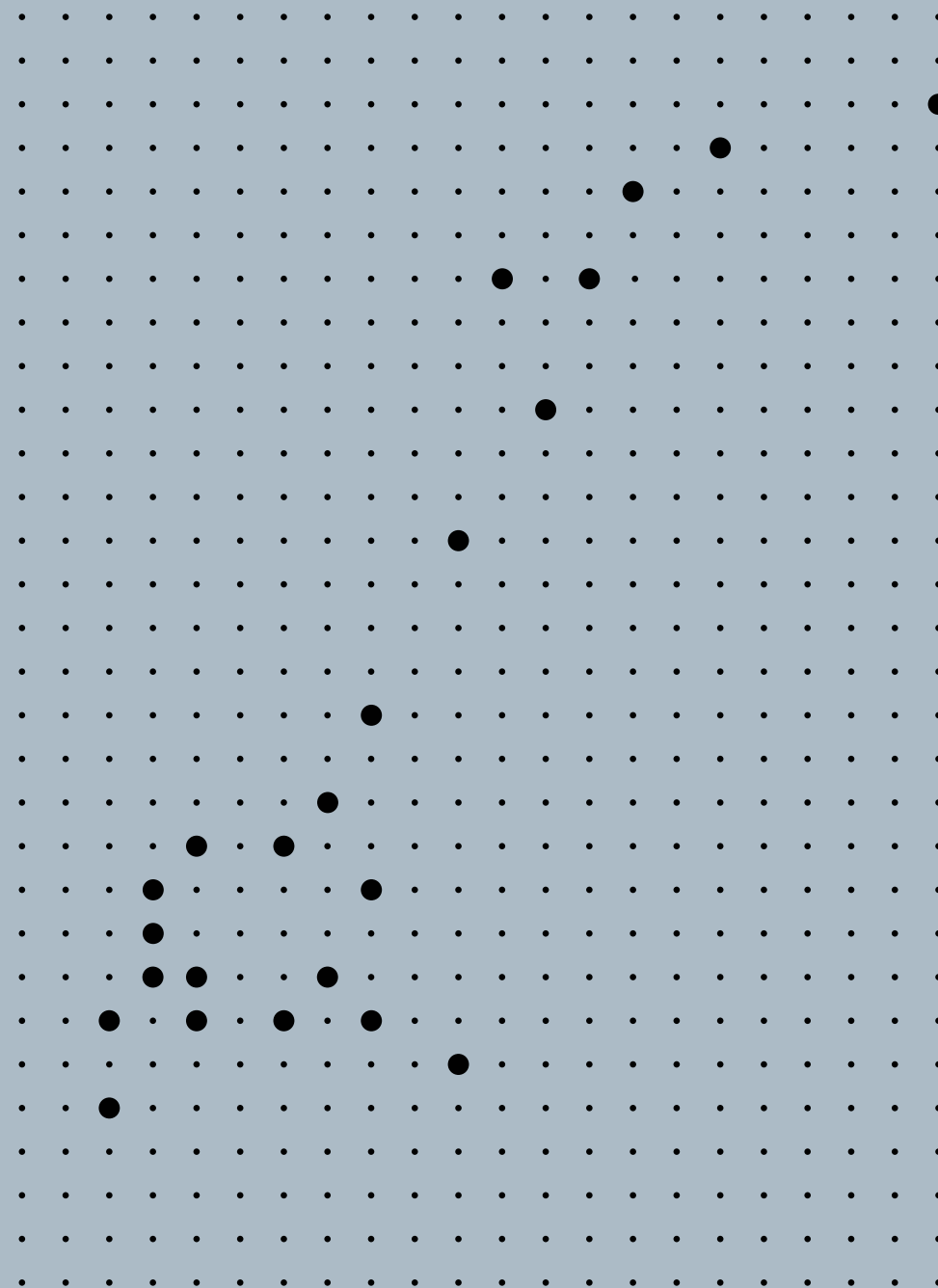
rettsmekling. Rettsmeklingsprosenten er økt.

- En nestleder med særlig ansvar for kompetanseutvikling har bidratt til større fokus på kompetansearbeidet.
- Felles kompetansedager, dommermøter og saksbehandlermøter er etablert og gjennomføres systematisk.
- I siste undersøkelse rapporterte domstolen at ingen barnevernssaker eller foreldretvister er blitt behandlet av dommerfullmektiger.
- Fagansvarlige saksbehandlere sitter på Hamar. Fagansvar for dommerne er fordelt mellom Hamar og Elverum.

Brukere og medarbeidere

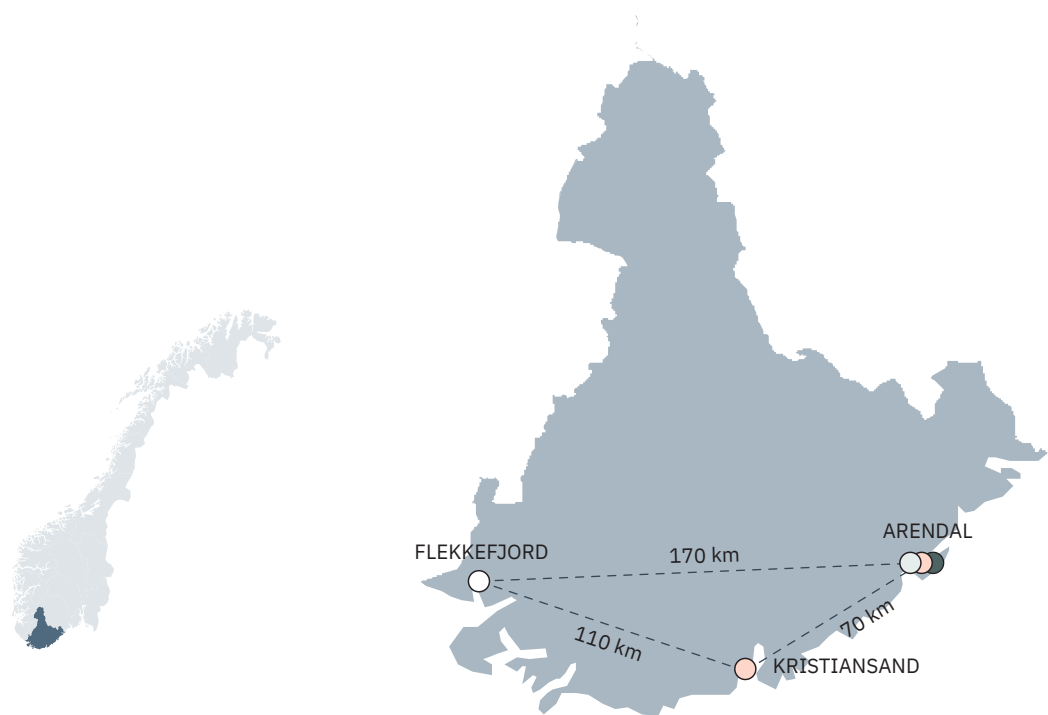
- For brukerne: At sakene kan behandles ved andre rettssteder betyr raskere berammelse, større tilgang på saler og at domstolen i større grad kan tilby rettsmekling ved de små rettsstedene uten habilitetsproblemer. Jevnere saksbehandlingstid (lengre ved de minste rettsstedene der dommerbemanningen har vært god, og kortere saksbehandlingstid ved det største rettsstedet som har for få dommerressurser). Det har også gitt brukerne et likere tilbud, og for de som er oftere i tingretten innebærer det at de ikke treffer den samme dommeren hver gang. Økt tilbud om rettsmekling.
- For tingretten og medarbeiderne: Alle er positive til å ta saker/arbeide ved de andre rettsstedene. Det gir mer fleksibilitet og nyttig erfaringsutveksling. Det innebærer noe reisebelastning for dommerne, men dommerne syns det er positivt med større fagmiljø for faglig utvikling.

5. Høringssvar og effekter, jordskifterettene

AGDER JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
FLEKKEFJORD	 Jordskifterettsleder	6,0 (3 dommere)	Sokndal, Lund, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Kvinesdal og Sirdal
ARENDAL	 Teknisk koordinator Administrativ koordinator Rettsstedsansvarlig	5,9 (3 dommere)	Risør, Grimstad, Arendal, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Lillesand, Birkenes, Åmli, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle
KRISTIANSAND	 Administrativ koordinator	5,6 (3 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Kristiansand, Lindesnes, Vennesla, Åseral og Hægebostad

Felles ledelse siden mellom tidligere Marnar jordskifterett (Kristiansand) og Aust Agder jordskifterett (Arendal) siden juni 2016.

Rettsstedsansvarlig

Domstolen har rettsstedansvarlig i Arendal.

AGDER

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

De ansatte og jordskifterettsleder har skrevet et felles høringssvar. De ønsker å beholde dagens struktur. De foreslår at rettsstedene flyttes fra forskrift til lov, og å lovfeste at rettssteder med fire dommerårsverk eller færre ikke skal nedbemannes. Fordelen med dagens struktur er at det er enklere å fordele saker/arbeidsoppgaver mellom ansatte på flere rettssteder. Det er en ulempe med fjernledelse, men det fungerer godt så lenge det er erfarne medarbeidere som er friske og samarbeider godt. De peker på at jordskifteretten må tilføres hjelpemidler og ressurser som trengs. Det er mange oppgaver å ta tak i for jordskifterettene, og tiden er ikke inne for reversering av dagens struktur.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Agder jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL og LO anbefaler å beholde dagens struktur for jordskifteretten. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke

Agder jordskifterett i sine høringssvar.

- Agder fylkeskommune: Omtaler ikke jordskifteretten, men ønsker å beholde dagens struktur for tingretten.
- Rogaland fylkeskommune viser til uttale fra kommunene, og støtter at dagens domstolstruktur for Rogaland beholdes. (Kommunene Lund og Sokndal ligger under Agder jordskifterett)

Kommunene i kretsen

I kretsen til Agder jordskifterett har 10 av 27 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Regionråd Kristiansand uttalt seg. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Alle ti ønsker dagens struktur (Lund, Sokndal, Sirdal, Kvinesdal, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Birkenes, Kristiansand, Lindesnes).
- Regionråd Kristiansand (kommunene Iveland, Kristiansand, Lillesand, Lindesnes og Vennesla) ønsker dagens struktur.

AGDER

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på andre rettssteder 5 dager i juni og 5 dager i september. Forflytningene i juni gikk fra Kristiansand til Flekkefjord, og i september fra Arendal til Kristiansand samt fra Kristiansand til Flekkefjord og Arendal.
- Domstolen har benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

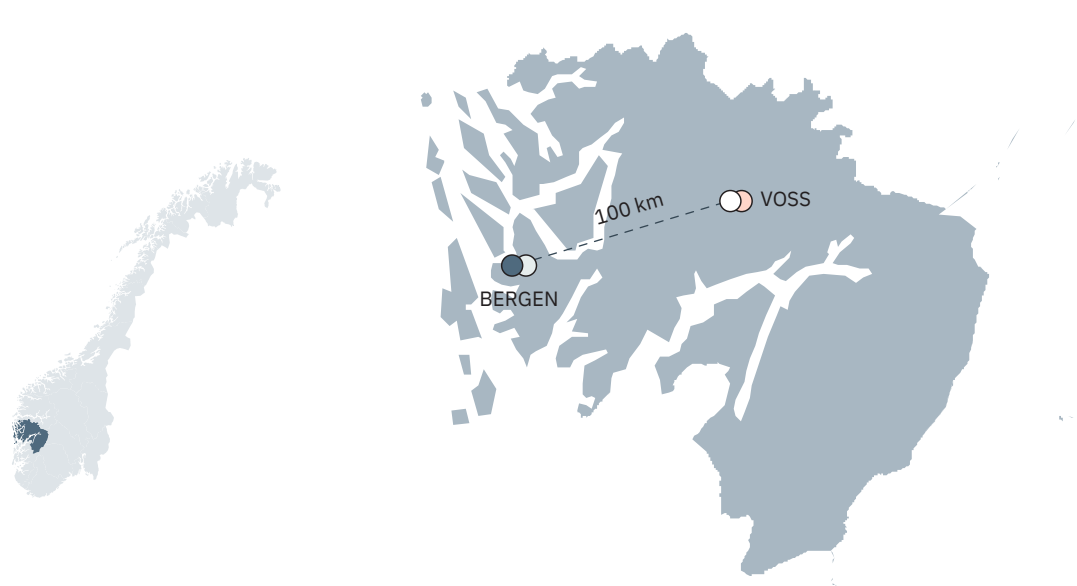
- Få endringer da kompetansearbeidet også tidligere skjedde i dømet. Den største endringen er at jordskifterettslederen nå er til stede på tre, ikke to, rettssteder.
- Man jobber med fagmiljøene slik man har gjort i alle år. Ny struktur betyr litt mer «blanda» lag i den forstand at det er dommer fra et rettssted og ingeniør fra et annet rettssted.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Det har liten betydning for brukerne. De får løst sin sak slik de alltid har fått gjort. Jordskifteretten setter rett der saken er. Det brukerne er opptatt av er saksbehandlingstid, dvs. at domstolen har tilstrekkelig bemanning i forhold til antall saker. Skal Agder opprettholde akseptabel saksbehandlingstid, må man få økte ressurser.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Arbeidsmiljøet oppleves enda mer sammensveiset nå. Problemet er få ansatte i forhold til saksinngang. Man har også tidligere arbeidet på tvers. Det viktigste nå er å få tilført resurser (flere årsverk) for fortsatt å få unna saker. Flere ansatte begynner å bli slitne pga. stort arbeidspress.

HORDALAND JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden 2016 mellom tidligere Indre Hordaland jordskifterett (Voss) og Nord og Midt Hordaland jordskifterett (Bergen).

Rettstedsansvarlig

Både leder og medarbeidere er positive til å få på plass rettsstedsansvarlig og domstolen er i prosess om dette.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
BERGEN	Stedfortreder (jordskifterettsleder) Teknisk koordinator	8,8 (3 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Bergen, Kvam, Samnanger, Bjørnafjorden, Austevoll, Øygarden, Askøy, Vaksdal, Modalen, Osterøy, Alver, Austrheim, Fedje og Masfjorden
VOSS	Jordskifterettsleder Administrativ koordinator	4,9 (2 dommere)	Ullensvang, Eidfjord, Ulvik og Voss

HORDALAND

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har avgitt en egen høringsuttalelse og ønsker å beholde dagens struktur. Jordskifteretten har hatt felles ledelse fra 2016. Sammenslåing innebærer en mer robust domstol som er mindre sårbar for variasjon i saksinngang, ulik arbeidsbelastning, og bidrar til mer lik saksbehandlingstid. Ulempe med økt reisebelastning for de ansatte. Mindre ressursbruk på «fellestjenester» som postmottak/sentralbord. Bedre tjenester for brukerne gjennom mer ensartet praksis, raskere saksbehandling, fortsatt god lokalkunnskap/nærhet, mer tilgjengelig (turnus for publikumshenvendelser etablert), bedre rettsmeklingstilbud, godt faglig og sosialt nettverk, spisskompetanse som fellesressurs og moderat spesialisering. Støtter forslag om å lovfeste dagens struktur, rettssteder og minimumsbemanning.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Parat, Nito og Tekna har alle avgitt en felles høringsuttalelse hvor de i det store og hele slutter seg til jordskifterettslederens uttalelse. Denne uttalelsen favner alle de tilsatte ved domstolen. De peker på at den største

fordelen med den nye domstolen er at man har fått et større faglig og sosialt miljø. De ønsker videreføring av dagens struktur.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Hordaland jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Hordaland jordskifterett. LO, Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Hordaland jordskifterett i sine høringssvar.
- Statsforvalteren Vestland:  nsker dagens struktur. Støtter forslag om å holde fast ved minimumsbemanning, og om lovfesting av rettskrets og rettssted med endringskompetanse hos Stortinget.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Hordaland jordskifterett har 3 av 18 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker dagens struktur (Bergen og Voss).
- En er nøytral (Samnanger).

HORDALAND

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på annet rettssted 8 dager i juni og 7 dager i september. Forflytningene gikk begge veier; fra Voss til Bergen og omvendt.
- Domstolen har i svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser og rettsmeklerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

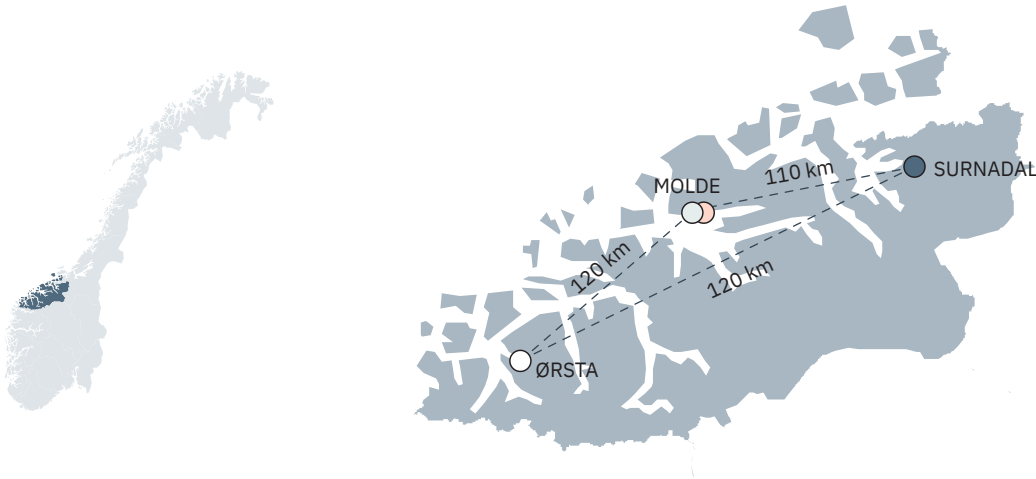
- Saksbehandlingstiden blir likere uavhengig av rettssted.
- Domstolen kan tilby alle brukerne rettsmekling i alle saker der det er lovgrunnlag for det. Bedre måloppnåelse i antall rettsmeklinger.
- Fokus på å videreutvikle felles rutiner og videreutvikle spesielt rettsmeklingskompetanse.
- Det blir jevnlig gjennomført interne refleksjonsseminar. Rettsmekling, språk og kommunikasjon, både internt og eksternt, har vært i fokus.
- Økt IKT-kompetanse.
- Bedre saksbehandlingsrutiner.
- Har etablert et felles kompetanseutvalg.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Raskere og rimeligere behandling av saker gjennom rettsmekling. Større fleksibilitet i beramming og gjennomføring av rettsmøter. Mer ensartet og forutsigbar behandling på tvers av rettsstedene. Bedre veiledning ifm. krav om sak. Domstolen kan i større grad tilby rettsmekling i hele soknet. Domstolen er mer tilgjengelig, dette gjelder både via telefon/e-post og for veiledning.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Bedre ressursutnyttelse, bruker bl.a. mindre ressurser på fellestjenester (post/telefon osv) ved at en saksbehandler etter turnus har ansvaret for dette. Utjevning av arbeidsbelastningen mellom medarbeidere. Ingeniørene kan nå i større grad ha sine spesialfelt (drone/skog/veg osv.). Bygging av et felles mål og samlende kultur. Medarbeiderne har fått et større fagmiljø, som bl.a. gir muligheter til å ta «nye» oppgaver og til omstilling.

MØRE OG ROMSDAL JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
SURNADAL	 Stedfortreder (jordskifterettsleder)	5,0 (2 dommere)	Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Smøla, Aure og Rindal
MOLDE	 Teknisk koordinator Administrativ koordinator	5,0 (2 dommere)	Kristiansund, Molde, Vestnes, Rauma, Aukra, Averøy, Gjemnes og Hustadvika
ØRSTA	 Jordskifterettsleder	8,0 (3 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Ålesund, Vanylven, Sande, Ulstein, Hareid, Ørsta, Stranda, Sykkylven, Sula, Giske, Volda, Fjord og Herøy

Rettstedsansvarlig
Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig.

MØRE OG ROMSDAL JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettsleder er av den oppfatning at dagens struktur bidrar til økt rettssikkerhet for brukerne, samtidig som man viderefører nærheten. Dagens struktur er et kompromiss mellom behovet for ressursutnyttelse og nærhet til brukerne. Alle rettsstedene er likestilte, og alle rettsstedene er representert i ledelsen av domstolen. Jordskifterettsleder trekker fram en rekke fordeler med dagens struktur. Det vises blant annet til at de tidligere domstollederne nå er 100% dommere, slik at dommerkapasiteten har økt. Det er innført felles rutiner og praksis ved domstolen, noe som bidrar til lik behandling av de ulike sakstypene. Jordskifterettsleder peker videre på at det har blitt bedre ressursutnyttelse på tvers av rettsstedene. De flytter på mannskap og ikke på sakene. Dagens struktur har gitt større fokus, og økt bruk av rettsmekling. Domstolen er mindre sårbar ved sykdom og annet fravær. Jordskifterettsleder mener at en reversering av domstolstruktur vil gjøre det vanskelig å oppnå de samme effektene som man har med dagens struktur. Jordskifterettsleder mener at behovet for stedlig ledelse er sterkt overdrevet. Han påpeker at det er viktigere å være tilgjengelig, enn å være fysisk tilstede på kontoret. Jordskifterettsleder støtter forslaget om at domstolstruktur må inn i domstoloven, og viser til DA sin uttalelse. Det

var stor intern motstand i de tre tidligere jordskifterettene. Holdningen har snudd internt, og alle tilsette uttrykker nå ønske om å få beholde dagens struktur. Jordskifterettsleder har heller ikke mottatt et eneste signal fra parter, advokater eller andre aktører om at de er misfornøyde med dagens struktur, og den tjenesten og servicen de mottar fra Møre og Romsdal jordskifterett.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Teknas etatsforening for jordskifte i Møre og Romsdal har avgitt høringssvar. De representerer de fem jordskiftedommerne i rettskretsen. Der er enige om at de ønsker å beholde dagens struktur. De peker på at dagens struktur gir større fleksibilitet ved saksfordeling, habilitetsproblemer og ved eventuell sykdom/vakanse. De peker på at saksbehandlerkapasiteten utnyttes mer fleksibelt. De ønsker lovfesting av dagens struktur, og at framtidige endringer må behandles av Stortinget. De påpeker videre at strukturspørsmålet for tingrett og jordskifterett i Møre og Romsdal ikke bør bindes til hverandre.

Øvrige sentrale eller regionale aktører:

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Advokatforeningen i Romsdal og Nordmøre har avgitt felles uttalelse. De ønsker reversering av dagens struktur. Advokatene på Søre Sunnmøre ønsker også reversering.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur. LO går ikke inn for generell reversering og ønsker å beholde dagens struktur for Møre og Romsdal jordskifterett. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Møre og Romsdal jordskifterett i sine høringssvar.
- Møre og Romsdal fylkeskommune: Ønsker reversering.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Møre og Romsdal jordskifterett har 13 av 27 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Nordmøre interkommunalt råd uttalt seg. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

MØRE OG ROMSDAL JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

- 10 ønsker reversering (Sande, Ørsta, Volda, Fjord, Aukra, Vestnes, Rauma, Hustadvika, Tingvoll).
- Fire ønsker å beholde dagens struktur (Ålesund, Ulstein, Molde og Vanylven).
- Nordmøre Interkommunalt råd ønsker reversering (kommunene Kristiansund, Averøy, Aure, Gjemnes, Smøla, Sunndal, Surnadal, Tingvoll).

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektige har vært benyttet til sammen på annet rettssted 4 dager i juni og 12 dager i september. Forflytningene gikk mellom alle tre rettsstedene.
- Domstolen har i svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Det er flere som bidrar i faggruppene.
- Felles arbeidsmetodikk - beste praksis.

- Siden forrige undersøkelse er fokus på spesialisering innen rettsmekling økt. Flere saker blir rettsmeklet.
- Mer fokus på aktiv saksstyring.
- Etablert aktiv bruk av arbeidsplan/saksoversikt for hele domstolen som bidrar til bedre planlegging og tidligere beramming.
- Deling av erfaring/praksis gjør at flere jobber på en mer effektiv og lik måte.
- Etablert fagledere for tekniske funksjonærer og saksbehandlere som organiserer og leder faglig utvikling innenfor sine grupper.
- Deltakelse og organisering av ulike samlinger og fagseminar, både lokalt og nasjonalt.
- Flere å spille på i domstolen.
- Økt bruk av digitale plattformer og felles maler.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Raskere saksavvikling og avgjørelser. Bedre og mer likt tilbud uavhengig av geografi. Like tjenester. Økt tilgang til og bedre veiledning. Større fokus på rettsmekling og flere meklere å bruke, gjør at sakene kan prioriteres raskere. Sykdom og permisjoner har i mindre grad påvirket framdriften i sakene siden man kan knytte andre ingeniører eller saksbehandlere inn mot sakene.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Bedre ressursutnyttelse. Bedre kunnskap om hele rettskretsen. Mindre problem med inhabilitet. Økte muligheter for spissing av team mot saker som krever særlig kompetanse. Deling av beste praksis. Mange opplever det som positiv å ta saker ved andre rettssteder, og jobbe samen med andre dommere/ingeniører. Utvidet erfaring og kompetanse som gjør at man totalt sett jobber mere likt på tvers av rettsstedene. Det negative er økt reiseaktivitet, og at det blir lengre dager i felt, eller at mer av dagen går med til reising.

OSLO OG ØSTRE VIKEN JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
LILLESTRØM	Jordskifterettsleder Teknisk koordinator Administrativ koordinator	10,6 (3 dommere, 2 jordskifte-dmf.)	Oslo, Vestby, Nordre Follo, Ås, Frogn, Nesodden, Bærum, Aurskog-Høland, Rælingen, Enebakk, Lørenskog, Lillestrøm, Nittedal, Gjerdrum, Ullensaker, Nes, Eidsvoll, Nannestad og Hurdal
KONGSVINGER		3,9 (1 dommer)	Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes og Våler
SARPSBORG	Nestleder	7,5 (2 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Aremark, Marker, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Råde og Våler

Felles ledelse mellom tidligere Glåmdal jordskifterett (Kongsvinger) og Sør-Østerdal jordskifterett (Hamar) siden 2013.

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig, men har nestleder i Sarpsborg.

OSLO OG ØSTRE VIKEN

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ledelsen og de ansatte har avgitt felles uttalelse hvor de anbefaler å beholde dagens struktur.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De tillitsvalgte og domstolledelsen er enige om at de ønsker å beholde dagens struktur. De kan ikke se at en reversering av domstolstrukturen vil gjøre jordskifteretten like godt egnet til å møte utfordringene som med dagens struktur. De anbefaler at regjeringen vurderer tiltak for å sikre at det blir opprettholdt aktiviteter på alle rettsstedene over tid. Deres syn er at dagens organisering fungerer bra, og at fordelene ved å være en stor domstol klart oppveier for at det også er ulemper ved å være lokalisert på tre steder. De har etablert felles post, epost og sentralbord. Betjeningen av dette rullerer mellom de tre rettsstedene. Det er mange selvprosederende parter, noe som ofte krever mye veiledning til partene. De har innført en ordning hvor det rullerer på hvilke dommere som gir veiledning. Dette gir raskere responstid for partene, og de dommerne som ikke veileder får mer skjermet tid til skriving og forberedelser. For å få en raskere saksavvikling og jevnere arbeidsfordeling, tar alle stillingsgrupper saker

på tvers av rettsstedene ved behov. Domstolen bruker aktivt rettsmekling, og har etablert en egen rettsmeklingsgruppe. Det er etablert faggrupper både for dommerne, ingeniørene og saksbehandlerne. Domstolen er av den oppfatning at de har jobbet og organisert seg slik at de har lyktes med å gjøre rettsstedene likestilte. De peker på at informasjonsdeling og dialog internt i domstolen er mer krevende og tar mer tid enn før. Enkelte ansatte føler at det har blitt større avstand mellom ledelsen og dem selv enn tidligere.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Oslo og Østre Viken jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for jordskifteretten. LO går ikke inn for generell reversering. LO ønsker å beholde dagens struktur for Oslo og Østre Viken jordskifterett. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Oslo og Østre Viken jordskifterett i sine høringssvar.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Oslo og Østre Viken jordskifterett har 8 av 38 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Sju ønsker å beholde dagens struktur (Lørenskog, Gjerdrum, Ullensaker, Sarpsborg, Sør Odal, Våler).
- To ønsker reversering (Aurskog og Håland, Våler).

OSLO OG ØSTRE VIKEN JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på andre rettssteder 26,5 dager i juni og 23 dager i september. Forflytningene gikk mellom alle de tre rettsstedene.
- Domstolen har i svært stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at man er blitt tryggere på kollegaer på andre rettssteder og hører om mer samhandling enn tidligere. Det er lettere å ta kontakt med kollegaer på andre rettssteder. God stemning på felles samling i både juni og september.
- Bygger ned restanser. Økning i antall avsluttede saker ift. i fjor
- Jevnlige møter i de ulike stillingsgruppene og rettsmeklingsgruppen.
- Etablert faggrupper for saksbehandlere, ingeniører og dommere. Faggruppene for ingeniør og saksbehandlere ledes av hhv. teknisk og adm. koordinator.
- Fokus på felles rutiner og at disse er skriftlige.

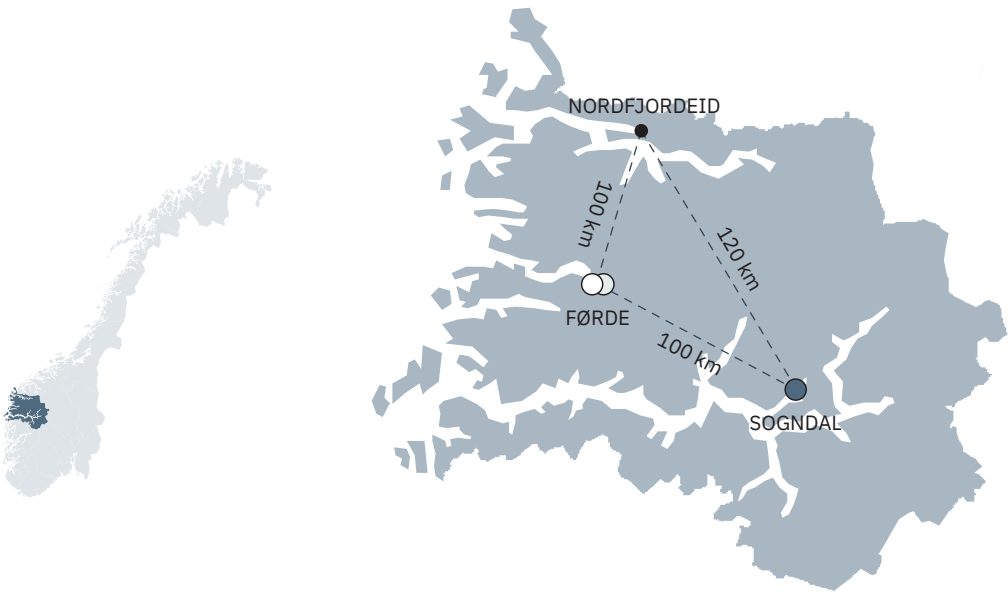
- Siden forrige undersøkelse er det innført spesialisering i bruk av droner.
- Etablert rettsmeklingsgruppe med dommer og ingeniør fra alle tre rettsstedene.
- Bruke intranett som informasjonskanal til ansatte.
- Det har blitt mer enhetlig behandling, men er fortsatt en vei å gå.
- Faggruppene er en god diskusjonsarena.
- Flere bruker både intranett og kolleger ved andre rettssteder for informasjon og faglig diskusjon.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Brukerne får sakene sine raskere. Mer proff og raskere saksforberedelse. Færre avlysninger pga. sykdom/plutselig fravær. Faggruppene gir dyktigere medarbeidere og dermed bedre løsning av sakene. Rettsmekling settes på personell som har riktig kompetanse og mulighet til behandling tidligst. Kortere ventetid siden saker kan omfordeles. Lettere å få veiledning. Økt bruk av digitale verktøy. Bedre åpningstid på telefon og epost i ferieperioder.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Positivt mht. å være delaktig i hele domstolens saksavvikling, der det er behov. Mer variasjon i arbeidshverdagen og saksporteføljen. Samarbeider/lærer av kollegaer på andre rettssteder. Litt lengre reisevei noen dager.

SOGN OG FJORDANE JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

3 RETTSSTEDER

Felles ledelse siden mellom Indre Sogn jordskifterett (Sogndal) og Sunnfjord og Ytre Sogn jordskifterett (Førde) fra desember 2016.

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig. Tekna lokalt har uttalt at de ikke ser behovet. Ut fra dette og personalsituasjonen mener domstolleder at domstolen bør vente litt med å etablere funksjonen.

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
NORDFJORDEID		5,5 (2 dommere)	Stad, Gloppen og Stryn
FØRDE	Jordskifterettsleder Teknisk koordinator	9,0 (4 dommere)	Kinn, Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Askvoll, Fjaler, Sunnfjord og Bremanger
SOGNDAL	Stedfortreder (jordskifterettsleder)	5,0 (2 dommere)	Vik, Sogndal, Aurland, Lærdal, Årdal og Luster

Administrativ koordinator, sted ikke avklart.

SOGN OG FJORDANE JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har avgitt egen høringsuttalelse. Hun støtter dagens struktur. Dagens struktur har bidratt til styrket kvalitet og effektivitet av tjenestene til brukerne. Rettssikkerheten har økt. Flere saker har blitt rettsmeklet, og det er lettere å rekruttere medarbeidere til domstolen. Blant de ansatte er det flertall for dagens struktur, enkelte er usikre/nøytrale og noen få ønsker reversering.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

I den felles høringsuttalelsen fra jordskifterettsleder, Tekna, Parat, NTL og NITO peker de på at dagens struktur gir fordeler gjennom større fagmiljø og mer lik praksis. De er alle opptatt av å beholde alle tre rettsstedene. Domstolstruktur må inn i domstolloven. Det samme gjelder bestemmelsene om minimumsbemanning ved det enkelte rettssted. De ønsker et bredt politisk flertall om domstolstruktur. NITO representerer 6 av 7 ingeniører ved jordskifteretten. De er enige om at dagens struktur er mer fleksibel og at man er mindre sårbare. Det gir større fagmiljø, lik praksis, og det er flere å samarbeide med. Det gir også mulighet for spesialisering. Ingeniørene ved rettsstedene Sogndal

og Førde ønsker derfor å beholde dagens struktur. Ingeniørene på Eid er usikre på hva som er den beste strukturen. De er blant annet redd for utarming av de små rettsstedene, og peker på at det blir lengre reisevei for flere av de ansatte. Parat peker på, uavhengig av struktur, at det er behov for justering av rettskretsen for rettsstedet på Nordfjord, og lovfesting av minimumsbemanning. Parat har et medlem som er for reversering. Tekna opplever et større fagmiljø som inspirerende, og de framhever fleksibiliteten i bruk av ressursene som dagens struktur legger til rette for. De er også av den oppfatning at dagens struktur er positiv med tanke på rekruttering. Tekna frar r å igangsette en reversering av domstolstrukturen.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Sogn og Fjordane jordskifterett.
- Advokatfirmaet Tollefsen AS: Tilbakemelding fra brukerne, ledelsen og de ansatte ved jordskifteretten viser at sammenslåingen har vært positiv.  nsker å beholde og videreutvikle dagens struktur.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL(sentralt) anbefaler å reversere Sogn og Fjordane jordskifterett. De bemerker at reverseringsspørsmålet har størst betydning for rettssted Nordfjordeid. LO ber på bakgrunn av lokale tilbakemeldinger om å vurdere å gjeninnføre tidligere domstolstruktur for jordskifteretten. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Sogn og Fjordane jordskifterett i sine høringssvar.
- Statsforvalteren Vestland:  nsker dagens struktur. Støtter forslag om å holde fast ved minimumsbemanning, og om lovfesting av rettskrets og rettssted med endringskompetanse hos Stortinget.
- Lokale SP: To lokale SP (Vik og Stad)  nsker reversering. Aurland SP påpeker at tilgang til jordskifteretten er viktig, og at Regjeringen må ta grep for å sikre dette.

SOGN OG FJORDANE JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Kommunene i kretsen

I kretsen til Sogn og Fjordane jordskifterett har 5 av 18 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker reversering (Gloppen og Gulen) – Gloppen ønsker Nordfjord som en selvstendig domstol, Gulen vil tilbake til Hordaland rettskrets.
- Tre ønsker dagens struktur (Sogndal, Sunnfjord og Stad). Disse 3 kommunene er vertskommunene for rettsstedene.

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på andre rettssteder 14 dager i juni og 64 dager i september. Forflytningene gikk mellom alle tre rettsstedene.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.
- Rettsmeklerne tar også saker i hele rettskretsen.
- Innkomne saker blir fordelt på dommere og rettsmeklere etter tur i hele rettskretsene, men med begrensninger på reiseavstand, kapasitet og med hensyn til habilitet. Ingeniøroppgavene og saksbehandlere knyttes

hovedsakelig til saker på rettsstedet. Jordskifterettslederen fordeler alle innkomne saker.

Fagmiljøer

- God motivasjon hos de fleste ansatte, selv om det for de fleste er noe mer krevende å jobbe i en litt større organisasjon enn tidligere og med tre rettssteder. Tilbakemeldingene går på at det er både effektivt og lærerikt å ha et større fagmiljø og ha flere å spille på. Kst. jordskiftedommer på Eid sier at hun ikke hadde søkt seg til en jordskifterett hvis ikke det var for at hun både fikk være på Eid og være en del av et større fagmiljø.
- God nedgang i saksbehandlingstiden.
- Man jobber kontinuerlig med fagmiljøene.
- Har tatt i bruk et regneark som gir mulighet til å ha samlet saksoversikt med status og tidslinje for framdrift i enkeltsakene. Dette styrker samhandlingen både mellom stillingsgruppene og mellom rettsstedene.
- Siden siste undersøkelse er det innført spesialisering innen rettsmekling. Det er etablert rettsmeklingsgruppe på fem, med en dommer og fire ingeniører. Flere saker blir meklet og domstolen har satt seg et mål på å mekle 60% av RFA-sakene i 2022. 2 ingeniører får etterutdanning i konfliktmekling i 2022-2023.
- Mer systematisk fordeling av RFAsaker til mekking.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Brukerne opplever i færre tilfeller enn tidligere å møte «samme dommer som sist». Det er lettere å unngå inhabilitetsspørsmål. Raskere gjennomføring av sakene. Reduksjon i saksbehandlingstid men liten nedgang i restanser. Egen rettsmeklingsgruppe, satsing på rettsmekling av så mange RFA-saker som mulig og at alle sakene generelt kommer raskere i gang, vil trolig bety at man tilbyr et bedre «produkt» til brukerne. Det betyr at man ivaretar rettssikkerheten, har faglig styrke, leverer kvalitet og samtidig kan hjelpe brukerne til å løse sakene på lavest mulig nivå.

SOGN OG FJORDANE JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

- For jordskifteretten og medarbeiderne: Utvidet «horisont» for saker som angår hele rettskretsen. Flere kollegaer er bra for arbeidsmiljøet og faglig utbytte. Flere uttrykker at de får mer energi og lærer nye ting av å samarbeide med nye kolleger. Dommere, rettsmeklere og ingeniører er vant med å reise, innenfor de rammene som deres livssituasjon tillater til enhver tid. Man søker å tilpasse noe hvem som får tildelt sak/mekling hvor. Reisetid til rettsmøte eller mekling på 5-6 timer (hver vei) blir søkt unngått. Motivasjon: Gode tilbakemeldinger fra de ansatte og et diskusjonstema på fagsamlinger i rettskretsen. God motivasjon viser seg i økning i rettsmeklinger, raskere oppstart av saker, bedre/etablerte rutiner og kortere saksbehandlingstid. Alle stillingsgrupper etterlyser flere fagsamlinger for jordskifteretten, men mange gode tilbakemeldinger på smått og stort av faglig utvikling som vi gjennomfører lokalt.

TELEMARK

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
SKIEN	Teknisk koordinator	8,5 (3 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Porsgrunn, Skien, Notodden, Siljan, Bamble, Kragerø, Drangedal, Nome og Midt-Telemark
KVITSEID	Jordskifterettsleder Administrativ koordinator	5,0 (2 dommere)	Tinn, Hjørtedal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert
rettsstedsansvarlig.

TELEMARK

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har ikke skrevet en egen høringsuttalelse.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De ansatte har skrevet en felles høringsuttalelse. De påpeker at Domstoladministrasjonen og politikernes tilbakevendende arbeid med å endre domstolstrukturen er negativt for saksavviklingen, rekrutteringen og trivselen på arbeidsplassen. Fordeler med dagens struktur er at den administrative driften er mer fleksibel, det er enklere å fordele ressursene, og de ansatte kan variere arbeidshverdagen ved å ta saker på nye geografiske områder. Ny struktur gir større fagmil , og mindre sårbarhet ved sykdom, fravær og habilitet. Ulempen er at det ikke er stedlig ledelse på begge rettsstedene, at jordskifterettslederen bruker mye tid på   reise mellom de to rettsstedene, at det kan være lavere terskel for å legge ned et rettssted enn en domstol, og at det rettsstedet hvor jordskifterettslederen sitter vil på sikt ha lettere tilgang til ressurser. Alle ansatte ønsker å beholde begge rettsstedene. 7 av de ansatte ønsker reversering av domstolstrukturen, 5 ønsker å beholde dagens struktur og 1 har ikke

tatt stilling. Muligheten for felles ledelse bør utg . Dersom felles ledelse fremdeles skal være en mulighet, må vilkårene strammes inn.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Telemark jordskifterett.
- Advokatfirmaet Felland:  nsker reversering av strukturen.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler at dagens struktur for jordskifteretten beholdes. LO går ikke inn for generell reversering. LO ønsker å beholde dagens struktur for Telemark jordskifterett. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Telemark jordskifterett i sine høringssvar.
- Vestfold og Telemark fylkeskommune: Omtaler ikke jordskifteretten, men ønsker ikke reversering av tingretten.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Telemark jordskifterett har 7 av 17 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Vest-Telemarkr det og Grenlandssamarbeidet uttalt seg. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- To ønsker reversering (Vinje og Notodden).
- Fem ønsker dagens struktur (Midtre Telemark, Skien, Nome, Notodden, B le, Porsgrunn).
- Vest-Telemarkr det (kommunene Tokke, Vinje, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal) –  nsker reversering.
- Grenlandssamarbeidet (kommunen Bamble, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien) –  nsker dagens struktur.

TELEMARK

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Domstolens kartlegging er fra februar.

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering for juni og september oppgir domstolen at en jordskiftedommerfullmektig har vært benyttet på annet rettssted.
- Domstolen oppgir at de har brukt (1-5). jordskiftedommere/-dommerfullmektiger og (1-5) ingeniører på det andre rettsstedet.
- Antall saksbehandlere som har arbeidet for det andre rettsstedet oppgis å være 1-5.
- Domstolen har ikke flyttet saker digitalt mellom rettsstedene.
- Viktigste årsak til flytting av medarbeidere og saker oppgis å være inhabilitet.

Fagmiljøer

- Jobber med å bli mer samkjørt, bl.a. gjennom felles månedlige fagmøter.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: De merker ikke noe siden medarbeiderne reiser ut til den enkelte kommune.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Fint med sakstyper som varierer etter geografi, medarbeiderne setter pris på å arbeide med nye sakstyper og problemstillinger.

TRØNDELAG JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
STEINKJER	Lokal kontakt	4,5 (2 dommere)	Steinkjer, Namsos, Osen, Frosta, Levanger, Verdal, Snåase (Snåsa), Lierne, Raarvikhe (Røyrvik), Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Leka, Inderøy og Nærøysund
TRONDHEIM	Jordskifterettsleder Teknisk koordinator Administrativ koordinator	14,7 (5 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Trondheim, Frøya, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Melhus, Skaun, Malvik, Selbu, Tydal, Meråker, Stjørdal, Indre Fosen, Heim, Hitra, Ørland, Åfjord og Orkland

Felles ledelse mellom tidligere Sør-Trøndelag jordskifterett (Trondheim) og Nord-Trøndelag jordskifterett (Steinkjer) fra november 2018.

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig.

TRØNDELAG JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Ønsker å beholde dagens struktur og viser blant annet til at denne gir et bedre tilbud til domstolens brukere. Strukturen bør styrkes ved å lovfeste dagens rettskretser og rettssteder, og sikre et minimums antall stillinger ved de mindre rettsstedene.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Det er delte oppfatninger blant de ansatte. De fem embetsdommerne ønsker reversering. Dommerfullmektigene stiller seg nøytrale. Dommerne viser i hovedsak til økte utgifter (lønn og reisekostnader) og mindre tilstedeværende ledelse. Delt tilstedeværelse hemmer ledelse og nærhet, og går ut over ansattes motivasjon. Dommerne viser også til at det største rettsstedet opplever økt arbeidspress og at det minste opplever seg som en filial. Dagens struktur har ifølge dommerne bedret det faglige samarbeidet og ressursutnyttelsen, noe som bør la seg videreføre ved en reversering. Forslaget om å endre domstollovens § 38 bør følges utredes nærmere. Dommerne mener at rekrutteringen av dommere til jordskifterettene kan forbedres ved flere domstollederstillinger enn i dag, samt flere fullmektigstillinger. En overingeniør ved rettssted Steinkjer ønsker også

reversering, og viser i hovedsak til behovet for stedlig ledelse. Videre vises det til at sårbare kontorer må styrkes i forhold til de større kontorene, og at rettskretsene må utjevnes. Prosessen med å benytte en dommer, ingeniør eller saksbehandler i en annen domstol må forenkles.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker på beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Trøndelag jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Trøndelag jordskifterett. LO, Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Trøndelag jordskifterett i sine høringssvar.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Trøndelag jordskifterett har 4 av 37 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Fire ønsker reversering (Inderøy, Steinkjer, Hitra, Frøya).
- En støtter dagens struktur (Trondheim).

TRØNDELAG

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på andre rettssteder 4 dager i juni og ingen dager i september. Forflytningen gikk begge veier mellom rettsstedene.
- Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Bedre og samkjørte rutiner for hhv. saksbehandlere og ingeniører.
- Siden forrige undersøkelse har domstolen innført spesialisering i rettsmekling. Økning i antall rettsmeklinger.
- Felles fagmøter for dommere, ingeniører og saksbehandlere.

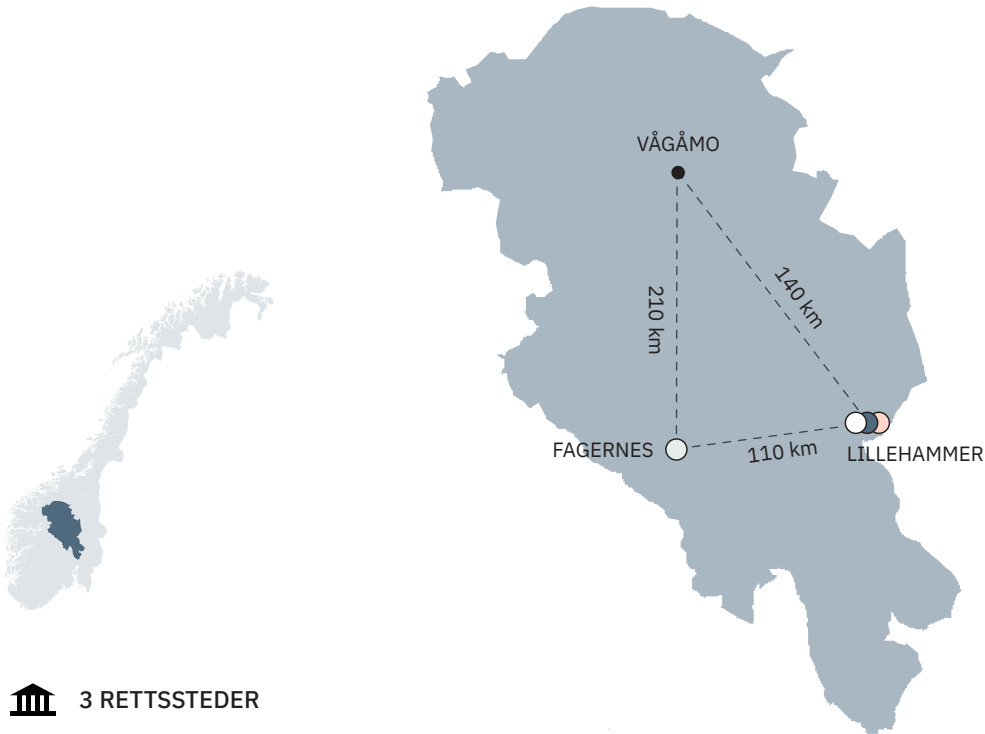
Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Behandling av saker er ikke flyttet til det andre rettsstedet, bare personell. Partene har fått saken behandlet raskere ved at dommerressurs fra annet rettssted har kunnet behandle saken.

- For jordskifteretten og medarbeiderne: Flytting av medarbeidere er basert på frivillighet og best mulig ressursutnyttelse. Noen medarbeidere får lengre reisevei for å gjennomføre rettsmøter og teknisk arbeid. Det er faglige utvikling i det å samarbeide med flere.

VESTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 3 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
FAGERNES	 Teknisk koordinator	5,0 (2 dommere)	Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slindre, Østre Slindre og Vang
LILLEHAMMER	 Jordskifterettsleder Stedfortreder (jordskifterettsleder) Administrativ koordinator	11,8 (4 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Jevnaker, Lunner, Lillehammer, Gjøvik, Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal, Østre Toten, Vestre Toten, Gran, Søndre Land, Nordre Land, Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron og Sel
VÅGÅMO		0 (under oppbemanning)	

Felles ledelse mellom tidligere Nord Gudbrandsdal jordskifterett (Vågåmo) og Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett (Lillehammer) siden 2013.

Rettstedsansvarlig

Domstolen har ikke etablert rettsstedsansvarlig.

VESTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har ikke avgitt egen høringsuttalelse, men uttaler seg sammen med de øvrig ansatte.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Alle ansatte er enige om å beholde dagens struktur. Dagens løsning er et godt kompromiss mellom de ulike avveiningene som er gjort. Dagens struktur bidrar til bedre ressursutnyttelse og sterkere fagmiljø enn tidligere. Med dagens struktur er nærhet til brukerne ivaretatt. Det er viktig at minimumsbemanningen lovfestes. De viser til Domstoladministrasjonens høringsuttalelse på dette punktet. De mener dagens struktur fungerer godt. Domstolen har fulgt domstoladministrasjonens anbefaling om intern organisering. Begge bemanna rettssteder er representert i lederteamet. De påpeker at domstolen burde vært organisert med en formell nestleder.

Øvrig sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker å beholde dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Vestre

Innlandet jordskifterett.

- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for jordskifteretten. LO går ikke inn for generell reversering. LO ønsker å beholde dagens struktur for jordskifteretten. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Vestre Innlandet jordskifterett i sine høringssvar.
- Innlandet fylkeskommune:  nsker å beholde dagens struktur. Støtter forslag i domstolloven slik at myndighet til å fastsette ett eller flere rettssteder tillegges Kongen.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Vestre Innlandet jordskifterett har 7 av 25 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Interkommunalt r d Nord Gudbrandsdal uttalt seg. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- Fire ønsker å beholde dagens struktur (Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Lunner, Nord Fron og Sel kommune).
- Tre ønsker reversering (Vestre Slidre, Jevnaker,  yer).
- Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal (kommunene Lesja, Dovre, Sel, Vågå, Lom, Skjåk)  nsker å beholde dagens struktur.

VESTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på annet rettssted 4 dager i juni og 21 dager i september. Forflytningene gikk fra Lillehammer til de to andre rettsstedene.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Mer ensartede saksbehandlerrutiner og mer lik praksis.
- Etablert rettsmelingsgruppe.
- Siden siste undersøkelse er det innført spesialisering innen rettsmekling og bruk av droner.
- Økt samarbeid på tvers.
- Faste møter i de ulike stillingsgruppene.
- Faglige samlinger med ulike faglige temaer.
- Fokus på aktiv saksstyring og rettsmekling.

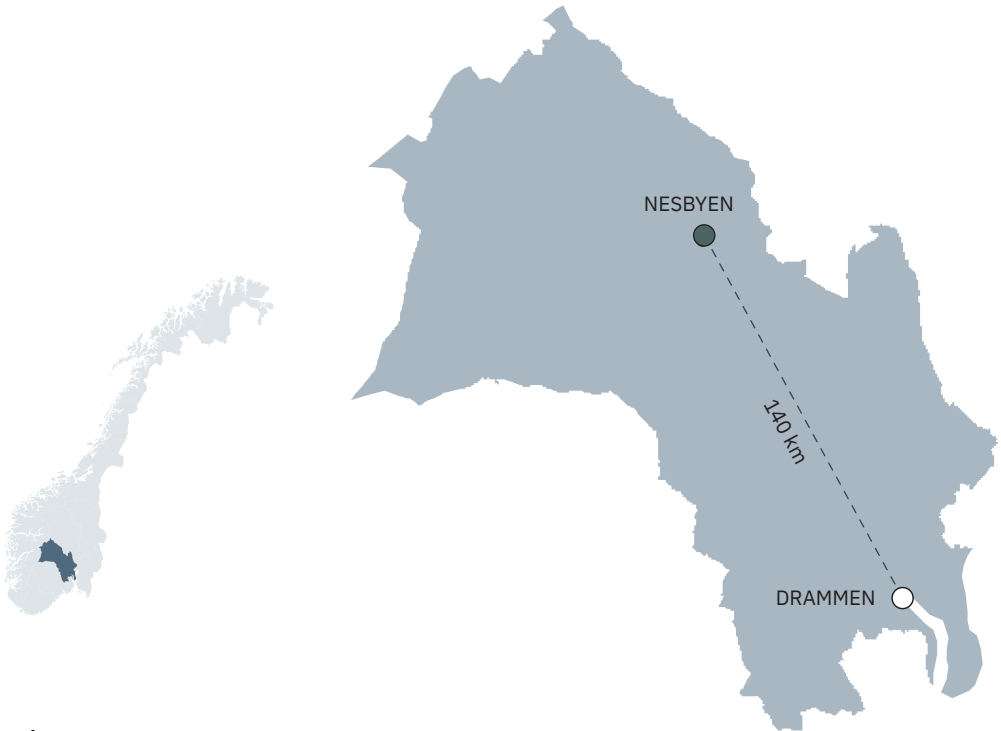
Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Man tror ikke det har stor betydning for brukernes opplevelse at saker behandles på tvers av rettssteder, og målet bør vel være at dette ikke skal ha noen betydning for brukerne. Men det kan bidra til at brukerne får raskere svar på henvendelser og at sakene kommer fortere opp til behandling.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Nyttig erfaringsutveksling, blir kjent med ulike måter å jobbe på. Innenfor alle stillingsgrupper, både dommere, ingeniører og saksbehandlere, er det medarbeidere som har tatt saker på tvers av rettssteder. Dette som følge av blant annet sykdom og jevnere fordeling av arbeidsbyrden. Hovedregelen er likevel at man behandler sakene ved det rettsstedet man hører til. Behandling av saker på tvers bidrar til at man blir bedre kjent, utveksler erfaringer, får likere praksis og det er motiverende og lærerikt å arbeide sammen med andre enn de man jobber med til vanlig. Blant annet har man etablert rettsmeklingsteam på tvers av rettsstedene. Dette gir økt kompetanse og trygghet for rettsmeklerne.

VESTRE VIKEN

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
DRAMMEN	○ Jordskifterettsleder	12,0 (4 dommere, 1 jordskifte-dmf.)	Drammen, Kongsberg, Ringerike, Asker, Hole, Sigdal, Krødsherad, Modum, Øvre Eiker, Lier, Flesberg og Rollag
NESBYEN	● Rettsstedsansvarlig	5,0 (2 dommere)	Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Hol og Nore og Uvdal

Rettstedsansvarlig

Det er etablert en rettsstedansvarlig på Nesbyen og domstolen har dermed ledelse ved begge rettssteder.

VESTRE VIKEN

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har ikke avgitt egen høringsuttalelse. Det framgår av det felles høringssvaret fra domstolen at jordskifterettslederen ønsker å beholde dagens domstolstruktur.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

Jordskifterettsleder og de ansatte har avgitt en felles høringsuttalelse. Alle ansatte er enige om:

- Det må være en desentralisert struktur i Buskerud med rettssteder eller domstoler i Nesbyen og i Drammen.
- Det må formelt være stedlig leder ved hvert rettssted eller ved hver domstol. Ved opprettholdelse av dagens struktur innebærer det at det blir en jordskifterettsleder og en nestleder.
- Rettskretser, rettssteder og minimumsbemanning må lovfestes med bestemmelser i domstolloven.
- Bestemmelsene i domstolloven §§ 19 og 38 må bli mer fleksible med hensyn til tilkalling og overføring. Det bør også vurderes økonomiske ordninger både for jordskiftestoddommere og overingeniører som kan stimulere til å behandle saker i annen rettskrets.

Av domstolenes femten ansatte, ønsker fem å beholde dagens struktur. De peker på at den viktigste gevinsten er mer robuste domstoler. Sju ansatte er nøytrale med hensyn til spørsmålet om gjeninnføring av tidligere struktur. Bakgrunnen for dette er at de mener at dagens og tidligere struktur vil fungere godt for domstolenes brukere. Tre ansatte er for reversering. De peker på at dagens struktur er begynnelsen på en gradvis sentralisering.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre ønsker dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Vestre Viken jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for jordskifteretten. LO går ikke inn for generell reversering. LO ønsker å beholde dagens struktur for Vestre Viken jordskifterett. Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Vestre Viken jordskifterett i sine høringssvar.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Vestre Viken jordskifterett har 8 av 17 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Regionråd Hallingdal uttalt seg. Av kommunene som har sendt inn høringssvar:

- En støtter dagens struktur (Asker).
- Seks ønsker reversering (Flå, Hol, Nesbyen, Nore og Uvdal, Sigdal, Ål).
- Regionråd Hallingdal (Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Hol) ønsker reversering.

VESTRE VIKEN

JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at ingen jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet på annet rettssted i juni, mens ressursene har vært benyttet 5 dager i september. Forflytningene gikk fra Drammen til Nesbyen.
- Domstolen har i noe grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.
- Domstolen har ansatt en utreder i en toårig prosjektstilling i Drammen med lønnsmidler fra Nesbyen. Lønnsmidlene har vært ledige som følge av manglende ansettelse ved utlysning av ingeniørstilling på Nesbyen.

Fagmiljøer

- Åpen dialog om ressursutnytting og saksavvikling. Planlegging av arbeidet gjøres på tvers med større samhandling. Vinteren 2023 skal man sikre større samhandling også med ingeniører og dommere.
- Fagmøter, felles kompetansetiltak, studieturer og kontormøter.
- Nyttig med flere perspektiver både på fag og organisering.
- Jevnlige fagmøter, fokus på rettsmekling og minnelige løsninger.

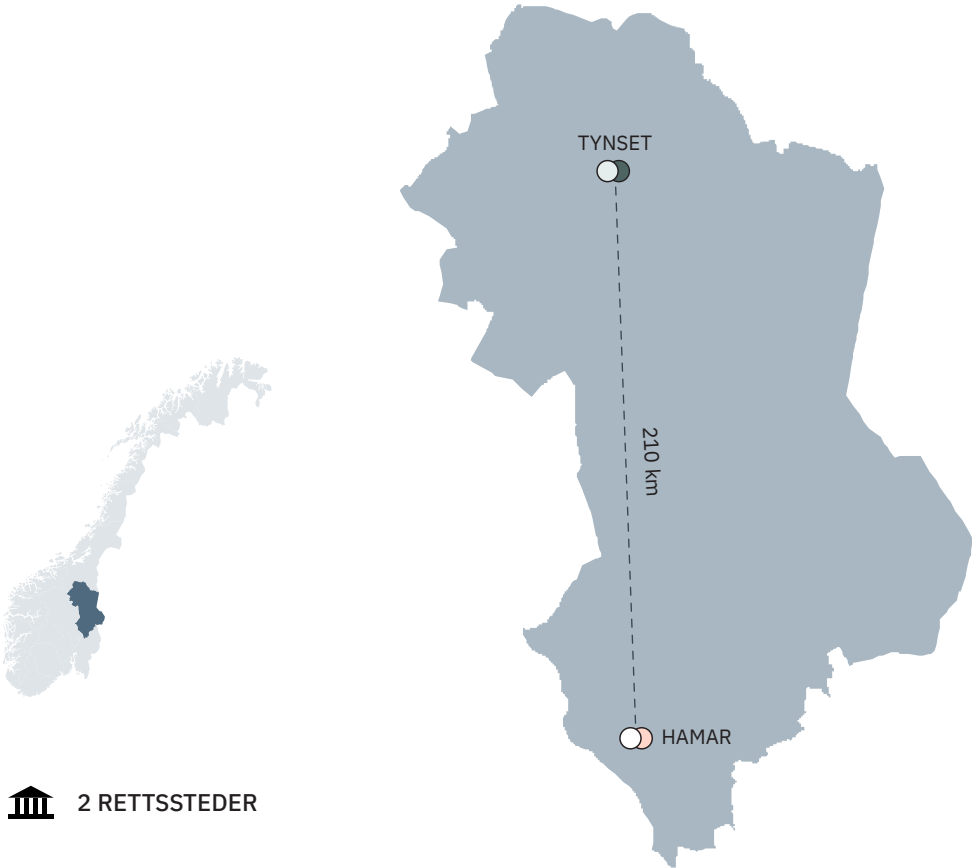
- Få målbare resultater, men aner konturene av en mer allsidig og solid organisasjon.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Saker kan behandles raskere. Man har sendt saker mellom rettsstedene pga. habilitet. Raskere behandling og likere arbeidsbelastning gir bedre tjenester til brukerne.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Det sikrer likere rutiner og en følelse av fellesskap. Alle har ansvar for alt. Man har felles driftskoordinator og utstyrsansvarlig som følger opp likt utstyr på begge rettssteder. Store avstander gir lengre reisevei med behov for overnatting og dermed går det med flere timer til den enkelte sak.

ØSTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

 2 RETTSSTEDER

RETTSSTED	LEDELSE	ÅRSVERK	KOMMUNER
HAMAR	Jordskifterettsleder Administrativ koordinator	8,4 (3 dommere)	Hamar, Ringsaker, Løten, Stange, Elverum, Trysil og Åmot
TYNSET	Teknisk koordinator Rettsstedsansvarlig	8,0 (3 dommere)	Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os

Rettsstedsansvarlig

Det er etablert rettsstedansvarlig på Tynset, og domstolen har dermed ledelse ved begge rettssteder.

ØSTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Sammendrag av høringssvar

Domstolens ledelse

Jordskifterettslederen har avgitt høringssvar til støtte for dagens struktur sammen med øvrige ansatte ved rettssted Hamar, se nærmere nedenfor.

Ansatte (eventuelt ved sine tillitsvalgte)

De ansatte i jordskifteretten synes å være noe delt når det kommer til strukturspørsmålet. De ansatte ved rettssted Hamar ønsker å beholde dagens struktur, og mener reversering vil medføre at effektivitet og kompetanse samlet sett vil svekkes. Jordskiftdommerne og overingeniørene ved rettssted Tynset kommenterer utfordringene ved dagens struktur, særlig store avstander, manglende stedlig ledelse og frykten for framtidig nedleggelse, og gir uttrykk for at reversering i størst grad vil sikre tilstedeværelse av jordskifteretten i Nord-Østerdal. Ansatte organisert i Tekna tar ikke stilling til strukturspørsmålet i sitt høringssvar, men peker blant annet på behovet for en avdelingsleder/nestleder ved rettsstedet hvor jordskifterettslederen ikke har fast kontorsted.

Øvrige sentrale eller regionale aktører

- Advokater: Advokatforeningens hovedstyre støtter dagens struktur. Ingen av deres lokallag har avgitt høringssvar knyttet til Østre Innlandet jordskifterett.
- Arbeidslivsorganisasjoner: NTL anbefaler å beholde dagens struktur for Østre Innlandet jordskifterett. LO, Parat og Tekna (sentralt) omtaler ikke Østre Innlandet jordskifterett i sine høringssvar.

Kommunene i kretsen

I kretsen til Østre Innlandet jordskifterett har 7 av 15 kommuner uttalt seg om jordskifteretten. I tillegg har Interkommunalt politisk råd for Nord Østerdal uttalt seg. Av kommuner som har sendt inn høringssvar:

- Fire ønsker reversering (Tolga, Tynset, Folldal, Rendalen).
- Tre ønsker dagens struktur (Alvdal, Stor Elvdal, Løten).
- Interkommunalt politisk råd for Nord Østerdal ber om at det foretas en grundig vurdering av domstolstrukturen for å ikke bare reversere dagens struktur, men å bygge en framtidsrettet struktur som balanserer flere behov som tilstrekkelig fagmiljø, stedlig ledelse, evne til samhandling, nærhet til kompetanse og ivaretagelse av rettssikkerhet.

ØSTRE INNLANDET JORDSKIFTERETT

NORGES DOMSTOLER

Effekter av ny domstolstruktur

Ressursutnyttelse

- I egen rapportering oppgir domstolen at jordskiftedommere/-dommerfullmektiger har vært benyttet til sammen på annet rettssted 4 dager i juni og 2 dager i september. Forflytningene gikk fra Hamar til Tynset. I tillegg til de aktuelle rettsmøtedagene er det foretatt ingeniør- og dommerarbeid fra det andre rettsstedet i større grad enn tallet på rettsmøtedager gir uttrykk for.
- Domstolen har i stor grad benyttet saksbehandlerressurser på tvers av rettsstedene.

Fagmiljøer

- Domstolen opplever at man blir stadig mere sammensveiset som én domstol og at man sammen gjør hverandre bedre. Samtidig har man noe ulik kompetanse innenfor alle stillingsgruppene. Denne prøver man å utnytte bedre på tvers.
- Stillingsvise faggrupper med jevnlig møter, fokus på rettsmekling og jordskifte skog.
- Bedre muligheter for å lære av hverandre.
- Siden forrige undersøkelse er det innført spesialisering innen rettsmekling, skjønn og skogskifte.

Brukere og medarbeidere

- For brukerne: Partene merker ikke noe, siden det er dommerne og ingeniørene som reiser ut. Trolig kortere ventetid for gjennomføring av sakene. Man har oppnådd redusert ventetid i enkelte saker ved rettssted Tynset ettersom Hamardommere har behandlet disse sakene.
- For jordskifteretten og medarbeiderne: Domstolen lærer av hverandre. Fungerer problemfritt å flytte medarbeidere til andre rettssteder, alle får utnyttet ressursene bedre, men det går med mer ressurser til reise og overnatting. Det er 215 km mellom rettsstedene Tynset og Hamar. Dette betyr at det ofte er lite hensiktsmessig å behandle saker fra det andre rettsstedet. Ingeniørene ser ut til å være mer innstilt på å reise enn dommerne. Saksbehandlerne samarbeider veldig godt på tvers av rettsstedene. Det har trolig betydning at disse samarbeider godt digitalt, slik at de ikke må reise i samme grad. Man opplever stor fleksibilitet og mye mindre sårbarhet blant saksbehandlerne. I alle stillingsgruppene har man etablert fagteam som ser ut til å fungere svært godt, spesielt innenfor kompetansebygging.